

Berxwedan

Sal 9
Hj. Taybetî
Tîrmeh 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

İŞTE REFERANDUM!

Emperyalizme Sömürgeciliğe ve yerli işbirlikçiliğe Kürdistan halkının yanıtı:

AMED SERÎHILDANI

Özel Sayı

AMED SERÎHILDANI, KÜRDİSTAN HALKININ EMPERYALİSTLERE SÖMÜRGECİLERE VE İŞBİRLİKÇİLERE VERDİĞİ BİR YANITTIR

Kürdistan'da tarihin en görkemli biçimde yazıldığı bir süreci yaşıyoruz. İşin en önemli ve canalıcı yanı da, tarihi yazanın bizzat halkın kendisi olmasıdır. Dünyanın bugünkü durumuna, emperyalizmin kendi ölçü ve kalıplarını egemen kılmak ve yeryüzünün tek efendisi ve tek sözsahibi olmak için sergilediği pratiğe ve bütün bunların yoksul ve ezilen, sömürülen halkların kurtuluş mücadelelerine yaptığı olumsuz etkilere bakılacak olursa; Kürdistan halkının bu eylemi salt kendi geleceği açısından değil, dünya yoksul halklarının geleceği açısından da önem taşımaktadır. Bir anlamda diyalektik hükmünü icra ediyor; zulmün en koyu ve karanlık olduğu ortamda çakıyor aydınlık şafağın kıvılcımları.

Amed serîhildanı ve etrafında gelişen büyük kitlesel direniş sıradan ve basit bir olay değildir, böyle algılanmamalıdır. Nedenleri gibi, ortaya çıkardığı ve çıkaracağı sonuçlar da son derece önemlidir. Ayrıca gerek kendi mücadelemiz açısından, gerek sömürgeci-faşist TC'nin içerisinde bulunduğu durumun daha net şekilde gözler önüne serilmesi ve gerekse iç ve dış pek çok gücün gerçek konumlarının daha iyi anlaşılabilmesi açısından sis perdelerini daha çok ortadan kaldırıyor ve bir açıklık getirilmesini sağlıyor. Yani birçok yönüyle gerçekleri açığa çıkarıyor.

Amed serîhildanı yeni ve daha güçlü bir sürecin başlangıcını müjdeliyor

Bağımsızlıkçı direniş hareketimiz, PKK-ERNK-ARGK önderliğinde daha güçlü ve ileri bir sürece girmektedir. Bu süreç, yaşamın her alanında savaşın daha da büyüyeceği, daha büyük fedakarlıklar ve çabalar sergileyerek daha güçlü ve önemli mevziler elde edeceğimiz, bugüne dek elde edilen kazanımların siyasal sonuçlarının da toparlanacağı bir süreç olacaktır. İşte Amed direnişinin ve bu direnişte 100 bini aşkın kitlesel bir ayağa kalkışın yaşanmasının ortaya koyduğu önemli bir gerçek, ulusal direniş mücadelemizin yeni bir atılım sürecine girdiği gerçeğidir. Kitlesel bir planda da böylesi bir sürecin başladığını müjdeliyor.

Hiç kuşkusuz 100 bini aşkın kişinin, sömürgeci-faşist Türk devletinin bütün vahşetine rağmen ve bu vahşete göğüs gererek gerçekleştirdiği muazzam direniş tek başına bile büyük bir olaydır. Ama asıl büyüklüğü ve görkemi, bunun önemli bir birikimin ürünü olmasından ve yine bu büyük kitlesel ayağa kalkışın benzer biçimde yaşanan askeri ve siyasi gelişmeyle birlikte boy vermesidir.

15 yılı aşkın ideolojik-politik mücadele ve 1984, 15 Ağustos atılımından bu yana 7 yıllık kesintisiz silahlı mücadele, Kürdistan Devrimi'ne yaşamın her alanında son derece önemli mevziler kazandırdı. Kazanılan her mevzinin sömürgeci özel savaşın boşa çıkarılması ve yenilgiye uğratılması anlamına geldiği düşünülürse; ve faşist rejimin de özel savaşın başarısı için varını-yoğunu, herşeyini nasıl seferber ettiği gözönünde bulundurulacak olursa, bu 7 yıllık süreçte en sıradan bir kazanımın bile ne büyük çabalar sonucu elde edildiği kendiliğinden anlaşılacaktır.

Gelinen aşamada Amed serîhildanı kitlesel planda eğer bir zirveyse -ki öyledir- bu, geçmiş sürecin büyük çabalar sonucu oluşturulan birikimleri üzerinde yükselen bir zirvedir. 1989 yılında Gundikê Melle(Balveren) köylülerinin ve Girgê Amo(Silopi) halkının ayağa kalkışıyla ilk örneklerini yaşadığımız kitlesel hareketler, 1990 Newroz serîhildanıyla daha ileri bir düzeye ulaştı. '91 yılında ise nitel ve nicel olarak daha da büyüyen ve yaygınlık kazanan kitlesel ayağa kalkış, Amed direnişiyle zirveye ulaştı. Bu durum düşmanın tüm uğraşlarına rağmen bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin nasıl istikrarlı bir büyüme ve gelişme kaydettiğinin de somut bir göstergesidir.

Özellikle 1991 yılında gerilla ve kitlesel hareketin birbirine paralel biçimde gelişmesi, biri diğerini besleyip geliştirerek ve böylece devrime güçlü bir ivme kazandırıp onu ilerletmesi önemli bir olgudur. Böylece gerilla ve kitle hareketinin birbirini tamamlayan ve geliştiren öğeler olduğu, birinin güdük kaldığı ve gelişmediği ortamda diğerinin de fazla gelişemeyeceği ve ikisinin ahenkli yürümesi durumunda ise hızlı ve sağlıklı bir genel büyümeyi de birlikte getireceği gerçeği bir kez daha pratikte kanıtlanmış oluyor. Bu gerçeğin yeterince kavranamaması veya pratikte gereğinin yeterince yerine getirilememesi geçmişte mücadelemizin önünde bir ayak bağı olmuştur. Ulusal kurtuluş mücadelemizin öncüsü PKK'nin IV. Ulusal Kongresi'nde, bu sorunla birlikte devrimimizin tüm sorunlarının irdelenmesi ve bu temelde yetkin karar ve hedeflere ulaşılmasının, yaşanan gelişmelerde ve mücadelemizin daha ileri bir aşamaya ulaşmasında belirleyici rolü olmuştur. 1991 yılında hem kitlesel ve hem de askeri alanda yaşanan büyüme, bütünüyle Kongre karar ve belirlemeleri temelinde gerçekleşmiştir.

Amed serîhildanı devrimci direniş mücadelemizin daha güçlü bir atılım sürecine girişinin kitlesel alanda göstergesi olurken, bu yine tek yanlı bir gelişme değildir. Aynı biçimde askeri alanda da bununla atbaşı giden bir gelişme ve büyüme sözkonusudur. 1991 bahar atılımı sürecinde gerilla ve kitle hareketinin yanyana ve birbirini besleyerek geliştiklerine tanık olduk. Halk kurtuluş ordumuz ARGK, nitel ve nicel bir büyüme ve yetkinleşme yaşayarak ve daha büyük boyutlu çarpışmalara girerek düşmana daha önemli darbeler vurdu. Özellikle gerçekleştirdiği çok sayıdaki kent baskınları sömürgecilerin birçok girişimini boşa çıkarırken kitleler üzerinde son derece olumlu etkiler yarattı. Kitlesel hareketlere hız verdi ve ondan güç aldı. Bu durum son birkaç aylık mücadele pratiğimizde oldukça somuttur. Gerilla saldırıları ve kent baskınlarıyla kentlerdeki gösteri, yürüyüş, kepenk kapama eylemleri ve büyük cenaze törenleri birlikte ve içiçe yaşanmıştır. Ve şimdi kitlesel alanda Amed'de devrimci-yurtsever halk önderi Vedat AYDIN'ın cenaze töreninde sergilenen büyük çaplı direniş nasıl ki bir zirve niteliği taşıyorsa, askeri alanda da aynı zamana denk düşen ARGK'nin yoğun saldırıları ve sıklaşan kent baskınları da benzer bir zirve niteliği taşımaktadır. 6 Temmuz tarihinde aynı gece Sêrt(Siirt), Şirnex-(Şırnak), Girgê Amo ve Cizîra Botan merkezlerine baskın düzenleyen ARGK birlikleri sömürgecilere ağır darbeler vururken, aynı zamanda askeri alanda da yeni bir süreci müjdeliyordu. Hemen ertesi günlerde Wan, Şemzînan(Şemdinli), Xîzan(Hizan) ve Pasûr(Kulp) merkezlerine yeni baskınlar düzenlenmesi de sürece askeri açıdan da ne denli hazırlıklı ve yetkince girmekte olduğumuzu gösterdi.

Amed direnişi, TC'nin çürümüşlüğünün ve mücadelemizin de zafere gidişinin somut göstergesi oluyor

Amed direnişinin bir kez daha gözler önüne serdiği bir gerçek de, sömürgeci-faşist TC'nin çürümüşlüğü ve çaresizliği, buna karşılık bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin emin ve sağlıklı adımlarla zafere yürümekte olduğu gerçeğidir. Faşist rejimin Amed sokaklarında geliştirmeye çalıştığı planlı katliam ve büyük çılgınlık, tamamen bu çürümüşlüğün ve tükenmişliğin verdiği hırçın ruh haliyle sergilenen bir çırpınıştır. Bu, adeta can çekişen bir canavarın şuursuz çırpınışlarına benziyor. Ölümcül bir yara almış bulunan canavarın çırpınmaları, etrafını istediği kadar yıkıp tahrip de etse, nasıl ki sonunu yakınlaştırmaktan başka fayda vermezse, sömürgeci-faşist TC'nin çılgınlıkları da sadece kendi sonunu yakınlaştıracaktır.

TC'nin bu çırpınışı ve çılgınlığı nedensiz değil. Bütün uğraşılarına ve özel savaşın her yöntemini uygulamasına rağmen kırsal alandaki otoritesini neredeyse tümden yitirmiş bulunmaktadır. Şimdi kentlerde de sömürgeci otorite adım adım sökülüp atılmakta ve yerine ulusal kurtuluşçu otorite tesis edilmektedir. Bu gerçeklik Kürdistan'ın birçok alanından sonra en son Amed merkezindeki kitlesel ayağa kalkışta da somut olarak görüldü. Sadece 10-14 Temmuz tarihleri arasında Kürdistan'ın irili ufaklı 20'yi aşkın merkezinde kepenk ve kontak kapama eylemlerinin yanısıra, çeşitli gösteriler yapıldı. Müş, Bêdlîs, Amed, Tûx(Tatvan), Gumgum(Varto), Bismil, Farqin(Silvan), Licê, Pasûr, Hezro, Hênê, Erxenî, Cizîra Botan, Çînar, Kosar(Kızıltepe), Hezex(İdil), Kerboran, Êlih(Batman), Girgê Amo, Nisêbîn, Qilaban(Uludere), Pîran-(Dicle), Midyad vb. il ve ilçe merkezlerinin birçoğunda kepenk kapama eylemi birkaç gün devam etti. Ve bu eylemler, sömürgecilerin binbir türlü tehdit ve şantajları, yasadışı zorbalık gösteri ve uygulamaları altında gerçekleştirildi. Burada sergilenen kararlılığı görmek gerekiyor. Ayrıca önemli bir gerçeği daha görmek ve vurgulamak gerekiyor: Kürdistan'da yoksul kesimlerden sonra orta tabaka denilen kesimler de kırlarda olduğu gibi kentlerde de yoğun biçimde devrim saflarına kazanılmaktadır. Bu son derece önemli bir olgudur.

Bilinir, genelde devrim hareketleri toplumun geniş bir kesimini teşkil eden esnaf, zanaatkar, küçük-burjuva aydın kesimleri kazanıp harekete geçirdiğinde, zaferi önemli oranda garantilemiş sayılıyor. Ve gerçekten de bu böyledir, birçok devrimin pratiğinde de kanıtlanmıştır. Çünkü bu kesim toplumların genelde en istikrarsız, kararsız kesimleri ve dolayısıyla da devrime en zor kazanılan tabakalardır. Bu kesimlerin kazanılması ve devrim saflarına kanalize edilmesi demek aynı zamanda devrimde zafere yakınlaşmak demektir.

İşte Kürdistan'da bugün yaşanan durum budur. Çeşitli legal alanlarda etkinliklerde bulunan en nitelikli ve seçkin aydın kesimler, ülkemiz aydınının diğer sömürge ve ezilen ulus aydınlarının çok çok gerisindeki olumsuz konumundan hızla sıyrılarak devrimin sesine daha çok kulak vermekte ve bu doğrultuda belli adımlar da atmaktadır. Diğer yandan böylesine yaygın bir kitlesel direnişle devrimden yana tavrını koyan kent orta tabakalarının bu kararlılığı, devrimci ulusal kurtuluş otoritesinin kentlerde de sömürgeci otoriteyi hızla sarsıp yıkacağını göstermektedir.

Faşist rejimin korku, telaş ve hırçınlığının asıl nedeni de budur. Ve yine sözkonusu kesimlerin üzerine baskı ve terör yöntemleriyle gitmesi, bu uygulamalarını giderek sıklaştırması, kontr-gerilla ve ölüm mangalarını harekete geçirmesinin yanısıra giderek planlı kitlesel katliamları göze alması da duyduğu bu dehşetli korkudan kaynaklanmaktadır. Kırları yitirdiğini çok iyi anlayan sömürgeciler kentlerin de bu tarzda elden gitmeye başladıklarını görüyor ve bu gidişi terör ve katliamla durdurmaya yöneliyorlar.

Sömürgeciler açısından daha da vahim olanı bu tür yöntemlerle ayakta kalabileceklerine kendilerinin de inanmamaları ve kirli özel savaşlarında başarılı olamayacaklarının net biçimde ortaya çıkmış olmasıdır. Dolayısıyla rejim artık kendini ayakta tutabilecek bir yol ve yöntem de bulamamasının ağır sıkıntılarını yaşamaktadır. Günlerden beri konuşulan, ABD'nin Kürdistan'a "çekiç güç" vb. adlar altında askeri birlikler konumlandırması konusunun, TC tarafından tam da bu günlerde ele alınıp sonuca bağlanması sadece bir rastlantı olmasa gerek. Amed kitlesel ayağa kalkışı 10 Temmuz'da yaşandı. 13 Temmuz günü faşist rejim sözcülerinin yaptıkları açıklamada, ABD'nin Kürdistan'a askeri güç yerleştirmesi isteminin TC tarafından resmen kabul edildiği bildirildi. Böylece bir gerçeklik daha ortaya çıkmış oluyor; emperyalist birliklerin ülkemize yerleştirilmesinin amacı, Güneyli halkımızı korumak değil, kendi başına ayakta duramayacak denli çürümüş bulunan Türk faşist rejimini, yani emperyalizmin bölgedeki çıkarlarının bekçi köpekliğini yapan bu çağdışı rejimi yaşatmaktır.

Kürdistan halkının emperyalistlere, sömürgecilere ve işbirlikçilerine yanıtıdır Amed serîhildanı

Öncüsü PKK şahsında Kürdistan Devrimi'nin etrafında emperyalistler, sömürgeciler ve bunların işbirlikçileri tarafından bir kuşatma planı bir süreden beri geliştirilmek istenmektedir. Ortadoğu bölgesini istediği tarzda, daha doğrusu çıkarlarına en uygun şekilde yeniden biçimlendirmek isteyen emperyalistler, bu çerçevede Kürdistan sorununa da planlarına uygun "çözümler" üretmeye çalışmaktadırlar. Bunun için de sömürgeci devletlere, özellikle de mevcut durumda faşist Türk sömürgeciliğine ve Kürt işbirlikçilerine dayandırmaktadırlar hesap ve planlarını. Tıpkı sömürgeci-faşist TC gibi, Kürt işbirlikçiliğini de ısrarla yaşatmaya çalışmaları nedensiz değildir.

Ancak emperyalistler bu planlarını her zaman olduğu gibi son derece sinsice bir tarzda uygulamak ve böylelikle tüm dünyayı da aldatmak istemektedirler. Kendi emperyalist çıkarlarını Kürt halkının talepleri gibi göstermek, kendi planlarına alet ettikleri işbirlikçileri de Kürdistan halkının önderleri olarak şişirip öne çıkarmak tarzında görülmemiş bir sahtekarlık örneği sergilemektedirler. Emperyalistlere, sömürgecilere ve işbirlikçilerine göre, bağımsızlık hiçbir zaman Kürdistan hlkının talebi değildir ve olmamıştır. Bu talep sadece "politikadan anlamayan, hayalperest" PKK'nin istemidir. Yine aynı çevrelere göre bu halka dil serbestliği, özerklik gibi birtakım kırıntılar atılırsa başka bir talepleri kalmayacak ve dolayısıyla bu sorun da böylece çözümlenmiş olacaktır.

Gerçi PKK'nin arkasında bir halk desteği olmadığı, bunların halktan kopuk ve dışardan beslenen bir avuç "terörist" olduğu tarzındaki iddiaları, TC'nin gerizekalı başbakan ve içişleri bakanları gibi zavallılardan başka pek savunabilen kalmadı. Bu tür iddiaları büyük oranda 1990 Newroz serîhildanları yıkarak yerlebir etti. Ama yine de gerillayı halktan tecrit etmek, öncüyü kitlelerden koparmak, dolayısıyla hem benzer iddiaları tekrarlamak hem de silahlı mücadeleyi tasfiye etmek doğrultusundaki karşı-devrimci çabalar kesilmedi, sürdü.

İşte 1991 yılında Kürdistan'da yaşanan kitlesel ayağa kalkışlar, Şirnex, Hezex, Ker-

boran, Nisêbîn, Cizîra Botan'dan başlayarak Licê, Hênê, Farqîn, Hezro, Êlih'e ve oradan da bütün bunların bir zirvesi niteliğindeki yüzbinlerin görkemli ayaklanmasına ve direnişine dönüşen Amed serîhildanına kadar tüm yığınsal direnişler; Kürdistan halkının emperyalistlere, sömürgecilere ve onların aleti durumundaki işbirlikçilere vermiş olduğu son derece anlamlı bir yanıttır. Milyonları kucaklayan bu kitlesel başkaldırılar aynı zamanda Kürdistan halkının PKK-ERNK-ARGK önderliğine onay vermesinin en çarpıcı biçimde ilanı ve bir **referandumdur.** İstisnasız bütün serîhildanlarda olduğu gibi yüzbinlerin katılımıyla gerçekleşen Amed direnişinde de kitlelerin bir ağızdan haykırdığı sloganlar aynıydı: **"Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur".** Yüzbinler ERNK ve ARGK bayrakları altında yürüdü. Onca sömürgeci baskılara, tehditlere ve uygulanan vahşete ve de kendisine doğrultulmuş sömürgeci namlulara rağmen halkımız seçimini bu denli net ve kararlı biçimde, gizli oyla da değil açık oyla yapıyor. Dünyada bundan daha geçerli bir referandum örneği gösterebilmek herhalde kolay değildir.

Halkımızın bu anlamlı tavır alışı ve seçimi; direnişin ve silahlı mücadelenin günümüzde geçerli ve yararlı bir yöntem olmadığı tarzından telkinler emperyalistinden tutalım halk önderi geçinen işbirlikçisine kadar pek çok çevreden kendisine empoze edilmek istendiği bir ortamda ERNK bayrağı altında en görkemli direnişler sergilemesi, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizi tasfiye etmek için hummalı bir faaliyet içinde bulunan karşı-devrim cephesinin topuna birden, öncüsüne layık biçimde halk olarak da meydan okumadır; ve bu yönelme de anlamlı bir yanıttır. PKK'yi hedeflemenin yediden yetmişe Kürdistan halkını hedeflemek demek olduğunu, öncü ile halkın birbirinden hiçbir şekilde koparılamayacağını, bunun üzerine hesap yapanların, kim olurlarsa olsunlar mutlaka kötü bir hayal kırıklığına uğrayacaklarını bizzat halkımız kendi pratik tavrıyla net biçimde ortaya koymuştur. Kısacası Kürdistan halkı Amed serîhildanıyla **ulusal iradesinin ne yönde olduğunu** bütün dünyaya ilan etmiştir.

Diğer yandan, öteden beri Kürdistan'ın birlik ve direnişinin sembolü olarak kabul edilen Amed'de, ERNK bayrağı altında her yaş, cinsiyet ve tabakadan 100 bini aşkın insanın bir araya gelerek ayaklanması, ulusal birliğimizin de somut bir göstergesi olmuştur. Bu durum salt Amed merkezinde bir araya gelen büyük insan selini de aşarak, birlik ruhu bütün Kürdistan'ı ve Kürdistanlı insanlarımızın yaşadığı yurtdışı alanları da en sıcak biçimiyle sarmıştır.

Amed direnişinin hemen ardındaki üç-dört günlük sürede, yukarıda sayılan 20'yi aşkın il ve ilçe merkezinde esnaflar kepenk kapattı. Cizîra Botan, Hezex ve Nisêbîn alanlarında görüldüğü gibi, kırsal kesimlerden binlerce köylü harekete geçerek kent merkezlerine doğru ellerinde Başkan APO'nun ve şehitlerin posterleriyle yürüdüler. Adana-İzmir, İstanbul gibi Türkiye metropollerinde yaşayan Kürdistanlılar da çeşitli gösterilerle Amed serîhildanına renk kattılar. Ayrıca yurtdışında yaşayan halkımız da aynı direnişçi ruhu bulunduğu alanlarda yaşatmaktan geri kalmadı. Özellikle Avrupa alanında yaşayan kalabalık sayıdaki yurtsever insanlarımız, bulundukları ülkelerde geliştirdikleri yoğun protesto eylemleri, gösteri, yürüyüş ve mitinglerle yüreklerinin Amed direnişçileriyle birlikte çarptığını ortaya koydu. Avrupa'nın 100 civarındaki önemli merkezinde başlatılan açlık grevlerine 5 bini aşkın yurtsever katıldı. Bu, dünyada eşine ender rastlanan bir kitlesel açlık grevi eylemiydi. Hatta Amerika ve Avusturalya gibi okyanus ötesi kıtalarda bile Kürdistanlı yurtseverler Amed serîhildanına kayıtsız kalmayıp çeşitli etkinliklerde bulundular.

Bütün bunlar, sömürgeciler tarafından yıllar yılı parçalanıp tahrip edilen ulusal birliğimizin ERNK bayrağı altında nasıl pekişmekte olduğunu gözler önüne sermektedir. Dolayısıyla Amed direnişi bir de bu gerçeği bir kere daha ortaya koymuş olması açısından öğreticidir.

TC katliamcı geleneğini dünyanın gözleri önünde bir kez daha kanıtladı

Son kitlesel başkaldırının ortaya çıkardığı diğer bir gerçek de, sömürgeci-faşist TC'nin Osmanlı'nın katliamcı geleneğini terketmemiş olmasını göstermesidir. Faşist rejim 10 Temmuz günü Amed'de planlı bir katliam uyguladı. Bu katliamda kesin rakamlar henüz belirlenememiş de olsa 10'un üzerinde yurtsever öldürüldü, yüzlercesi de yaralandı.

Fakat olayı yaşayan bütün görgü tanıklarının kendi kişisel gözlemlerinden yola çıkarak vardıkları ortak kanı şudur ki, planlanan katliam gerçekleştirilebilenden çok çok daha kapsamlıydı. Diğer sayfalarımızda yer alan, olayı yaşayanların bizzat kendi ifadelerinde görüldüğü gibi, Amed'deki durum ve sömürgecilerin burada uygulamak istedikleri plan tarihte pek çok örneği yaşanan katliam planlarına, örneğin Zîlan, Şeyh Sait ve Dêrsîm isyanları sırasında görülen büyük bir katliam planına benzemektedir. Cenaze töreni sırasında Mardinkapı ile mezarlık arasında 25-30 bin kişilik bir kitlenin etrafı tank ve benzeri zırhlı araçlarla çevrilip bekletiliyor. Bir yanı tarihi Amed surları, bir yanı da kayalık ve uçurumdur; diğer yanlar da tümüyle zırhlı araçlarla çevrilmiştir. Surlara önceden özel timler mevzilendirilmiştir. Tank, panzer vb. zırhlı araçların namluları doğrudan kitlelerin üzerine çevrilmiştir. Havadan da helikopterler her an taramaya hazır dolaştırılmıştır. Eğer kitleler harekete geçmeyip beklense ve gece karanlığına kalınsa çok daha kapsamlı katliam planı uygulamaya konulacak, bununla kitlelerin gözü korkutularak tam bir sindirme başarılacaktı. Yani Osmanlı'nın terörle yıldırma ve sindirme politikası bir kez daha uygulamaya konulacaktı. Nitekim olaydan sonra faşist rejimin başbakanı sıfatıyla Mesut Yılmaz'ın yaptığı açıklama, kapsamlı katliam planları hazırlanmış olduğunun en somut göstergesi niteliğindedir. TC başbakanının "Bölücü tahriklere kapılan sonucuna da katlanır" tarzındaki sözleri, bu gerçeği bütün çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Ne var ki, Osmanlı'dan beri sürdürülen bu katliamcı mantık günümüzde artık iflas etmiştir. Osmanlı barbarlığı ve dillere destan vahşeti hiçbir sorunu çözemeyeceği gibi ancak ve ancak uygulayıcılarının sonunu yakınlaştırabilir.

Devletin resmi tavrının katliamcılık olduğu hususunun Mesut Yılmaz'ın ağzından böylesine net biçimde ilan edilmesi, TC'nin Kürdistan sorununa politik bir yaklaşımının olmadığını açıkça göstermektedir. Faşist rejimin sözcüleri her uluslararası platformda bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'yi suçlayarak, PKK'nin silahtan ve şiddetten başka yol tanımadığı gibi iddialar ortaya atmaktadırlar. Oysa Amed serîhildanı ile bir kez daha ortaya çıktı ki, gerçek hiç de öyle değildir. Terör ve katliamdan başka yaklaşım gösteremeyen, yol ve yöntem tanımayan Türk sömürgecilerinin kendileridir. Bu o denli belirgin ki, Kürdistan sorununa sınırlı da olsa bazı politik yaklaşım önerileri getiren kendi kukla parlamentosunun üyelerine bile sınırsız bir terör uygulamaktan geri durmamaktadır. Amed'de HEP genel başkanı ve milletvekillerinin özel timler tarafından öldüresiye dövülmesi, bunun en somut örneğidir. TC'nin terörist, katliamcı ve çirkin yüzü tüm açıklığıyla burada sırıtmaktadır.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin sahtekarlığı bu kadarla da kalmıyor. Bu barbar ve katliamcı yapısıyla bir de birçok uluslararası sözleşmeye imza atarak dünyayı aldatmaya çalışıyor. Burjuva anlamda da olsa hukukun ve yasaların üstünlüğünü savunan birçok belgeye imza koyan TC, bunların hiç birisini uygulamıyor. Dünyanın gözleri önünde imza koyduğu uluslararası sözleşmeleri pervasızca çiğniyor. Sözkonusu katliamcı mantığı uygulayan ve savunan sadece iktidar ve hükümet değildir. Ecevit'inden İnönü ve Demirel'ine kadar muhalefetin de bunun dışında bir anlayışı yoktur. Zaten Türkiye'de hükümet de, parlamento da, muhalefet de aslında göstermelik ve kukla olmaktan öte bir işleve sahip değildir. Faşist devletin asıl sahipleri perde arkasındadır. Pek çok çevrelerce illegal devlet olarak tanımlanan bu kesimler her alanda ipleri elinde tutan ve asıl söz ve yönetim sahibi olan ordu ve istihbarat kurumlarıdır. Milli Güvenlik Kurulu, Özel Harp Dairesi, Toplumla İlişkiler Birimi, MİT sözkonusu kurumların belli başlılarıdır. Avrupalılaşma iddia ve isteğinin dorukta olduğu, AT'ye girmek için her yolun denendiği bir sırada TC'nin Kürdistan'da böylesine pervasızca katliamlara girişmesi, uluslararası yasaları açıkça çiğnemesi, demokrasi teraneleri okumaktan geri durmayan kukla hükümeti dışa karşı zor durumda bıraksa da, faşist rejim Osmanlı katliamcı geleneğinden vazgeçmiyor, vahşete ve barbarlığa dört elle sarılmayı yeğliyor. Bu gerçeklik, faşist Türk sömürgeciliğine karşı silahlı mücadeleyle değil salt legal platformda mücadele edilmesini savunan, ya da TC'nin birtakım politik yaklaşımlara açık olabileceğini düşünen ve telkin etmeye çalışanların ne büyük bir gaflet içerisinde olduklarını da çok açık biçimde ortaya koymaktadır.

Son dönemlerde legalizm neden bu kadar şişirilmek istendi?

Son dönemlerde bağımsızlıkçı direniş mücadelemize ve öncüsüne, emperyalistlerden sosyalist enternasyonaline ve Kürt işbirlikçilerine kadar geniş çevreler tarafından dayatılan olgulardan önemli birisi de, silahlı mücadelenin ve şiddetin geçerli yol olmadığı, bundan vazgeçilmesi gerektiği, PKK gerillayı ve silahlı mücadeleyi tasfiye ederse TC'nin de mutlaka bazı politik adımlar atabileceği, demokratik yaklaşımlar sergileyebileceği ve böylelikle daha gerçekçi bir çözüme ulaşılabileceği tarzında somutlaşmaktaydı.

Faşist Türk sömürgeciliğinin Amed'de kendi gerçek yüzünü bir kere daha ortaya koyması, katliamdan başak yol, yöntem tanımadığını en somut biçimde pratikte göstermesi ve bu tutumunun geçici olmadığını da başbakanın sözleriyle teyit etmesi, kendi kukla parlamentosunun üyelerine bile tahammülü olmadığını dünyanın gözleri önünde ispatlanması; kısacası şiddet ve devlet terörünün başta gelen uygulayıcısı olduğunu kanıtlaması, PKK'yi suçlayan ve ona telkinlerde bulunan yukarda adı geçen güçlerin suratlarına indirilmiş bir şamar niteliğindedir.

Bu olay açıkça kanıtlamıştır ki, gerilla ve silahlı mücadeleden vazgeçilip tamamen legal alana çıkılsa, TC Amed'de uygulamaya çalıştığı türden bir kapsamlı katliam planıyla herşeyi bir günde tarayıp biçmekten ve imha etmekten kaçınmayacaktır. Hem de bunu kendisine demokratlık vb. yakıştırmalar bahşedenlerin gözlerinin önünde ve gözünü kırpmadan yapacaktır.

Bunu görmemek, bu gerçeği idrak edememek, hele hele Kürdistan halkının önderliği gibi iddia sahipleri açısından eğer gözükara bir işbirlikçilik ve ihanet değilse büyük bir gaflettir. Ve ne yazık ki, böylesi bir gaflet batağında yüzenler bile kendilerinin akıllı politikaların sahipleri olduklarını ve PKK'nin politik davranışlar gösteremediği tarzında gülünç iddialar da öne sürebilmektedirler.

Burada bir hususa daha dikkat çekmekte yarar vardır: Demokrasi, barış vb. kavramlara sahip çıktığı iddiasındaki Sosyalist Enternasyonal gibi bazı uluslararası kuruluşların, Türk sömürgecilerinin bu katliamcı karakterlerini gözardı edip, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizi karalamaların ve suçlamaları büyük bir talihsizliktir. Adı geçen kurumların bu tutumları faşist TC'ye ülkemizde daha büyük katliamlara ve soykırımlara girişme cesareti vermektedir. Bu ise, hiç kuşkusuz TC'nin Kürdistan'da işlediği insanlık dışı suçların ortağı olmaktan başka hiçbir anlama gelmemektedir. Çok daha somut olarak da ifade etmek ve örneklendirmek mümkün. 10 Temmuz'da Amed'de planlı bir katliam uygulayan TC'nin, geçtiğimiz aylarda İstanbul'da toplanan Sosyalist Enternasyonal'in talihsiz kararlarından cesaret almadığını hiç kimse iddia edemez. Geçmiş pek çok örneklerinde de görüldüğü gibi bu tür yaklaşımlar kesinlikle sömürgecileri daha büyük katliamlar yapmaya adeta teşvik etmektedir, onlara cesaret vermektedir. Dolayısıyla bu tür kurumların kendi tutumlarını gözden geçirmeleri de, halkımız üzerinde uygulanan soykırımların sona ermesi için kaçınılmaz oluyor.

Amed'de yaşanan katliam, PKK'yi ve silahlı mücadeleyi tasfiye planlarında legalizmin neden bu kadar pompalandığını da ortaya koyuyor. Çünkü mücadelemizi tümden legal zemine çektikten sonra Amed'de görüldüğü gibi bir günde biçip imha etmek TC için işten bile değildir. Özal'ın birtakım sinsi girişimlerini anlayamayıp farklı değerlendirenler, bu gerçeği hiç olmazsa şimdi, yaşanan bu deneyimden sonra artık kavramalıdırlar.

Dünya kamuoyu, ilerici ve demokrat güçleri; Kürdistan halkının sesine kulak vermelidir. Halkımız kendi tercihini özgürce yapıyor ve bunu en son Amed direnişinde de görüldüğü gibi yüzbinlerin haykırışlarıyla tüm dünyaya dailan·ediyor. Kürdistan halkı PKK-ERNK-ARGK önderliğinde bağımsız ve özgür bir konuma ulaşmak ve bu temelde insanlık ailesine katılmak için gerektiğinde kanını dökmekten de çekinmeyeceğini pratiğiyle ortaya koyuyor. Kısacası, kendi ulusal iradesini çok somut biçimde ortaya koyuyor.

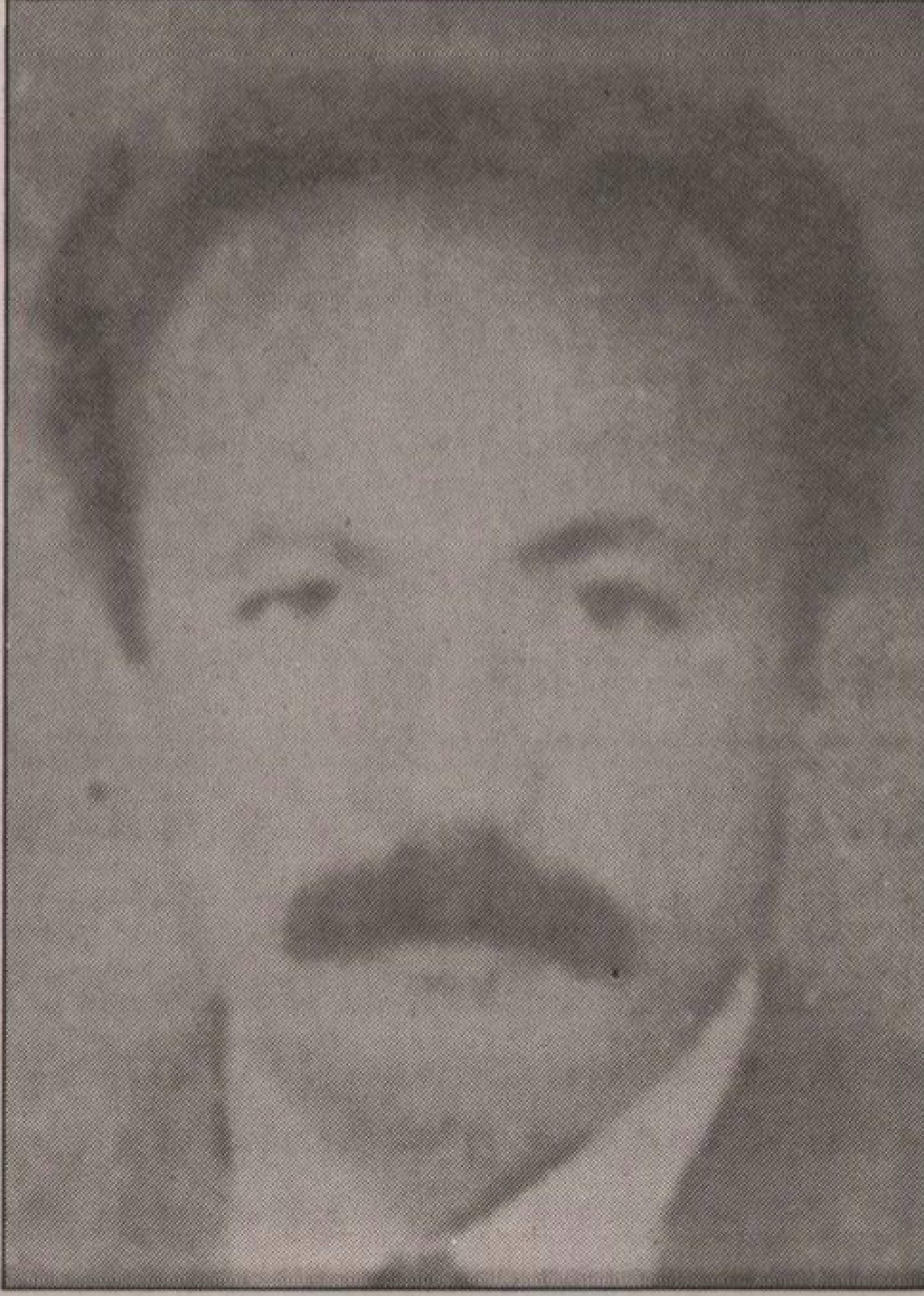
Öncü gücümüz PKK, demokrat olmadığı, demokrasi uygulamadığı gerekçesiyle hiç de hak etmediği halde çok eleştirildi, karalandı. Ama bilinmelidir ki, sömürgecilerin namluları göğsüne çevrili olduğu halde iradesini bu denli net bir tavırla ortaya koyan Kürdistan halkının bu iradesini dikkate almayan, buna saygı göstermeyen hiçbir güç demokrasi sözcüğünü ağzına alamaz; hele hele Kürdistan halkına ve onun öncüsüne demokrasi dersi vermeye kalkışamaz. Zira bu çok gülünç ve abes bir şey olur.

Öte yandan her ne için ve ne adına olursa olsun, sömürgeci-faşist TC'nin Kürdistan'da işlediği ve işleyeceği cinayetlere ve soykırım uygulamalarına cesaret verici tavırların sürdürülmesi, TC'nin barbarlığına ve işlediği suçlara ortak olmak anlamına geldiği bilinmeli ve bundan kaçınılmalıdır.

Türkiye devrimci-demokratik güçleri; faşist-sömürgeci rejime karşı mücadelesinde halkımızla daha fazla dayanışma ve güçbirliği içerisinde olmalıdır. Çok açıktır ki, faşist rejim her ne kadar katliam uygulamalarını daha çok ülkemizde icra ediyorsa da, vahşeti ve planlı katliam uygulamaları sadece Kürdistan'la sınırlı değildir. Yeri geldiğinde Türkiye emekçilerini, devrimci ve demokrat güçlerini de katliamdan geçirmekten geri durmamaktadır. Geçmişte Taksim alanında görüldüğü türden pek çok örneği yaşandığı gibi, Amed katliamının hemen ardından yine İstanbul'da görülmemiş bir terör örneği sergileyerek geceyarısı evlere baskın düzenleyip 10'un üzerinde insanı katletmesi de bunun açık kanıtıdır. İşte bu gözüdönmüş katliamcı faşist rejime karşı mücadelede, birtakım küçük hesapların peşine düşmeksizin asıl devrimci görevine sahip çıkmak ve Kürdistan halkı ve öncüsüyle bu çerçevede en geniş güçbirlikleri geliştirmek,

Devamı 20. sayfada

Yurtsever-devrimci halk önderi Vedat AYDIN'ın katledilmesi ve AMED SERÎHILDANI

Vedat AYDIN kimdir?

1953 yılında Amed-Bismil'e bağlı Kurd-Hacî köyünde orta halli bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Liseye kadar olan öğrenimini Bismil'de tamamladı. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü 1979 yılında bitirdi.

Öğrencilik yıllarında reformist saflarda yeraldı. Ama anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelede aktif roller üstlenmesinde, bu durum O'na engel olamadı. 12 Eylül askeri faşist darbesi günlerinde tutuklandı. Saflarından geldiği KDP ve DDKD gibi ilkel-milliyetçi ve reformist küçük-burjuva örgütlerin şeflerinin aksine, zindan yaşamında sömürgeciliğe boyun eğmedi. Teslimiyet yolunu değil onuru, yılgınlığı değil zindanlarda işkencelere karşı soylu direnişi seçti. Diyarbakır zindanlarının soylu simgelerinden olmasını bildi.

1984 yılında cezaevinden tahliye oldu. Cezaevlerinde sağladığı dönüşümü, çıkışından sonra Kürdistan'da PKK-ERNK-ARGK önderliğinde hızla gelişen bağımsızlık ve özgürlük atağını derin ve özlü bir ruhla desteklemekle sürdürdü.

Kürdistan'da yaşanan ve ölçü tanımayan insan hakları ihlalleri karşısında sessiz kalarak tarih karşısında suçlu düşmeyi kabullenemezdi. Bu nedenle Amed ve çevresinde İnsan Hakları Derneği'ni örgütleme çalışmalarına katıldı. Kararlı ve son derece cesur bir mücadele içinde oldu. 1989 yılında İHD Diyarbakır Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi. Dernek bünyesinde, Kürdistan halkına, ülkesine ve insanlık onuruna olan engin bağlılığını ve tükenmez mücadele azmini pratiğiyle kanıtladı. Türk sömürgeciliğine karşı kararlılık ve cesaretin, onurlu olmanın ve mücadelenin savaşkan bir militanı olduğunu dosta ve düşmana kabul ettirdi.

Bunu içine sindiremeyen sömürgeciler O'nu defalarca gözaltına aldılar. Tehdit edildi, ağır işkencelerden geçirildi. En son olarak 28 Ekim 1990 tarihinde yapılan İHD III. Olağan Kongresi'nde Kürtçe konuştuğu gerekçesiyle tutuklanarak mahkemeye sevkedildi. Tekrar serbest bırakılmasından sonra da O, hiçbir yılgınlığa kapılmadı, geri adım atmadı ve mücadeleye daha bir bilenmiş olarak sarıldı.

Öte yandan düzen koşullarında varolan legal-politik olanakları da ustaca değerlendirdi. Sömürgeci Türk devletinin Özel Harp Dairesi'ne bağlı ölüm mangaları tarafından evinden kaçırılıp katledildiği güne kadar, bu mücadelede de aktif yer aldı. Alçakca katledildiğinde, aynı zamanda Halkın Emek Partisi Diyarbakır İl Başkanlığı görevini de yürütüyordu. İçinde yeraldığı bütün platformları, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin meşru davasının ele alındığı ve kabul ettirildiği alanlara dönüştürmede son derece yetenekli ve başarılı olmasını bildi.

İşte, tüm bu özellikleriyle **Vedat AYDIN**, halkımızın onayını almış ve dolayısıyla halkın önderi olmaya hak kazanmıştı.

Vedat AYDIN neden katledildi?

Aydın'ın katledildiği 5 Temmuz öncesindeki birkaç hafta içinde kontr-gerilla görev başındaydı. Kürdistan'da "esrarengiz" olaylar cereyan ediyordu. Qilaban-Hêlal, Cizîra Botan, Şirnex, Bazîd, Amed, Kosar ve Êlih'de insanlar kurşuna diziliyor, arabalar taranıyor, demokratik kurum ve kuruluşlar bombalanıyordu. Sömürgeci Türk devletinin yetkililerinin açıklamalarına göre, bunları yapanlar "meç-

YURTSEVER HALKIMIZ!

Faşist Türk sömürgecilerinin kalleşçe işlediği cinayet sonucunda, halkımızın değerli evladı **Vedat AYDIN**'ı kaybettik. Bu kayıp, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde ödediği bedelin ne kadar büyük, karşısındaki düşmanın ne kadar hunhar ve pervasız olduğunu göstermektedir. Bir kez daha açığa çıkmıştır ki, halkımıza çağdışı bir kölelik yaşamını dayatan TC, hükümranlığının çatırdamakta oluşu karşısında hiç bir sınır tanımadan, ölüm mangalarını ortaya salmıştır. Ama Kürdistan halkının özgür bir yaşamı söküp almasının önünde hiç bir güç duramayacaktır.

Mazlum Kürdistan halkının ulusal kurtuluş yolunda görkemli adımlar atması, faşist sömürgecileri ve emperyalistleri telaşa düşürmüştür. Emperyalistlerin "yeni dünya düzeni" adı altında dünya halklarına dayattığı yeni kölelik düzeni, Ortadoğu'da ve özellikle de ülkemizde zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu zorluk Kürdistan halkının Partisi, Cephesi ve Ordusuyla savaşı yükseltmesinden, çağdaş insanlığa kendisini kabul ettirmede büyük aşamalar katetmesindendir. Onurlu bir yaşamı, bağımsız bir ülkede özgür bir halk olmada gören ve bunu yaşamın her alanında geliştiren halkımıza karşı emperyalistlerin ve sömürgecilerin saldırıları çok yönlü olarak bütün cephelerde sürüyor.

Emperyalistler ve sömürgeciler, çağdaş bir halk, özgür bir toplum olarak yaşamakta kararlı olan Kürdistan halkına karşı kölelik düzenlerini süreklileştirmenin çaresini ulusal kurtuluş devrimimizi engellemekte görmüşlerdir. Bu da, ulusal kurtuluş devrimimizin radikal çözümde kararlı yolunu saldırganlıkları ve kan dökücülükleriyle tıkamak, reformist işbirlikçi kesimleri devreye koymak ve böylece düzenlerini devam ettirmek çırpınışında somutlaşıyor.

Faşist sömürgecilerin ölüm mangaları, kontr-gerillası neden **Vedat AYDIN**'ı hedef seçti? **Vedat AYDIN**, Diyarbakır gibi ülkemiz devriminde şehir kitlesinin demokrasi mücadelesinin sesini dünyaya duyurmada önemli bir yere sahip olan bir şehirde Kürdistan aydınının oynaması gereken rolü kendinde somutlaştıran bir halk önderiydi. O, devrimimizde aydınların mücadeledeki yerlerinin önemini kavrayan, o sorumlulukla devrimin halkın eseri olduğunu yaşamıyla ortaya koyan örnek bir kişilikti.

Vedat AYDIN, yaşamını Kürdistan halkına adamış, ulusal kurtuluşçu halk hareketine özüyle katılım sağlamış, bunu büyük bir cesaret ve fedakarlıkla, düşmanla yüz yüze, ondan çekinmeden, korkusuzca yürütmüş, halkımızın yetiştirdiği değerli bir kişilikti. O, yıllarca süren zindan yaşamında düşmanın teslim alma çabalarına boyun eğmemiş, halkımızın yaşayan ve gelişen değerlerini tesbit ederek ulusal kurtuluşçu anlayışın özgür geleceğin teminatı olduğunu gören bir devrimciydi. O, halkıyla yan yana, hiç bir fedakarlıktan kaçınmadan halk birliğimizin yaratılmasında katkılarını sürdürürken şehit düştü. **Vedat AYDIN**'ın katledilmesi, faşist Türk sömürgecilerinin halkımızın bir nebze özgürleşmesine, insanlık değerlerine sahip olma çabasına ne denli bir tahammülsüzlükle saldırdıklarını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Faşist sömürgeciler, ulusal kurtuluş devrimimize yönelik saldırı taktiklerini bütün pervasızlığıyla uyguluyorlar. Özel savaşı kural tanımazlıkla sürdürürken, emperyalistlerin doğrudan müdahalesini sağlamak için zemin hazırlıyorlar. Ulusal kurtuluşun radikal çizgisini tasfiye etmeye çalışırken, reformist teslimiyetçilere de kaş altından kırıntı, bir parça kemik işareti veriyorlar.

Evet, faşist sömürgeci TC, "Silahlı eylemler olmasa birtakım reformlar yaparım. Ben Kürtlerin varlığına karşı değilim" derken, tam da kendisine uşaklık yapmaya dünden razı teslimiyetçilere mesaj vermektedir. Bu teslimiyetçi güruhlar Kürdistan halkının yaşamı ve kanı üzerinde kokuşmuş yaşamlarını sürdürmek için hiçbir iğrençlikten geri durmuyorlar.

Bu teslimiyetçi reformistler, halkımızın ulusal kurtuluş devriminde attığı her adımı kendi yaşamlarına indirilmiş bir darbe olarak görmüşlerdir. Kurtuluş yolunda ilerleyen halkımız, teslimiyetçi yaşam alanlarını daraltmıştır. Düne kadar halkımızın sırtına kene gibi yapışanlar, **Vedat AYDIN**'ların halkımızın radikal mücadelesinin yanında yer almasıyla kendi ipliklerinin pazara çıktığını bir kez daha görmüşlerdir. İşte bu insan artıkları **Vedat AYDIN**'ı devlete hedef olarak işaret etmişlerdir. Bunu, HEP Kongresi'ni protesto ederek halk iradesine karşı çıkmakla yapmışlardır. Bunu, çeşitli çevrelerde yaymaya çalıştıkları *"Vedat'ın hangi örgüt hesabına çalıştığını biliyoruz"* propagandasıyla yapmışlardır. En son olarak da kontr-gerillanın demokratik kurum ve kuruluşları ortadan kaldırmak, şehir kitlesinin demokrasi mücadelesinde araçsız kalmasını sağlamak amacıyla yoğunlaştırdığı saldırıları sürerken, yani İHD ve Özgür Halk büroları bombalanmış iken, birçok yurtsevere suikastler sürerken, tam da devletin isteğiyle paralellik içinde olan girişimleriyle, kendi iğrenç siyasi hesapları için yurtsever çevreleri kullanmaya çalışarak, yeni oluşumlar peşinde koşarak yapmışlardır.

Halkımızın demokrasi mücadelesinde kurumlaşmaya su ve ekmek kadar yakıcı ihtiyacı varken, halk içinde ve dünya ilerici insanlığı nezdinde bir saygınlık kazanmış olan demokratik kuruluşları tasfiyeye yönelmek, düşmanla aynı paralelde çalışmaktır. Kürdistan halkı böylesi bir tutumu sergileyenlere, kendi arasında yaşama hakkı tanımayacaktır. Çünkü o, devrim yolunda döktüğü kanla, karşısına çıkacak bütün engelleri yıkacağını göstermiştir.

TC sömürgecileri **Vedat AYDIN**'ı katletmekle sahtekarlıklarını, Kürdistan halkının varoluşuna karşı tahammülsüzlüklerini bir kez daha ortaya koymuşlardır. Faşist sömürgecilik, dünya ilerici insanlığını, "Demokratik mücadele yollarına karşı değilim" diye aldatmaya çalışırken, Kürdistan halkının en küçük demokratik bir çıkışına terörle, kontr-gerilla saldırganlığıyla cevap vermekte, böylece iğrenç yüzlerini gizlemeye bile gerek görmemektedir.

Mevcut durum, faşist Türk sömürgecilerinin **Vedat AYDIN**'ın şahsında, bütün Kürdistan aydınlarına, halkımızın demokrasi mücadelesine, insanlık değerlerini koruyan herkese saldırmış olmasıdır. Bu bakımdan Kürdistan'da insan olmak, TC'nin bu kalleşçe ve sahtekarlıkla yürüttüğü saldırılar karşısında halkımızın demokratik mücadelesine omuz vermek, aydın, esnaf, memur, işçi, bütün şehir kitlesinin sivil-siyasi mücadelesini yükseltmekle mümkündür.

Halkımız, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini yükselterek, **Vedat AYDIN**'ların intikamını faşist sömürgeci TC'den, onun ölüm mangalarından, kiralık katillerinden alacaktır. **Vedat AYDIN**, halkımızın özgür yaşamı uğruna göğüslediği şahadetiyle, Kürdistan halkının mücadelesinde yaşayacaktır.

– Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!

10.07.1991

ERNK-Amed Örgütü

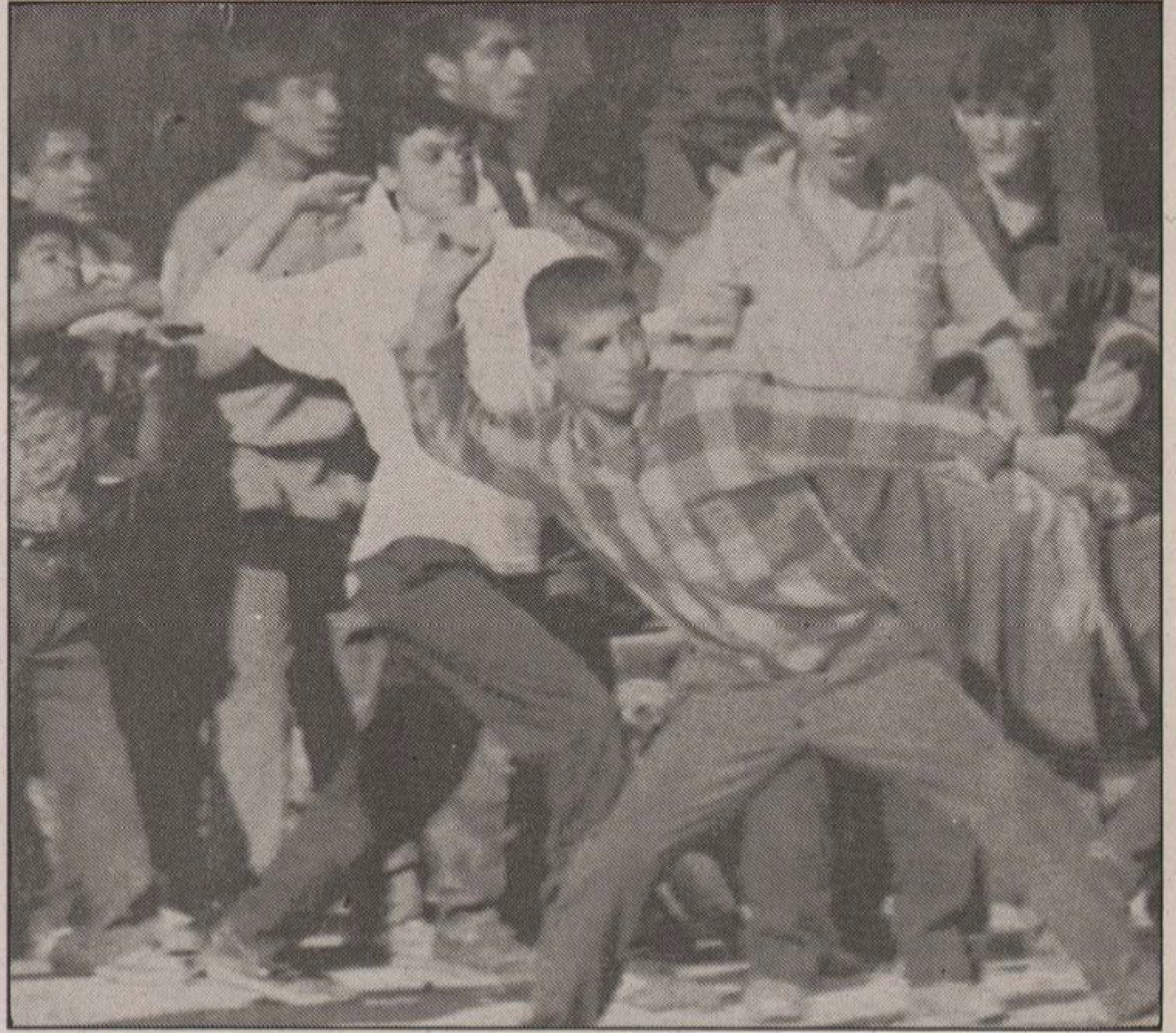
hul" kişilerdi. Devletin ise bunda hiç parmağı "yoktu."

Halbuki aklı başında her insan olayların TC'nin gladio'sunun eseri olduğunu rahatlıkla biliyordu. Çünkü hedef seçilen kişi ve kurumların TC'den başka hiçbir düşmanı yoktu, olamazdı. TC, Özel Harp Dairesi'ni Kürdistan'da eşine dünyada ender rastlanan tarzda faaliyete sokmuştu.

28 Haziran günü Hêlal Belediye Başkanı **Yakup KARA**, beraberindeki taksi şoförü **Mehmet ÜRÜN,** işçi **Ali BENEK, Mehmet KARA** ve teknisyen **Hamit KARA** ile **Hüseyin BABAT**'ın içinde bulunduğu otomobil Şenoba Taburu yakınlarında komandolar tarafından durduruldu. Mehmet kara dışındakilerin tümü kurşuna dizildi. Aynı gün Şirnexe bağlı Nêrex (Dağkonak) köyünde koruculuğu kabul etmeyen Mehmet Kılıç adlı köylü ve misafirliğine gelen bir yakını kurşuna dizildiler. 18 Haziran'da Cizîra Botan'da gözaltına alınan **İbrahim SARICA** halkın gözü önünde kurşuna dizildi. 18 Haziran'da Amed'de eski HEP İl Başkanı Avukat Mustafa Özer'in arabasına bomba konuldu, araba havaya uçurularak hurda haline geldi. 25 Haziran'da Özgür Halk dergisi Amed bürosu bombalandı, İHD Diyarbakır şubesi de aynı binadadır. 28 Haziran'da 2000'e Doğru dergisi Diyarbakır bürosunun bulunduğu apartmanın bütün dairelerine tehdit mektupları atıldı. 1 Temmuz'da gazete bayilerine tehdit mektupları gönderildi ve aynı gün bir gazete bayisinin büfesi bombalandı. 22 Haziran günü Kosar'da Ahmet Doğan adlı kişinin arabasına bomba konuldu, araba seyir halindeyken bomba patladı; Mehmet Salih Doğan öldü, Ahmet Doğan ağır yaralandı. 2 Temmuz'da Êlih'de bir arabaya yerleştirilen bomba patladı, olayda araba sahibi İHD Yönetim Kurulu üyesi Sıddık Tan ve 11 yaşındaki oğlu Azad Tan ağır, beraberlerindeki Cengiz Tek ise hafif yaralandı. 18 Haziran'da Bazîd'e doğru seyir halindeki bir otomobil tarandı, otomobilin içindekilerden İsmail Efe yaşamını yitirirken, şoför Gürsel Dikmen ise kaçarak zor kurtulabildi.

Tüm bu terör eylemlerinin failleri "meçhul" kaldı. Bununla yetinmeyen kontr-gerilla 5 Temmuz günü saat 24.00 sıralarında **Vedat AYDIN**'ı evinden alarak katletti. Cesedi 8.7.1991 günü Erxenî-Maden ilçeleri arasında bir köprü altında bulundu. Sömürgeci yetkililer açıklamalarında **Vedat AYDIN**'ın kendileri tarafından alınmadığını iddia etmişlerdi. Halbuki eşi Şükran Aydın, *"Vedat bana gelenlerden ikisini tanıdığını, polis olduklarını ve bu nedenle onlarla gideceğini, korkmamam gerektiğini söyledi"* açıklamasında bulundu. **Vedat**'ın HEP'li arkadaşları da emniyet yetkililerine başvurarak, **Vedat**'ın kaçırıldığını ve şehrin çıkış yollarının tutulmasını istemişler. Ancak herhangi bir tedbir alma gereği duyulmamış. Bu gelişmeler, **Vedat AYDIN**'ı katledenlerin kimler olduğunu kanıtlayabilecek yeterli ipuçlarıdır.

AYDIN tesadüfen seçilmedi. Amacın kendisi de, **AYDIN**'ın katledilmesi olayına indirgenecek düzeyde sıradan bir amaç değildi. Planlı sürdürülen terörün ve katliamların özgül hedefleri vardır. Bunların en başında terör yöntemleriyle HEP, İHD, diğer demokratik kurum ve kuruluşlar ile dergi, basın organları gibi legal faaliyet içinde bulunan çevrelerin üyeleri şahsında Kürdistan halkına gözdağı vermek, sindirmek amaçları yatmaktadır. Halkımız açıkça tehdit ediliyor, "mücadeleden vazgeçmezsen ezeriz" denilmek isteniyor. Kürdistan'da gerilla mücadelesi paralelinde gelişen güçlü halk hareketini durdurmada aciz kaldıklarından, özel savaşın bu çirkin, insanlıkdışı yöntemlerini seçiyorlar.

Katliamın bahanesi çocukların taşlarıydı.

Likçi, reformist siyasetleri parçalamış, şahsında muazzam bir dönüşümü sağlamıştı. Bu da reformizmin ayağı altındaki halıyı çekmeyle özdeş bir dönüşüm ve değişimdi.

Tüm bunları hesaplayan sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'da reformist çevrelerin konumunu da güçlendirmek, halkı sindirmek ve bir halk önderini de katletmek gibi olguları içiçe ele alarak bu katliamı gerçekleştirmiştir. Bu nedenle kendisine işkence yapılmış, kolları kırılmış, kafası parçalanmış ve vücuduna 8 kurşun sıkılmıştır, ama buna rağmen cesedi toprağın altına konulup gizlenmemiştir. Çünkü TC, **AYDIN**'ın başına ne-

AYDIN'ı "ortadan kaldırmak" olsaydı, böyle bir uygulamaya da gerek kalmazdı.

10 bin araçlık konvoy cenazeyi almaya gidiyor

Kürdistan'da insanlar gözaltına alındı, katledildi. Halkımızın olaylar karşısında hep sessiz kalacağını sandılar. İnsanlarımızın gözlem ve yorumlama gücünü kırabileceklerini düşünebilme budalalığı içine girdiler. Bir bütün olarak hedeflenen Kürt halkı, artık ölüm olaylarını izlemeyle yetinmeyeceğini **Vedat AYDIN**'ın şahsında haykıracaktı.

Maden'den Amed'e 8 bin araçlık konvoy oluştu.

Fakat **Vedat AYDIN**'ın seçilmesi çok bilinçli bir tercihtir; O'nun etkin kişiliği, onurlu ve mücadeleci özellikleri nedeniyledir. O seçkin bir Kürt aydını, yurtsever-devrimci bir halk önderiydi. Halkımız tarafından sevilen, sayılan bir kişilikti. Amed ve çevresinde tüm halk kesimleri tarafından tanınıyordu. Yalnız burada değil, Kürdistan'ın diğer illerinde de büyük bir etkinliği ve saygınlığı vardı. İşbirlerin getirildiğini halkın bilmesini de istiyor, böylelikle **Vedat AYDIN** gibi yurtsever, demokrat ve devrimci çevrelere mevcut tavırlarını sürdürmeleri halinde kendi sonlarının da böyle olacağı tehdidinde bulunuyordu. **Vedat AYDIN**'ın işkenceyle parçalanmış, kurşunlanmış cesedi, halka gözdağı verme, sindirme, yıldırma politkasının bir parçası olarak atılıyordu bir köprü altına. Eğer amaç tek başına

Korkunun, sinmenin ölüme engel değil, ölümün kendisi olduğunu kavrayacak bilincinin olduğunu meydanlara taşıracaktı. Yer-gök öyle bir inlemeliydi ki, sömürgeci sistemin çatırtıları doruğa çıksın. Katledilen **Vedatlar**'ın sahipleri onbinler, yüzbinler halinde onurlu, görkemli, ama kin dolu ve öfkeli berrak sular gibi caddelerde, sokaklarda akabilsin. Kopacak fırtınaları hiçbir gücün durdurma-

Yurtsever Kürdistan halkı ve Aydın ailesine

Kürdistan halkı insanca yaşama mücadelesini büyük atılımlarla gerçekleştirdiği bu süreçte, gerek insanlık düşmanı TC'nin ve gerekse arkasındaki emperyalist mihrakların yoğun saldırı ve komploları ile karşı karşıyadır.

Gerek Kürdistan'da gelişen silahlı mücadelemiz ve gerekse de cefakar halkımızın büyük eylemsel atılımı karşısında çıkmaza giren sömürgeci düşman, özel savaş taktiklerini Türk egemen sınıflarının barbar geleneğiyle birleştirerek uygulamaya geçiriyor. Her türlü komplo, provokasyon ve canavarlıkları sergileyerek sonuç almak istiyor. Bu yöntemlerdeki amaç, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde ayağa kalkan Kürdistan halkını sindirmektir. **AYDIN**'ımızın hunharca katledilmesi, yine bir çatışmada yaralı olarak esir düşen 13 yaşındaki **Gülşen DEMİRKAN (Zelal)** yoldaşımızın işkencede katledilmesi bu çirkin planın birer parçalarıdır. TC gerçekliğini bütün çıplaklığıyla ortaya koyan bu son menfur olaylar, Kürdistan ve Türkiye halkları açısından son derece öğretici ve düşündürücüdür.

Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinde yeralan, yüreği bağımsız ve özgür Kürdistan için çarpan ve bu özlemini yaşamının her anında hiç çekinmeden tüm baskı ve işkencelere rağmen onurlu bir şekilde haykıran, bu kutsal mücadele uğrunda canını ortaya koymaktan çekinmeyen, Cephemiz ERNK'nin yiğit ve yılmaz savaşçısı, Kürt aydınının onuru **Vedat AYDIN** yoldaşın alçakça katledilmesi Kürdistan halkını derin bir üzüntüye boğmuştur. Bu olayın hemen ardından Kürt halkının mümtaz kızı, ARGK'nin kahraman savaşçısı **Gülşen DEMİRKAN** yoldaşımızın da yaralı iken katledilip cenazesinin parçalanması, yaşanan üzüntüyü bir kat daha arttırmıştır.

Yurtsever halkımız,

Sömürgeci caniler şunu çok iyi bilmelidirler ki; Kürdistan halkı, PKK'nin önderliğinde Cephemiz ERNK'de birleşecek, Ordumuz ARGK'de savaşarak daha sağlam ve görkemli adımlar atacak, bağımsızlık özlemini zaferle taçlandıracaktır. Gelinen bu aşamadan sonra şehitlerimizin anılarına bağlılığın da bir gereği olarak adımlar sağlam, yumruklar daha da sert inecektir. Düşmana, hakkettiği ölçüde ve anladığı üslupla cevap verilecektir.

Halkımızın engin desteğine dayanarak özgür yarınlara doğru adım atarken, Aydın ailesinin şahsında tüm Kürdistan devrim şehitlerinin ailelerine ve Kürdistan halkına başsağlığı diliyoruz.

– An serkevtin an neman!

10.07.1191

ARGK Amed Eyalet Komutanlığı

ya kudreti yetmesin. Onbinlerin kini ve onurlu haykırışı, gerillanın namlusundan çıkan kurşun gibi sömürgecinin böğrünü parçalasın.

Evet, Kürdistan halkı bu kez kararlıydı. Bu şahadet olayını görkemli ve muazzam bir eylemine merkez seçecekti. Her yerden; Türkiye'den, Kürdistan'ın dört bir yanından, 10 Temmuz günü süzüldü insanlar Maden'e, Amed'e. Daha bir gün öncesinde, sömürgecinin askeri birlikleri sarmıştı tüm Amed'i. Sanki bir sokağa çıkma yasağı uygulanıyordu. Tanklar, ağır silahlar nokta nokta; timler, çevik kuvvetler ve polisler dizi dizi sarmıştı, şirin Amed'in köşebaşlarını. Kürt halkının bu nazlı beldesini kana boyamaya hazır, tarihi burçlarını bir kez daha sızlatmaya yeminli bu kahpe sürüleri, kafalarına koymuşlardı bir yeni Zîlan'ı, bir yeni Laç Deresi'ni, bir yeni Hênê'yi yaşatmaya, Mişrifleri, Helhelleri ateşe vermeye. Bu nedenle daha 9 Temmuz'da bırakmıyorlardı, çevre il ve ilçelerden gelen insanların Amed'e girmesini. Hiç olmazsa sayıları az olsun amacını da güdüyorlardı böylece.

Bunların bilincinde olan binlerce insan, konvoyun bir parçası, çakacak serîhildanın bir kıvılcımı olabilsinler diye Amed yerine Maden'e yöneliyordu. Amed'den sabah 08.00'de çıkan konvoy Maden'e ulaştığında, binler zaten oradaydı, şehitlerinin mezarı başında. 8 bin araç bu nedenle 10 bin araç olarak dönecekti, **Vedat**'ın kalbine gömüleceği kente, yedikapılı burçları tarih kokan beldeye.

Konvoy yola koyulurken semaları şenlendi asırların köleliğinden yorgun Kürdistan'ın. Karınca gibi dizili araçlardan her biri diğerinden anlamlı sloganlar yükseliyor ve sarıyordu tümünü vatanın. Bir grup haykırıyor **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"**, başka bir grup döneme uygun bulmuyor bunu ve **"Gerila vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"** cevabını yetiştiriyordu.

"Savaş ve zafer naralarıyla cenazelerimize ağıt yakılacaksa... Ölüm hoş geldi, sefa geldi."

Yurtsever Kürdistanlılar!
Türkiyeli tüm devrimci-demokratlar!

Diyarbakır direnişimiz bağımsızlık mücadelemizde bir kilometre taşı olmuştur!

Sömürgeci-faşist Türk devletinin yeni bir katliamına tanık olduk. Diyarbakır bir kez daha Kürt insanının kanı ile sulandı. Çocuk-yaşlı, kadın-erkek denmeksizin dört bir yandan yaylım ateşine tutulan, helikopter, panzer, tank gibi savaş araçları da dahil her türlü araç kullanılarak kıyımdan geçirilmek istenen yurtsever insanlarımızdan onlarcası hayatını kaybederken bini aşkın insan yaralandı, bini aşkın insan ise gözaltına alındı. Diyarbakır, Türk sömürgeciliğinin gerçek yüzünün tüm çıplaklığıyla gözler önüne serildiği bir ayna oldu. Geçmişte nasıl ki Taksim Meydanı ve Maraş'ta bizzat Türk devletinin planlayıp geliştirdiği katliamlar yaşandıysa, bu kez de aynı şekilde sömürgeci devletin kapsamlı bir plan temelinde geliştirip uyguladığı bir soykırım saldırısı yaşandı Diyarbakır'da. Devlet terörünün en üst boyutta uygulamaya konduğu bu alçakça saldırı, yasal bir partinin milletvekilleri ile yerli ve yabancı basın mensupları da dahil herkesi ve her şeyi hedefleyen bir gözüdönmüşlükle gerçekleştirildi. Böylece sömürgecilerin terör yasası ardından tırmandırdıkları ve son dönemde Kürdistan'da çeşitli bombalama, tehdit ve cinayet gibi uygulamalarla yoğunca uygulamaya koydukları devlet terörü en üst boyuta çıkmış oldu.

Sömürgecilerin böylesine gözüdönmüş bir terörü uygulamalarının nedeni, açık ki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin durdurulamayan yükselişidir. Kürdistan halkının dört bir yandan devrim saflarına akışıdır. Kırsal alanda inisiyatifi elden kaçıran ve ARGK gerillalarının saldırıları karşısında günden güne çöken Türk sömürgeciliği bugün kentlerde de can çekişiyor. Kentlerdeki Kürdistanlı nüfus hızlı bir biçimde devrimle bütünleşiyor. Çıkarlarını ulusal kurtuluş devriminde gören sınıf ve tabakalarla sömürgecilik arasındaki çelişki derinleşiyor. Kırsal alanı kaybeden sömürgeci Türk devleti şehirlerin de elinden adım adım gitmesinin telaş ve paniğini yaşıyor. Bu gelişmeyi durdurabilmek için son imkanlarını da en barbar bir biçimde seferber ediyor. Son derece çürümüş ve zayıf bir yapıyı yaşayan sömürgecilik artık ayakta kalabilmek için teröre sığınmaktan başka çare bulamıyor. Dizginsiz bir terörle ancak kitlelerin devrime akışını durdurabileceğini, ancak korku yaratarak onları etkisizleştirebileceğini hesaplıyor. Bunun için de terörü artık devletin ana politikası olarak gündeme sokuyor. Bu, Türk sömürgeciliğinin artık kendini yeniden üretme ve yaşatma gücünde olmadığının, son çırpınışlarını yaşadığının en büyük kanıtıdır.

Diyarbakır'da yaşananlar tüm bu gerçeklerin çıplak bir biçimde ortaya serilişidir. Bugün TC bünyesinde iki devlet boy göstermektedir. Biri, iktidarda hiçbir nüfuzu olmayan, çoktan tükenmiş, mevcut hükümette ifadesini bulan legal devlet; diğeri ise, Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı her türlü yöntemle savaş yürüten, hiçbir yasal yükümlülüğü olmayan, terörle bezenmiş illegal devlet -ki, esas iktidar ve güç sahibi olan da bu illegal devlettir. MİT, Özel Harp Dairesi, kontr-gerilla gibi kurum ve kuruluşların egemenliğindeki bu faşist devlet TC gerçeğinin esas yüzüdür. Parlamentoda arz-ı endam eden kukla devlet bu illegal devletin gizlenmesinde ve ona hizmette rol oynayan bir paravandan başka bir şey değildir. Sömürgecilerin kendi koydukları yasaları dahi takmayan bu illegal azılı devletin sözcülüğünü yapmaktan başka işlevi olmayan sömürgeci Başbakan'ın Diyarbakır'daki katliam ardından sarfettiği, **"Tahriklere kapılanlar bunun sonuçlarına da katlanacaklardır"** şeklindeki sözler, Kürdistan halkına karşı uygulanan devlet terörünün ilanı ve itirafı olmanın yanısıra, TC devletinin artık tamamıyla bir yasa devleti olmaktan çıktığının da ifadesidir.

Kürdistan halkı kendisine yönelik bu dizginsiz teröre onurlu ve direngen bir şekilde karşı koymayı bilmiştir. Kürdistan'da yıllardır süren ve son dönemde daha da fütursuz bir boyut kazanan saldırılara halkımız her dönemde direnişini daha da yükselterek cevap vermiştir. Sömürgeciliğe karşı direnişte şehit düşen evlatlarına layık olduğunu her zaman yeni direniş destanları sergileyerek göstermeyi ilke edinen halkımız, yiğit evladı **Vedat AYDIN**'ın şahadetine de aynı şekilde görkemli bir direnişle sahip çıkmayı bilmiştir. Diyarbakır bir kez daha Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasının yaşandığı direniş kalesi olmuştur. Diyarbakır zindan direnişçilerinin mücadelemizi hep yeni bir zirveye taşıyan direnişlerinden doğan geleneklerini bu kez Diyarbakır halkı ve onunla yek vücut olan tüm Kürdistan halkı yaşatmıştır. Diyarbakır'da 100 bini aşkın bir kitlenin gerçekleştirdiği serîhildan Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasıdır; Kürdistan halkını saran sömürgeci kabuğun parçalanmasıdır; ilk kez bu kadar kitlesel olarak yaşanan modern tarihimizin görkemli bir isyanıdır. Diyarbakır zafere giden yolun ardına kadar açılmasıdır. Burada her sınıf ve tabakadan yurtsever halkımız Türkiyeli devrimci demokratlarla da yek vücut olarak sömürgeciliğe karşı kanı ve canı pahasına direnmiştir, sömürgeciliğin terörüne inancını ve direngenliğini siper ederek onu bir kez daha altetmeyi bilmiştir. Ölümler pahasına zafer yolunda yürümeye kararlı olduğunu ortaya koymuştur. **"Bijî PKK!"**, **"Bijî Serok APO!"** sloganlarıyla önderini ve çizgisini tüm dünyaya kesin bir şekilde ilan etmiştir. Sömürgecilerin, emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin her türlü sahte çözüm önerilerine ve oyunlarına karşı açık tavrını bağımsızlıktan ve halk savaşından yana koymuştur. **Diyarbakır bir manifestodur.** Kürdistan halkının iradesi Diyarbakır'da temsil edilmiş ve tüm dünyaya gösterilmiştir. Tüm dünya bu iradeye saygı göstermek zorundadır. Kanla mühürlenen bu irade artık Kürdistan'ın kaderini tayin edecek tek meşru iradedir, sahte hiç bir dayatma bu iradeyi altetme gücünde değildir.

İşte sömürgeciliği çılgına çeviren de budur. Sömürgeci Türk devleti şimdi Kürdistan'ı artık kaybettiğini daha iyi görmüştür. Ne terörü ne de başka herhangi bir yöntemi bu gerçeği değiştiremeyecektir.

Yurtsever Kürdistanlılar! Tüm devrimci-demokratlar!

Bu barbar sömürgeciliğin Kürdistan ve Türkiye halklarına verebileceği bir tek şeyi kalmıştır: Terör! Halklarımızın mücadelesini terörle durdurabileceğini düşünüyor faşist sömürgeciler. Bunun içindir ki, o can attıkları Avrupa Topluluğu'na girme umutlarını riske sokma pahasına terörü tırmandırdıkça tırmandırıyorlar. Gelecek dönemde de bundan başka yapacakları şey yoktur. Ancak bir şeyi unutuyorlar: Kürdistan halkı artık eski halk değil; Türkiye halkı da öyle! Artık terörle halkı sindirme devri geride kalmıştır; çünkü halklarımız acılar içinde pişmeyi öğrenmiştir, öğrenmektedir. Artık korku duvarları yıkılmıştır. Serîhildanlarıyla Kürdistan halkı bunu her gün belgelemektedir, Zonguldak işçilerinin direnişini doğurmayı bilen Türkiye halkı da.

O halde, gün halklarımızın direnişini her alanda daha da yükseltme günüdür!

Gün, örgütlülük ve dayanışmamızı güçlendirerek omuz omuza zafere yürüme günüdür!

Gün, halklarımıza yaşamı zindan eden ve tüm insanlık için bir utanç kaynağı olan bu çağdışı sömürgeci-faşist devleti tarihe gömme günüdür.

Onun için; tüm Kürdistanlı ve Türkiyeli yurtsever, devrimci, demokratları görevlerine sahip çıkmaya; faşist Türk devletini teşhir ve tecrit ederek Diyarbakır direniş ruhunu her tarafa yaymaya çağırıyoruz.

Yine, tüm Kürdistanlıları PKK'nin ilan ettiği ulusal atılım sürecine yaygın eylemlilikle karşılık vermeye; **"Ulusal Onur Günü"** 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun 9. yıldönümünü anmak ve Diyarbakır'daki sömürgeci katliamı protesto etmek için, 14-15 Temmuz günlerinde topyekun açlık grevi yapmaya, daha sonraki günlerde de açlık grevini dönüşümlü olarak sürdürüp başka eylemlerle de birleştirmeye, Türkiyeli devrimci-demokratları da eylemlerimize dayanışmaya çağırıyoruz.

– Yaşasın Diyarbakır direnişimiz!
– Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!
– Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadeleci dayanışması!
– Kahrolsun sömürgeci-faşist Türk devleti!

13 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

Yürekler kıpır, kıpır... gönüller dopdolu, gözler yaşlı ama sevinçten. **"Bijî Serok APO"** bitmeden, **"Bijî PKK, ERNK û ARGK"** başlıyor, ardından **"Vedatlar ölmez"**, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"**, **"Bijî Kurdistan"** çıkıyor peşisıra onbinlerin asırlarca kilitlenen ağızlarından. Yol boyu kaynıyor insanlar; tarlasındaki işçi işini bırakmış, esnaflar, köylüler; genç, yaşlı, çocuk, kadın, erkek tesbih taneleri gibi dizilmişler yolun sağ ve sol kenarlarında. Ne bulmuşlarsa yeşilinden, sarısından, kızılından kapmışlar sallıyorlar gururla, selamlarken bu çıkışı

ERNK bayrağına sarılan naaş...

başaran konvoyu.

Ve buluşuyorlar güzel insanlar **Vedat**'larının mezarı başında. Aniden çevre tepelerde rengarenk çiçekler açtı her taraftan. Sallanıyordu **"Kesk û sor û zer"**'den oluşan onurun bayrakları. Naaşı çıkarılıyor topraktan Kürt halkının şehidinin. Slogan fırtınası ardından cenazeyi teslim alan eşi Şükran Aydın, *"Vedatımı polisler öldürdü. Bu vahşi katliamı kontr-gerilla gerçekleştirdi... Bu cinayet Kürt halkına karşı işlenmiştir. Kürt halkının başı sağolsun"* diyor ve ölüme "tilîlî" çekiyor acılı heyecanıyla.

Geriye dönüş başlıyor. Milli giysili motosikletli iki kişi konvoyun eskortu oluyor. Naaş bir arabaya yerleştiriliyor ve tabutu ERNK bayrağı ile sarılıyor. Muazzam bir coşku, daha büyük sevinç nasıl yaşanabilirdi ki? Bayraklar, bayraklar!.. diye bağırıyor birileri. Ve birden konvoydaki araçların çoğundan ERNK bayrakları başlıyor dalgalanmaya. Kim korkar ki senden, çevreyi sarmış özel harekat timi adlı zebaniden? Yolun çevresine ERNK bayrakları yerden bitercesine dikiliyordu ardı ardına.

Eskortlar yol açmaya girişiyor, arabalar hareketlenecek. Çok zor, olmuyor, o kadar çok insan var ki, yere düşmeyecek kadar iğneler. İlçe çıkışında kalabalık gruplar cenaze önünden yaya yürümek zorunda kalıyor. Helikopterler havadan takipte ama susturamıyorlar grubun bangır bangır titreten sloganlarını. Yol ise tamamıyla trafiğe kapanıyor; 40 mı, 50 mi oldu konvoyun kilometre uzunluğu? Belki de daha fazla. Alçaktan uçan helikopterlerden çekilen video filmleriyle ne yapabilirler ki?

Otomobiller, minibüsler, otobüs ve kamyonlar yöneliyor Amed'e. Maden-Amed arasındaki tüm köylerin halkı, başta da Erxenî halkı bekleşiyordu caddelerde. Karşılıyorlar konvoyu alkışlarla, zılgıtlarla, zafer işaretleriyle. Erxenî şehir merkezinden geçiyor konvoy. Her yerde alkış, her yerde "tilîlî", sevgi gösterisi. Altı yaşında gösteren çocuğa soruyorlar, **"Tu çi dikî, ev çiye?" "Bijî Ser... APO"** yanıtlıyor ufacık çocuk. Erxenî'de yeni araçlar katılıyor konvoya.

Ve konvoy dayanıyor Amed kapılarına. Askeri komandolar, özel timler, tank ve panzerlerden oluşan sömürgeci kuvvetler yerleşmişler şehrin bütün önemli noktalarına. Konvoy şehre biriken onbinlerin büyük saygı gösterisi, alkışlar ve sloganlar eşliğinde akıyor. Konvoyun geçiş güzergahındaki bütün yollar kesildi, panzerlerle barikatlar kuruldu.

Amed merkezinde açık tek dükkan yok. Sömürgeci kurumlarda çalışanlar, memurlar viziteye çıkmışlar. Henüz konvoy ulaşmadan gruplar sloganlar eşliğinde yürüyor kent içinde. Yollardaki insanlar sallıyor ERNK bayraklarını selamlamak için konvoydakilerini. 5 saat sonra Amed'e gelen konvoya katılmak isteyen kitleler var her yerde. Sömürgeci sürüler engellemek istiyor katılımları ve yükseliyor protestolar. İnsanlar iniyor araçlardan ve yürüyor istasyon meydanına. Yol boyunca sloganlar dinmiyor. Yürüyüş İstasyon meydanına varınca, onbinlerin daha burada beklediği görüldü.

İlk konuşanlardan biri **Vedat AYDIN**'ın kardeşi oluyor. *"Ağabeyimi polisler katletti"* diyor. *"Katil polis Kürdistan'dan defol"* sloganı yükseliyor ardından. Topluluk ise 100 binin üzerinde. Sömürgeciler öfkeyle yuhalanıyor. Ve Sümer Camisinin bulunduğu bu alanda HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar alkışlar arasında kürsüde **"Vedat AYDIN'a** sıkılan kurşunlar, Kürdistan halkının mücadelesine sıkılan kurşunlardır" açıklamasını yapıyor ve şöyle sürdürüyor konuşmasını:

"Hiçbir yurttaşımız... gece geç saatlerde hiç kimsenin davetine katılmasın. Gerekirse evinde çatışsın, ölsün. Devlet yetkililerine, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve İçişleri Bakanı'na sesleniyorum. TV'ye çıksınlar, 'Sizden özür diliyoruz. Bundan sonra geç vakitte kapınız

KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Sömürgeci Türk devletinin Özel Harp Dairesi'nin Ölüm Mangaları yurtsever ve onurlu Kürt aydını ve HEP-Amed(Diyarbakır) İl Başkanı Vedat AYDIN'ı katletti!

Halkın Emek Partisi (HEP)-Amed(Diyarbakır) İl Başkanı **Vedat AYDIN**, 5 Temmuz günü gece 24.00 sularında kendilerine "polis" süsü veren sömürgeci-faşist Türk devletinin Özel Harp Dairesi'ne bağlı Ölüm Mangaları üyesi dört kişi tarafından "bir olaya" ilişkin ifadesinin alınması bahanesiyle evinden alınarak aynı gün işkence yapıldıktan sonra vücudunun muhtelif yerlerine sıkılan çok sayıda kurşunla vahşice katledildi.

Evinden alındıktan sonra nereye götürüldüğü öğrenmek isteyen aile bireyleri, parti arkadaşları, İnsan Hakları Derneği (İHD) ve çeşitli demokratik kuruluşların temsilcilerinin tüm çabaları sonuçsuz kaldı. Sömürgeci TC'nin ilgili tüm yetkilileri **Vedat AYDIN**'dan habersiz olduklarını iddia ederek, hunhar ve insanlık dışı katliamcı geleneklerine bir yenisini daha böylece eklediler. Kürt halkının onurlu evladı **Vedat AYDIN'ın** cesedi 8 Temmuz günü Maden-Elazığ arasında kırsal kesimde bulundu.

Vedat AYDIN, ilkel-milliyetçi ve küçük-burjuva siyasi geleneği kişiliğinde yıkan, KDP ve DDKD gibi teslimiyetçi akımlardan koparak özlü ve büyük yurtsever bir dönüşümü şahsında gerçekleştiren onurlu, devrimci bir Kürt aydını, bir halk önderiydi. Yaşamını halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine adamış, bu uğurda örgütlenmesini sağlamak için büyük çaba ve fedakarlık içinde olmuş, Türk devletinin tüm tehditlerine onurluca karşı koymuş ve bu özellikleriyle Kürt halkı tarafından gözbebeği gibi sevilen, sayılan yiğit, direngen, kararlı ve büyük bir demokrasi savunucusu ve savaşçısıydı.

Dünya ilerici kamuoyuna; tüm demokratik, insan hakları savunucusu şahsiyet, kurum ve kuruluşlara bir kez daha sesleniyoruz!

Vedat AYDIN'ın bu tarzda sömürgeci-katil Türk devleti tarafından katledilmesi, bu onursuz devletin ülkemiz Kürdistan'da yürüttüğü çirkin, kirli özel savaşının son bir halkasıdır. Bu cinayet Türk devletinin pervasız yeni bir alçakça marifetidir. Amaç, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için yürüyen Kürdistan halkını bu sinsi metodlarla durdurmak ve kendi çürümüş, çağdışı sistemlerini ebedi kılmaktır. Tam da bu noktada, Türk devletinin Kürdistan halkını yoketme emellerine bir de teslimiyetçi ve reformist çevrelerin alçakça alet olmaya devam ettiklerini halkımız hiçbir zaman unutmayacağı gibi, dünya ilerici kamuoyu da hiçbir zaman unutmamalıdır. Çünkü bu çevreler de her fırsatta **Vedat AYDIN**'ı sömürgeci düşmana hedef göstermekten vazgeçmemiş ve bu konumlarıyla sömürgeciliğin bu cinayetinde alçakça suç ortağı olmuşlardır.

Vedat AYDIN'ı bu şekilde katleden sömürgeci Türk devleti ve işbirlikçilerinin vahşeti, Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini durduramayacaktır. Halkımız onurlu evladı **Vedat AYDIN**'ı kalbine gömecek, O'nun halk önderi özelliğini ve anısını kendine rehber etmeye devam edecektir.

8 Temmuz 1991
ERNK-Avrupa Örgütü

BASIN AÇIKLAMASI

Türk devleti Kürdistan halkını katliamdan geçiriyor! Dünya insanlığını bu katliama dur demeye çağırıyoruz!

5 Temmuz günü faşist Türk devletinin "ölüm mangaları" tarafından evinden alınan ve 8 Temmuz günü Diyarbakır-Elazığ karayolu üzerinde Maden ilçesi yakınlarında cesedi bulunan devrimci yurtsever Kürt aydını ve politikacısı, HEP Diyarbakır İl Başkanı ve İHD Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi **Vedat AYDIN** için 10 Temmuz 1991 tarihinde Diyarbakır merkezinde yapılan ve 100 bini aşkın kişinin katıldığı cenaze töreninde, TC güvenlik güçlerinin giriştiği bir kitle katliamına tanık olundu.

Özel tim, polis ve komando birliklerinin silahsız halk kitlelerine ateş etmesi sonucunda, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 30 civarında kişi yaşamını yitirirken çok sayıda kişi de kayıptır ve kendilerinden hiçbir haber alınamamaktadır. Ayrıca önemli bir kesimi ateşli silahlarla olmak üzere 1000'e yakın kişi yaralanmış ve yine 1000'i aşkın kişi de gözaltına alınmıştır. Yaralılar arasında parlamenterler de bulunmaktadır.

Ölü ve yaralıların bulunduğu hastaneler tamamen özel timlerle sarıldığı, basın mensuplarının bile içeriye girmelerine izin verilmediği için, ölenlerin kesin sayısı ve kimlikleri konusunda tam doğru bilgiler edinebilmek güçtür. Bu durumda öldürülenlerden ancak şu 11 kişinin kimlikleri konusunda bilgi alınabildi: **Ceylan ORAL, İbrahim ELEZGİROĞLU, Şehmus AKYOL, Gülsüme FIRAT, Behzat ÖZKAN, Askeri SARIHAN, Mahmut TAYFUR, Huriş BULUT, Ömer ATA, Metin EMEK, Mehmet DOĞAN(14)** ve **Abdullah TUFAN.**

Bu olay Türk devletinin planlı bir katliamıdır. Bunun böyle olduğu, olaydan sonra açıklama yapan Türkiye hükümeti sözcüsü ile TC Başbakanı'nın açıklamalarından da çok net biçimde anlaşılmaktadır. Halkın kendi davasına sahip çıkışı, benimsediği bir önderi için cenaze töreni yapmak gibi son derece doğal bir demokratik hakkını kullanması olayını "tahrik" olarak değerlendiren ve *"Bu tür bölücü tahriklere kapılanların bunun sonuçlarına da katlanacağı"* tehditinde bulunan TC Başbakanı'nın bu sözleri,, tam da sömürgeci-faşist Türk devletinin katliamcı ve barbar karakterine denk düşmektedir.

Ulusal kurtuluş hareketimiz, bu katliamların intikamını, devrimci direniş hamlesini daha da geliştirerek ve büyüterek alacaktır.

Terör ve katliamdan başka hiçbir yöntem tanımayan, Kürdistan sorununa şu ya da bu biçimde politik çözüm önerisinde bulunduğu için kendi parlamento üyelerine bile şiddet ve terör uygulayan TC, ateşin üzerine barutla gitmektedir. Ve bu konumuyla da büyüyecek savaşın ve dökülecek kanların sorumlusudur.

Kürdistan halkı, Avrupa devletlerinin bu faşist, katliamcı devletin suç ortağı olmamasını diliyor. Türk devleti, Kürdistan'da kullandığı bu katliam silahlarının önemli bir bölümünü çeşitli Avrupa devletlerinden temin etmektedir. Diyarbakır sokaklarında insanlarımızı kurşunlayan ve katliamlar planlayan özel timlerin eğitilmesinde Avrupa devletlerinin küçümsenmeyecek katkıları olmuştur. Bütün bunlar bir yana, bu katliamlara sessiz ve seyirci kalmak da, buna onay vermek anlamına gelmektedir.

Bu nedenle Avrupa devletleri, tüm demokratik çevreler, insan hakları savunucuları ve Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlar Türk devletinin bu vahşetine seyirci kalmamalı, karşı çıkmalıdır.

Bugün Diyarbakır ve diğer Kürdistan şehirleri bir katliam tehlikesiyle karşı karşıyadır. Türk devleti büyük bir sahtekarlık örneği sergilemektedir. Hem katliam yapmakta ve hem de utanmazca bir tavırla yaptıklarını gizlemekte, inkar etmektedir. Örneğin son Diyarbakır katliamında 30 civarında ölü olduğu halde, bunu 3 kişi olarak göstermeye çalışmaktadır. Bu nedenle Avrupa devletlerinin Kürdistan'a heyetler gönderip durumu ve gerçekleri yerinde incelemeleri çağrısında bulunuyoruz. Ayrıca tüm dünya basınını Kürdistan'a davet ediyoruz. Ülkemize gelsinler; TC'nin katliamcı yüzünü yakından görüp gerçekleri kamuoyuna da sunsunlar. Türk sömürgecilerinin sahte demokrasi maskesi altındaki koyu faşist niteliğini görmek, teşhir ve tecrit etmek tüm insanlığın ve insanlığın hizmetinde olmayı ilke edinen güç ve kişilerin görevidir. İnsanlık Kürdistan'da apaçık ve planlı bir soykırımın gerçekleştirilmesine gözlerini kapatmamalı ve sessiz kalmamalıdır.

12 Temmuz 1991 / **ERNK Avrupa Örgütü**

çalınmayacak. Çalınsa da gitmeyin' desinler."

İşbirlikçiliğini sürdüren Kürt milletvekillerine de seslenerek şöyle dedi.

"Artık ne duruyorsunuz, devlet partilerinden ayrılın, HEP'e katılın. Biz parti olarak ezilenlerin ve sömürülenlerin partisiyiz. Kürt halkı eziliyorsa, biz Kürt halkının partisi olmaktan gurur duyacağız. Anti-Terör Yasası ile Türkiye'de yeni bir dönem başlatıldı. Faşist bir sivil yönetim oluşturulmaya çalışılıyor. Kitleleri sindirmeye çalışıyorlar. Bunu başaramadıklarını bir kez daha görüyoruz. Açıkça devlet terörü uygulanıyor..."

Ve Işıklar, *"Kürt halkı özgür olmadığı sürece Türk halkı da özgür olamaz. Katliamlarla Kürt sorunu çözümlenemez. Bir kez daha ilan ediyorum, gerçek terörist devlettir"* gerçeğini herkese korkusuzca anlatıyor.

Nisan 1991'de Amed'de yapılan başka bir gösteriden...

Bu sözlerden, sömürgeci zulmün sadece devlet içindeki bir kliğin değil, bizzat devletin Kürdistan halkı üzerindeki politikası olduğu anlaşılıyordu. Artık Kürdistan'da hiç kimsenin can güvenliği kalmadığına, Kürt ulusunun yaşama hakkı yok edilmek istendiğine, Kürt halkının düşünen beyinlerini fiziki olarak ortadan kaldırmayı hedefleyen ölüm mangaları, katliam sürüleri var olduğuna göre, Kürt olarak yaşamak ve bunun için direnmek yolu kalıyordu geriye. Çünkü, dünyanın hiçbir yerinde eşi olmayan bir özel savaş ilanı ortada. Dağda gerilla karşısında devlet kırılıyor... bunun acısıyla Kürt ulusunun şehirdeki silahsız, savunmasız kesimlerine yöneliyor. Her türlü yöntem savunmada meşrudur. İnsanlarımız kendi can güvenliğini sağlama zorunluluğu içindedir. Her türlü savunma yöntem ve mekanizması bu halkın en meşru ve doğru seçeneğidir. Bu mutlaka desteklenmelidir ve gerçeği kavramayanlar, artık kumdaki kafalarını kaldırmalıdır. Evet, Işıklar'ın sözlerinden anlaşılması gerekenler, bir yönüyle de işte bunlar oluyordu.

Konuşmalar bitiyor. Görkemli kalabalık Mardinkapı'sına yönünü verecek. Biraz sonra gençler, zorbaların borazanı TRT'nin binalarını şangır şangır dökecek. Fakat kortej olaysız ilerliyor. Melikahmet'te özel timler damlardan yaylım ateşine başlıyor. Kan dökülüyor, ama insanlar ilerliyor.

Ve ardından çeşitli görgü tanıkları ile muhabirlerimizin ilettiği gelişmeler yaşanıyor. Bunları veriyoruz.

BASINA VE KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Uluslararası kuruluşları ve Avrupa devletlerini, yaşamlarından endişe duyulan yüzlerce kayıp kişinin durumlarıyla ilgilenmeye çağırıyoruz!

Diyarbakır'da 10 Temmuz günü, HEP Diyarbakır İl Başkanı **Vedat AYDIN** için yapılan cenaze töreninde, sömürgeci Türk devleti güvenlik güçlerinin kitleler üzerine ateş açması sonucunda ölen ve yaralananların kesin sayısı, olayın üzerinden üç gün geçmesine rağmen henüz açıklığa kavuşmazken, halen kendilerinden hiçbir haber alınamayan 1000 kadar kayıp kişinin yaşamları da tehlikededir.

Sömürgeci faşist Türk devleti katlettiği, yaraladığı ve gözaltına aldığı insanlarımız hakkında doğru bilgiler vermekten ısrarla kaçınmaktadır. 10 Temmuz günü, mezarlıkta yapılan tören sırasında, özel timler kitleler üzerine iki yandan yaylım ateşi açtı ve zehirleyici etkisi olduğu bildirilen gaz bombaları attı. Bu sırada kurşunlardan ve zehirli gazdan korunmak için kaçışan insanlardan birçoğu 40-50 metre yükseklikteki kayalıklardan aşağı düştü. Olayın ertesi günü, kayalığın altındaki bahçelerde yaralı veya ölü durumdaki yakınlarını aramak isteyen kişilere timler ve askerler ateş ediyor. Hiç kimse o bölgeye bırakılmıyor. TC, kendi suçunu örtbas etmek için buradaki ölü ve yaralıları kamuoyundan gizli olarak kaldırıp yoketmeyi planlamaktadır. Kesin ölü sayısının tespit edilememesinin bir nedeni budur.

Yaralıların birçoğu, gözaltına alınabileceği ve işkenceden geçirileceği endişesi ile resmi hastane ve kurumlarda tedavi olmaktan kaçınmaktadır. Bir kısmı da devletin elinde olduğu halde TC sözcüleri bunları kamuoyuna açıklamamakta, bunlar üzerinde de katletme planları yapılmaktadır. Hastanelerden taburcu olan bazı yaralı görgü tanıklarının bildirdiğine göre, yaralılara iyi davrandıkları için bazı doktor ve hemşireler üzerinde baskı ve terör uygulanmaktadır.

Yaşamları ciddi biçimde tehlikede olan ve kendilerinden şimdiye kadar hiçbir haber alınamayan kayıp kişilerin sayısı 1000 civarındadır. (Bunlardan şu ana kadar adlarını öğrenebildiğimiz 208 kişinin kimliklerini ekteki listelerde sunuyoruz.)

Kürdistan halkı Türk devletinin bu insanlık dışı vahşetini kabul etmemekte ve buna seyirci kalmamaktadır. Bu uygulamaları protesto etmek amacıyla Diyarbakır merkezi, İdil, Kızıltepe, Muş, Lice, Bismil, Tatvan ve diğer bazı merkezlerde, 12 Temmuz günü esnaf kepenk kapattı. Ayrıca yurtdışında yaşayan halkımız da Kürdistan'da TC'nin uyguladığı katliamları nefretle karşılamakta ve buna karşı çeşitli protesto eylemleri geliştirmektedir.

Devrimci yurtsever Kürt politikacısı **Vedat AYDIN**'ı katleden "ölüm mangaları"nın elinde katliam listeleri bulunmaktadır. Günlerdir kendilerinden haber alınamayan kayıp kişilerden birçoğunun bu listelere dahil edilerek katledilmeleri tehlikesi büyüktür. Uluslararası kuruluşları ve Avrupa devletlerini her an ölüm tehlikesiyle karşı karşıya bulunan bu insanların akıbetiyle ilgilenmeye, bunların nerede olduklarına dair Türkiye Hükümeti nezdinde etkin girişimlerde bulunmaya ve heyetler oluşturarak Türk devletinin Kürdistan'da uyguladığı vahşeti yerinde incelemeye çağırıyoruz. Unutulmamalıdır ki, şu anda kendilerinden hiçbir haber alınamayan yüzlerce kişinin yaşamının tehlikeden kurtulmasında bu tür çabaların önemli rolü olacaktır.

Geçmişte birçok faşist diktatörlük rejimlerinin benzer uygulamalarını teşhir ederek, insanlığı bu tür başbelası rejimlerden kurtarmada son derece önemli roller oynayan uluslararası basın kurumlarını, benzer biçimde Türk faşist rejiminin Kürdistan'da uyguladığı katliamları da yerinde görüp incelemeye ve aynı olumlu rolünü bir kez de ülkemiz Kürdistan için yerine getirmeye çağırıyoruz.

13 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

Sêrt muhabirimiz olayların içinden aktarıyor:

Ben, şimdi Amed'deyim, bir evden arıyorum. 15 dakika önce olayların olduğu Mardinkapı'dan ayrıldım. Son durumu bilemiyorum. Sömürgeci güçler habire kurşun sıkıyor. Her tarafta halk coplanıyor. Kesinlikle çok ölü var. Bir sefer cenaze götürülürken, girişte kitleye yaylım ateşi açıldı. Orada kurşunlamanın yanısıra, coplama da oldu.

Dönüşte daha büyük bir vahşet sergilediler. Saldırdılar. Hepsi, herkese ... Kalas, cop, otomatik silahlar...

Sabahtan beri cenazeyle uğraşılan yerdeydim. Şu anda Amed'in diğer semtlerinde ne oluyor belli değil. Her taraftan, çok silah sesi geliyor. 7. Kolordu'nun tümünü Amed'e doldurmuşlar ve vur emrini vermişler. Başta timler tarama yaptı.

Ben Maden'e gitmek istedim. Yollar araçlarla doluydu, çok kalabalıktı, ulaşamadık. 4 kilometre vardı, geri döndük. Araç sayısı acayip çoktu, bu nedenle ulaşamadık. O kadar çok kitle vardı ki, inanmak zor. Müthiş bir başkaldırı, coşku...

Gösteriler şimdi çatışmalı sürüyor. Fakat kitle kötü bir yerde mahsur kalmış. Bir yanı yamaç, uçurum; bir yanı surlar. Diğer iki yandan saldırılar, yaylım ateşi. İnsanlar uçurumlardan aşağılara kendilerini atıyorlardı. Şimdi neler oluyor bilemiyorum.

Ben de mezarlıktaydım. Kitle oradan çıkmaya çalışıyordu. Ateş ediyor, bırakmıyorlardı. Önce 50'şer grup halinde çıkaracağız dediler, sonra onu da yapmadılar.

Beni kalaşnikof ve kalaslarla dövdüler. Nasıl kurtuldum, şaşıyorum. Şu anda bütün vücudum yaralar içinde, ağır yaralıyım.

Amed serîhildanından Êlih muhabirimiz anlatıyor:

... Gözlerimin önünde birçok yaralıyı arabalara koyup götürdüler. Biri ayağından, biri karnından, biri omuzunun arkasından, biri de kalbinden. Durumları bilinmiyor, götürdüler. Çok yaralı olduğu söyleniyor. Ölü var mı yok mu, daha anlayamadım. En az 100 bin kişi yürüyor. Tabii bu gördüğüm.

Şu anda Melikahmet'te ne oluyor, bilemiyorum. Oradan telefon etmek mümkün değildi, telefon edebilmek için ayrıldım. Biz ordayken kimsenin ayrılmasına sömürgeciler müsaade etmiyordu. Tüm güçlerini sokak ve caddelere yığmışlar. Mutlaka büyük olaylar olacak, belki de şimdi oluyor. Durum alabildiğine gergin. Gerginlik halkta değil, sömürgecilerde. Halkta ise onurlu bir coşku. Askerler, çevik kuvvet ve özel timler tüm yollarda barikatlar kurmuşlar. İnsanlar her yerde mahsur kalıyor. Tek tek kimlik kontrolü yapmak gibi, aptalca, kasıtlı dayatmalarda bulunuyorlar. Fırsat buldukça insanları yakalayıp kaçırıyorlar.

Protesto amacıyla insanlar caddelerin üzerine oturmuş, oturma greviyle protestolarda bulunuyorlar. Topluca yürüme kararından vazgeçilmeyecektir.

Surların deliklerinden iki arkadaşla birlikte geçerek, çemberin dışına çıktık. Ve şimdi ilk fırsatta telefon ediyorum. Ofis semtindeyim. Çatışmalar oluyorsa da bilgim yok. Ofis terkedilmiş ölü kente benziyor, Bağlar da öyle. Tüm Amed'de tek açık dükkan yok. Kepenkler inmiş. Binler, onbinler mezarlıkta Mardinkapı ve Melikahmet arasında. Ortalık tim, çevik kuvvet, asker, polis dolu. Surlar bunlarla dolu. Pusuya yatmışlar. Halk ise onları fazla göremiyor. Kendilerini surların içinde ve üzerinde gizlemişler. Deliklerden halka ateş açacaklar, bu kesin. (10 Temmuz 1991)

Amed serîhildanına katılan Wan muhabirimizin aktardıkları:

Cenaze merasiminin başından itibaren PKK-ERNK-ARGK sloganları yol boyunca atıldı. Amed'e gelinceye kadar ciddi bir engelle karşılaşmadık. Erxenî halkı cenaze konvoyunun geçtiği yol boyuna dökülmüştü. Sloganlar attılar, saygılarını ilettiler. Büyük bir dayanışma gösterdiler.

Amed girişine kadar engeller yoktu. Ofis semtine vardığımızda barikatlar kurulmuştu. Halkın konvoya katılması engelleniyordu. Sokaklarda onbinlerce insan vardı. Ve bunları polis engellemeye çalışınca, halk onlarla yer yer çatışıyordu. İstasyonun yanındaki camiye geldik. Cenazeyi camiye aldırdık. Orada miting başladı. Çok görkemli, coşkulu, disiplinli bir şekilde sürüyordu. Arabaları alıp mezarlığın oradaki yolları tıkamamız gerekiyordu, çünkü polisin oralarda panzer ve zırhlı araçlarla barikat oluşturması ihtimali vardı. Eğer barikatlar oluşturulursa, bizim geriye dönüşümüz mümkün olmayacaktı. Fakat hata yaptık, bu düşünüleni uygulamadık. Arabaları bedenlerin dışında bıraktık.

Yedikardeş Burcu'nun oraya vardık. Timler bedenlerin üzerinde tahkim edilmişti. Yollardan, apartmanlardan insanlar zılgıtlar çekiyor, alkış çalıyor, ki-

misi yeni katılıyordu. Kürdistan halkı çoluğuyla çocuğuyla, düşünceleriyle eyleme akıyordu. Oraya vardığımızda ateş sesi duyuldu. Silah seslerinin duyulduğu yöne doğru gittim. *"Timler iki kişiyi vurdu, cenazelerini bedenlerin arkasına çektiler"* dedi birkaç kişi. Birkaç arkadaşla birlikte oraya gitmeye çalıştık. Önden giden iki arkadaşı daha vurdular, ayaklarından, omuzlarından. Geriye dönmeye çalışan bir arkadaşı da sırtından vurdular, kurşun göğsünden çıktı. Ateş edenler surlarda mevzilenen timlerdi. Böyle olunca arkadaşları engellemeye çalıştık. Çünkü ellerimizde birşey yoktu karşı koyacak. Giden patır patır düşüyordu.

Başka yönlerden de silah sesleri gelmeye başladı. Mardinkapı karakolunda tahkim olmuş timler, göstericileri tahrik ediyordu. Tahrik olmayıp sloganlarla cevap verilince ve **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** sloganı atılınca timler, *"Ulan orospu çocukları, bakın şimdi Kürdistan'ı biz size mezar edeceğiz"* deyip ateşe başlıyorlardı. Oradaki ilk atışta iki arkadaş daha şehit oldu. 15'e yakın arkadaş da çeşitli yerlerinden yaralandı, en öndekilerden.

Ondan sonra tekrar korteje girdim, mezarlığa gittik. Mardinkapı'nın orada çevik kuvvetler, timler panzerlerle yolu kesti. Gaziköşkü'ne giden yol da kesildi. Mezarlığın etrafındaki bütün bedenlere timler yerleştirilmişti. Oradan taş atıyorlardı bizlere, bağırıp çağırıyorlardı. Tahriklerde bulunuyorlardı. O tahriklere kapılmamaya çalışıyorduk. Cenazemizi gömdükten ve şehidimize saygı duruşunda bulunduktan sonra, geriye dönmek isteyen insanları engellediler. Mezarlıktan çıkmayı yasakladılar. Bizi orada, benzinliğin yanında mahsur bıraktılar. 25 bin civarında insan orada duruyordu. HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar görüşme yapmaya gitti. Nelerin konuşulduğunu ben bilemiyorum, ama F. Işıklar geldiğinde, *"Grup grup gönderecekler"* dedi. Grup grup çok yanlış bir şey diye düşündük. Hem gidecek arkadaşlar için, gidecek gruplar için büyük tehlike, hem de burada kalacaklara saldırırlar diye düşünüyorduk. Bazı arkadaşlar bu tarzda alanı boşaltmayalım dedi. Sanırsam polis bu durumumuzu biliyordu. Tartıştık. Mardin Milletvekili Adnan Ekmen iki-üç kere gitti geldi. Fakat sömürgeciler halka hep aynı anonsu yapıyordu: *"Grup grup gidilecek..."*

Ondan sonra kendi kontrollerinde 10-15 minibüsü halkın bulunduğu alana soktular. Bismil minibüsleri doldu gitti. Birkaç tane daha soktular. Ardından 2 minibüsü daha alana sokarken aniden ateşe başladılar. İlkin bir panik oldu. Arkadaşlar paniği engellemeye çalıştılar. Fakat daha şiddetli ateş açmaya başlayınca, herkes yerlere yattı. Halk kapılara doğru gitmeye ve çemberi yarmaya çalıştı. Bu sefer tekrar şiddetli bir ateş...

İnsanları bedenlerden, uçurumdan aşağıya atlamaya zorluyorlardı. İki taraftan ateş açıyorlardı, ama sürekli. Arada sis bombaları atılıyordu, kaçmaya çalışanları çevik kuvvet coplarla, kalaslarla, sopalarla, taşlarla yaralıyordu. Orada, bir saate yakın süreli ateş edilerek insanlar tutuldu. Ondan sonra da, bedenlerden atlayanlar oldu. Bedenlerde oyuklar var, oralardan kaçmaya çalıştı insanlar.

Bu bir saatlik süreden sonra, duyduğuma göre halktan insanlar, mahsur kalınan yerdeki düşman çemberini taşladı ve halktan bu insanlar çatışmanın yönünü çevirince, halk rahatladı, oradan çıkma fırsatını buldu. Duvarlardan atlayanların üzerine gaz bombalarıyla saldırılarda bulunuluyordu. Kimileri bunlarla, kimileri bedenlerden atlayınca yaralanmış, berelenmiş. Birçok insan orada mahsur kaldı. Sağlıklı haber almak daha mümkün değil. İlk haberlere göre 15-20 civarında ölü var. 1000'in üzerinde yaralı var. Daha fazla da olabilir.

Milletvekillerinin bulunduğu otobüse de saldırdılar. Camları kırdılar, içeriye sis bombası attılar. Aşağı indirip tek tek dövdüler.

Gerillalar ile sömürgeci güçler arasındaki çarpışmaların yaklaşık 4 saat sürdüğü söyleniyor. Çarpışmalar bu kadar sürdüğüne göre, sömürgeciler de bu bahaneyle, halk karakollarımızı tahrip etti diyor. Aslı yok. Bir kere, kortejde bulunan arkadaşların karakollara ulaşmaları mümkün değildi. Eğer bunlar birkaç ölü ve 50 kadar yaralılarının olduğunu açıklarlarsa, o zaman bu haber de netleşmiş olur.

Amed serhildanından Farqîn muhabirimizin haberi:

Özel timler halkımızı taradı, askeri tüm güçler yaylım ateşine tuttu halkı. Ölü var, çok yaralı var. Hayvanlar... vahşiler... kan döküyor. Kaç kişiye ne oldu, bilmek mümkün değil.

10 bin civarında araba konvoyda yer alıyordu. Arabaların kuyruğu Maden'de, başı Erxenî'yi çok geçmişti. Belki 50 km. Hesap bu, katılımın sayısı buradan çıkarılabilir. Ayrıca Amed'de katılan onbinler. Amed'de kepenk eylemi de var. Erxenî'de de kepenk eylemi vardı. Sanırsam Amed'in tüm ilçelerinde; Farqîn, Bismil, Licê, Hêne, Hezro, Pasûr, Çinar, Erxenî, Êlih'te.

Yol boyunca ulusal kurtuluşçu devrim sloganları atıldı. Sloganlar gayet iyi. Herşeye rağmen müthiş, tarihi bir eylem, büyük görkemlilik, duygulara vatan, bağımsızlık coşkusu egemen. Hemen hemen Kürdistan'ın her yerinden insanlar geldi. Malazgirt'ten, Kars'tan, Erzurum'dan, Antep'ten... her yerden. Bence 170-200 bin arası bir kitle. Evet, bu kadar insan vardı cenaze törenine katılan. Sayısı çok yüksekti kitlenin.

Dediğim gibi, Amed'de tek dükkan açık değil. Çok büyük ve

Onbinlerin değişmeyen sloganı "Bijî PKK", "Bijî Serok APO" idi...

BASIN AÇIKLAMASI

Halkımız ve Halk Kurtuluş Ordumuz, TC'nin katliamlarını karşılıksız bırakmıyor ve direnişi yükseltiyor

Sömürgeci faşist Türk devletinin 10 Temmuz günü Diyarbakır'da gerçekleştirdiği kitle katliamı, Kürdistan halkı tarafından büyük bir tepkiyle karşılandı. Türk devleti büyük bir kitle katliamı uygulayarak ve terör estirerek direnen halk kitlelerini yıldırmayı ve sindirmeyi planlamıştı. Korku ve terörle sindirdiği halk kitleleri gerillayı desteklemekten vazgeçecek, dolayısıyla gerilla mücadelesi de zayıflatılacak ve giderek imha edilecekti.

Ne var ki, vahşi Türk sömürgecilerinin bu hesapları halkımız ve Halk Kurtuluş Ordumuz tarafından boşa çıkarıldı. Bir yandan kitlesel direnişler ve eylemler çok daha geniş boyutlara ulaşırken, diğer yandan ülkemizin kırsal alanlarında otoritesini iyice pekiştirmiş bulunan Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin kent merkezlerine yönelik baskınları daha da sıklaştı.

Faşist Türk sömürgecilerinin Diyarbakır'da planlı kitle katliamı gerçekleştirdiği 10 Temmuz 1991 tarihinden bu yana kitlesel ve askeri alanda gerçekleştirilen direniş ve protesto eylemleri şöyledir:

10 Temmuz 1991: Diyarbakır, Batman, Ergani, Silvan, Bitlis ve Bismil merkezlerinde esnaf kepenk kapattı; ayrıca Batman'da gösteriler oldu.

11 Temmuz 1991: Diyarbakır, Bismil, Lice, Nusaybin ve Tatvan'da esnaf kepenk kapattı.

12 Temmuz 1991: Diyarbakır, Muş, İdil, Kızıltepe, Lice, Bismil, Çınar, Dargeçit, Silopi ve Nusaybin'de esnaf kepenk kapattı.

13 Temmuz 1991: Kızıltepe, Cizre, Nusaybin ve Varto'da esnaf kepenk kapattı. Aynı gün ayrıca Cizre, Nusaybin ve İdil köylerinde köylüler kitleler halinde bağlı oldukları ilçe merkezlerine yürüyerek ve ilçe merkezlerinde de gösteri yaparak, Türk devletinin Diyarbakır'da giriştiği planlı katliamı protesto etti.

14 Temmuz 1991: Kürdistan'ın birçok yerleşim merkezinde bugün yine kepenk kapatma eylemleri olduğu bildirilmektedir. Şu ana kadar Silopi ve Nusaybin merkezlerinde tüm işyerlerinin kapalı olduğu haberleri ulaştı.

ARGK'nin kent baskınları:

11 Temmuz gecesi Uludere'nin Hilal bucağına baskın düzenlendi. Hükümet binası, tekel ve diğer bazı resmi kurumlar roketlenerek tahrip edildi.

11 Temmuz gecesi Hakkari'ye bağlı Şemdinli ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Sömürgecilere ait resmi kurumlar roketlerle tahrip edildi. Çıkan çatışmada TC ordu birliklerinden 1 binbaşı ve çok sayıda asker öldürüldü.

12 Temmuz gecesi, Van merkezindeki komando taburu ile jandarma piyade alayı baskınlarında, sömürgeci birliklere 20 civarında zayiat verdirildi.

12 Temmuz gecesi Bitlis'e bağlı Hizan ilçesi gerilla birliklerimiz tarafından basıldı. Baskın sırasında çıkan çarpışmada sömürgeci birliklerden 1 subay ve üç asker öldürüldü. TC'ye ait resmi kurumların tümü tahrip edildi. Üç saat kadar ilçe merkezini denetimi altına alan gerilla birliği, daha sonra kayıp vermeden üssüne çekildi.

12 Temmuz tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesine baskın düzenlendi. Bu olayın sonuçları hakkında bilgi elimize henüz ulaşmadı.

13 Temmuz gecesi Nusaybin merkezine baskın düzenleyen gerillalar, hükümet binasını ateşe vererek tümden kullanılamaz hale getirdi. Bazı resmi devlet kuruluşları da otomatik silah ve roketlerle tahrip edildi.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin planlı katliamlarına, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizi daha da yükselterek yanıt vereceğiz.

14 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

çok sıkı önlemler almışlar. Ön saflarda bulunan bazı çocuklar zaman zaman taş atıyordu. Bunun bahanesiyle kitle tarandı. Ben konvoyun ortalarındaydım. Yaralı ve ölüler var.

Bulunduğum noktada Belçikalı bir parlamenter yürüyüşte vardı. Yabancı basın mensupları, televizyon muhabirleri çekim yapıyordu.

HEP Genel Başkanı F. Işıklar istasyonda bir konuşma yaptı. Ardından yürüyüş korteji biraz ilerledikten sonra, çocuklar TRT'nin tüm camlarını kırdılar. TRT'nin önünde, "Faşist TRT" gibi sloganlar atıldı. Bina epey hasar gördü.

Çok büyük bir insan topluluğu, müthiş bir gösteri. Eminim, sömürgeci Türk devleti hırsından çatladı, patladı. Böyle cesaret ruhuyla dolu bir kitle kimi ürkütmez ki? Hiç kimse yılmadı, korkmadı. Kendi gözlerimle gördüm, yaralı bir arkadaşı hastaneye götürmek istiyorlardı. Kendini yerden yere vuruyor, slogan atıyor, zafer işareti yapıyordu. Bu Kürt genci *"Beni hastaneye götürmeyin, götürmek isteyenleri engelleyin "* diyordu. Ambülansın içine zorla koydular. Zafer işaretini yapmaktan kayboluncaya kadar vazgeçmedi. Evet, halkımız hiç kimseden korkmuyor. Halk elele vererek yürüdü, mutlu bir halk. Saldırıları da bu şekilde karşıladı. Halk bu şekilde yürüdü.

Sonra cenaze toprağa verilmeye gidildi. Şu anda olaylar var, devam ediyor. Ama neler oluyor bilmiyorum. Ben saat 7.00'de Mardinkapı'dan ayrıldım. Arabayla ayrılmak mümkün değil, bırakmıyorlar. Yaya ayrıldım. Ben ayrıldıktan sonra daha büyük olaylar meydana geldi.

Çevre ilçelerde, Farqîn ve Bismil'de durum sakin. Êlih'te kepenk indi. Orada da çatışmalar, olaylar oldu.

Ulaşım durmuş.

Vedat AYDIN'ın kardeşi de bir konuşma yaptı.

Ayrıca, çoğunlukla surlardan ateş ediliyordu. Birini öyle bir yerde vurmuşlardı ki, nişan alınmazsa, kesinlikle mümkün olamazdı. Bir köşede duruyordu ama karşı surlardan ateş edilmişti, zaten başka imkan da yoktu. Her yerde kan vardı. Biri yanımda omuzundan vuruldu. Boğazından, göğsünden kurşunlanmış yaralılar gürdüm. Bacağından kurşunlananlar da vardı. Çok insan yaralıydı. Ayrıca kalaslarla yakaladıklarının kollarını, bacaklarını kırıyorlardı. İnsanları yere uzatıp üzerlerinde tepiniyorlardı. Suratlarından nefret ve kin akıyordu.

Ama baştan sona atılan sloganlar da çok güzeldi. **"Bijî Serok APO", "Bijî PKK", "Bijî ERNK", "Bijî ARGK", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Vur gerila vur, Kürdistan'ı kur"** sloganları Maden'i, Erxenî'yi, Amed'i ve köylerini inletti.

Türkiye ve Kürdistan'ın her yerinden insanlar gelmişti. Onbinlerce ... Çevre ilçelerden gelenler yoğundu.

Saat 19.00'da ayrıldım. Halkın dağıldığını sanmıyorum. Dağılma olacakken yine saldırmışlar, olaylar sürüyor. Sömürgeciler, muhtemelen bu nedenle tüm yolları kapamışlardı, kimseyi bırakmıyorlardı. (10 Temmuz 1991)

Saldırıya uğrayan HEP otobüsünde bulunan bir görgü tanığının anlattıkları:

Otobüsün içinde HEP Milletvekilleriyle bekliyorduk. Genel Başkan da olmak üzere hepimiz oraya sığınmıştık. O sırada camlar kırıldı ve içeriye sis bombaları atıldı. Aşağı indik. Milletvekillerine, başta başkan olmak üzere, bize dayak çektiler. Herkes orada yaralandı. Şu anda yaralı sayısı kesin belli değil. O sırada döverlerken milletvekillerini, vatandaşlara, *"Gelin kurtarın milletvekillerinizi... şu vatandaşları. Niye mitingler düzenliyorsunuz, niye şimdi kurtarmıyorsunuz"* diye bağırıyorlardı. Ve dayak çekmeye devam ettiler.

Milletvekilleriyle birlikte hastahaneye gelmiştik, ambülansla gelmiştik, onların durumu bizimkilerden daha ağırdı. Ben şimdi sırtımdan, bacağımdan her iki kolumdan ve kafamdan yaralıyım. (11 Temmuz 1991)

Amed muhabirimizin aktardıklarından kesitler:

... Bugün mezarlığa gidilip **Vedat AYDIN**'ın mezarı ziyaret edilecekti. Fakat gerçekten Amed'deki atmosfer çok gergindi. Gitmek gitmemek hususunda tartışmalar oldu. Licê'den, Bismil'den, Silvan'dan gelenler de olmuştu. Kalabalık bir yurtsever grubu gitti, ancak barikatla karşılaştı. Geri gelmek zorunda kaldılar. Bir süre sonra yeni bir haber geldi, barikatlar kaldırılmış denildi. Gerçekten de kaldırılmıştı. Kitle tekrar gitti, fakat insanlar sömürgeci güçlerin ortasına düştü, hemen çembere alındılar. Birden saldırıya geçerek toplamaya başladılar. Bu sefer dayak falan yoktu. Yurtseverleri alıp götürmeye çalıştılar. İnsanlar tekrar geri döndü. Birkaç kişi gözaltına alınmıştı, sonra serbest bırakıldılar.

Bahattin TUFAN (19), **Behzat ÖZKAN** (14) ve **Mehmet ANGAR** (14) adlı şehitlerin cenazelerini ailelerine vereceklerdi, böyle demişlerdi, ama daha vermediler. Duyduğumuz kadarıyla polislerin kendisi onları gömüyor.

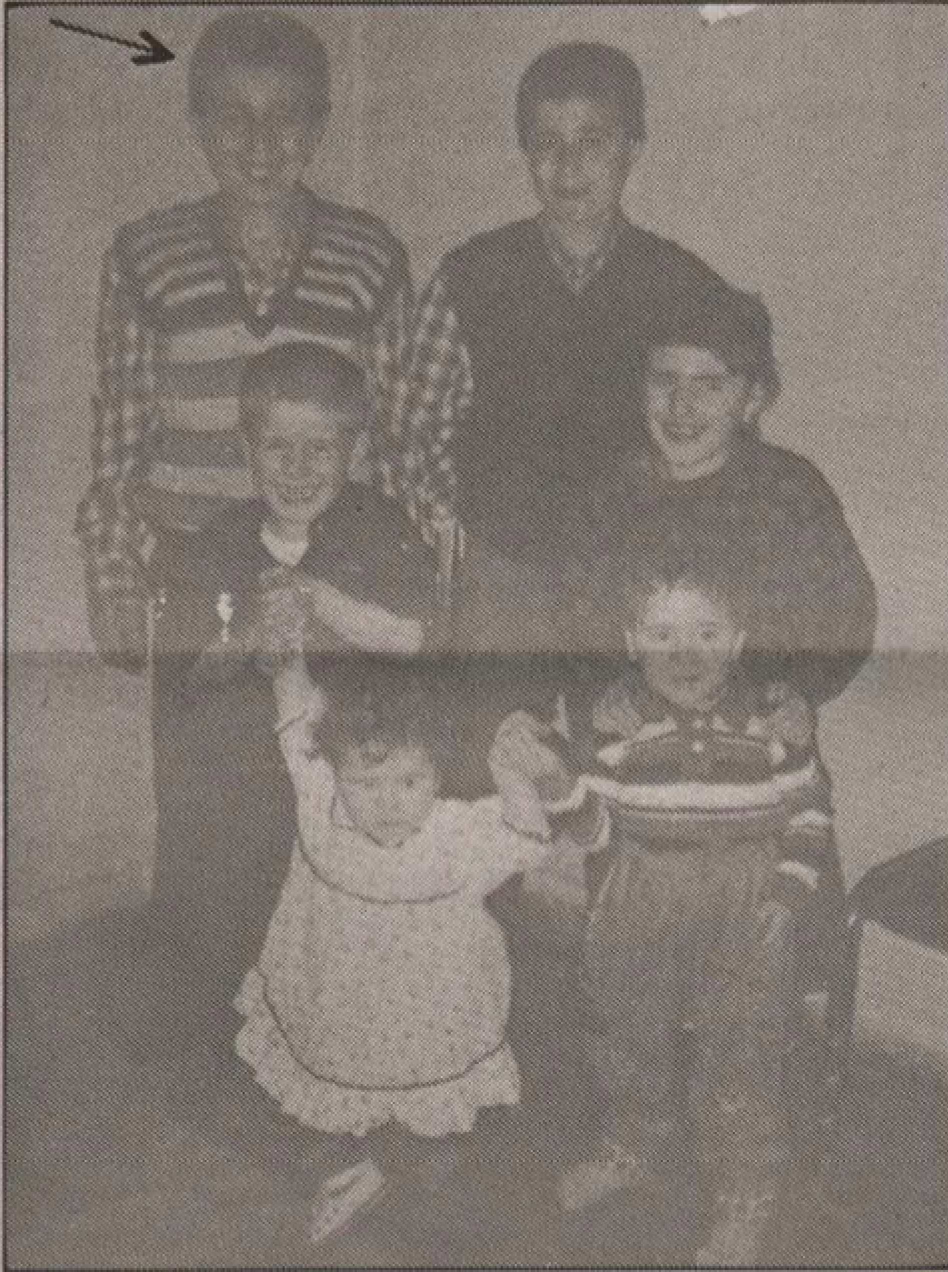
Bugün kısmi bir kepenk kapatma da var, sabahtan beri. Özellikle şehir merkezi kapalı. Mardinkapı'ya zaten kimseyi sokmuyorlar. Mardinkapı ile Melikahmet'de kepenkler kapalı. Balıkçılarbaşı tümüyle kapalı. Ofis ve Bağlar'da kısmi kapalı, %60-70 oranında.

Tüx(Tatvan) grubu Dicle nehrini geçerek ta Bismil'e kadar yürüyerek varmış, sabaha doğru. Ayakkabısız. Kimileri kimliğini düşürmüş, kimilerinin gömlekleri yırtılmıştı. Bismil'de minibüse binerek Tüx'a gittiler. Ayrıca çok sayıda insan köylerde kalıyor. Çevredeki köylerde tedavi görenler var.

Daha bahçelere bakılmadı, bırakmıyorlar. Bahçeler helikopterler tarafından taranmıştı. Orada ölüler olabilir, bataklıklara batanlar olabilir. Bakmaya izin vermiyorlar. Ölü sayısı hususunda kesin bilgiler yok. En az 20 ölü var deniliyor.

Mardinkapı bahçelerinde iki

10 Temmuz 1991 Amed serhildanında, sömürgeci güçlerin yürüyüş esnasında halkı yaylım ateşine tutması sonucu şehit düştü. Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Behzat ÖZKAN kardeşleriyle *Foto Berxwedan*

Doğum yeri: Amed
Doğum yılı: 1977

Kardeşi Serdar'ın şehit Behzat'ın anısına yazdığı Kürtçe şiiri veriyoruz

Bûka delal bûka me, bûka hêja
Tu ketî hiş û sewdayê xortên Kurda

Heya kengê tu dê bimînî li bin destan
Vaye xort rabûn, ber zewac in, tu serdilka wan

Binêr kevir dihejin li ber hêrsa wan
Wek agirin, diçirîsin, her yek weke volkan

Ji Nisêbîn destpêkir, pêl da Cizîra Botan
Bi hev re xemilandin peytexta Kurdistan

Digel hev rêz dibin kal, pîr, zarok û ciwan
Bi yek dev î bang dikin, "Bijî bijî serhildan"

Wek agir û pêt dimeşin li ser rêça şehîdan
Bûka me xêlî dikin, xebata me serhildan

Şehîd pêşengên gel, ji me re xweş rûmet e
Serxwebûn xweş hêviye, bê xwînê ne derfet e

Zarokan dorê distînin, silav ew xweş leheng in
Kevirên wan dijwar in, dipeqin wek fişek in

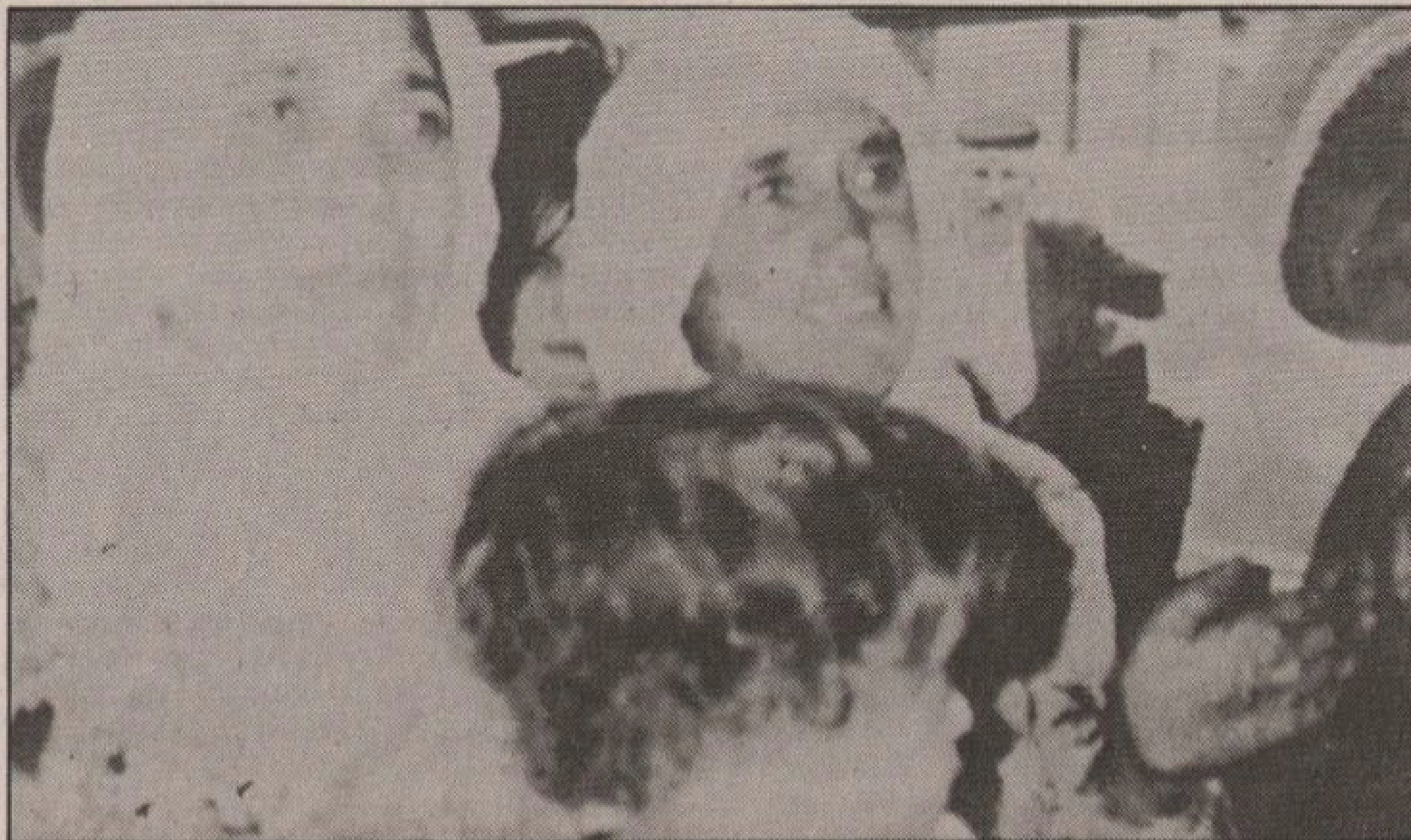
Bila dinya bibihîse, dengê Mazlûm û Sefkan
Belku hinek şerm bikin, ji bêdengiya xwe ya giran

Ma gelo kes nabihîse li Amed digrin dîlan
Xwuşka Zekiye rê vekir li dûv Mazlûm û Sefkan

Va Behzat ji dest da Abuzer, Mazlûm û Sefkan
Li Amedê girtin dîlan, jiyan dikin Kurdistan

AMED SERÎHILDANI ŞEHİTLERİ

1- Ceylan ORAL
2- İbrahim ELEZGİROĞLU
3- Şehmus AKYOL
4- Gülsüme FIRAT
5- Behzat ÖZKAN (14)
6- Askeri SARIHAN
7- Mahmut TAYFUR
8- Huriş BULUT
9- Ömer ATA
10- Metin EMEK
11- Bahattin TURFAN (19)
12- Mehmet ANGAR (14) veya Nevzat KELEKÇİ
13- Zülfikar YAĞAN (Hastanede şehit oldu)

Şehit Bahattin TURFAN'ın annesi (ortada): "Katillerden hesap sorulacaktır."

yol var. Yolların kenarı kayalık, büyük uçurum var. Oralara gaz bombaları atılmıştı. Zehirli ve hatta öldürücü oldukları da söyleniyor. Bunlar, özel seçilmiş gaz bombaları. Fehmi Işıklar basın açıklamasında, içinde bulundukları otobüse aynı bombayı attıklarını ve ölümle burun buruna geldiklerini açıkladı. *"Eğer camlar kırılmasaydı ve dışarı fırlamasaydık ölebilirdik"* dedi. Atılan bombalardan çok sayıda insan zehirlenmişti, önünü göremez olmuştu ve sırf bu nedenle birçok insan kayalıklardan düşmüş olabilir. Orada nelerin olduğu bilinmiyor.

Êlihli bir arkadaşım kayalıklardan düşenlerden biriydi. Kendisi bir sendikanın idari sekreteridir. Düşerken ayağı burkulmuştu. Geceyi bir bataklığın içinde geçirmiş. Buna benzer çok örnek var.

Bugün saat 17.00'de M. Alınak özel valiyle görüşecek. SHP Genel Sekreteri Hikmet Çetin de geldi. Halk ona sataştı. F. Işıklar engellemeseydi, halk onu dövecekti. F. Işıklar, halktan rica etti, *"misafirimizdir"* dedi. Deniz Baykal da geldi. Kendi aralarında, parti içi gelişmeler açısından, meydana gelen olayları değerlendirmeye çalışıyorlar. İkiyüzlülük buna denir. Ama halk onlara yüz vermiyor. F. Işıklar müdahale etmeseydi, kesinlikle H. Çetin güzel bir meydan dayağına çekilecekti.

Êlih'te durum sakin, fakat Bismil'de durum gerginleşiyor. Bismil'de kapenkler daha kapalıdır. Halka saldırıların olduğu haberleri geliyor. Licê'de de kepenkler daha kapalı. (12 Temmuz 1991)

Amed serîhildanından İstanbul muhabirimiz bildiriyor:

Meydana gelen olaylar esnasında techizatına; fotoğraf makinası ve notlarına el koyulduktan sonra gözaltına alınan bir yabancı gazeteci, bugün serbest bırakıldıktan sonra, gözaltına alınanlardan içerde 10 kişinin kurşuna dizilerek katlediklerini söyledi. Bu yaşadıklarından büyük bir dehşete kapılan gazeteci, Amed'i derhal terketti. O kadar büyük bir dehşete kapılmıştı ki, onu durdurmak mümkün olmadı.

Öte yandan mezarlık daha da özel timlerce çevrili, kimse gidemiyor. Özel timler bir de morgtaki cenazeleri alıp gizlice gömüyorlar. Milletvekilleri ve HEP Genel Başkanı F. Işıklar'ın hastaneden taburcu edilmelerinden sonra, doktor ve hemşirelere karşı bir terör eylemine girişmişler. Bu nedenle onların da durumu kötü, çünkü yaralılarla yakından ilgilendiler. Ve bu güzel davranışları, böylece başlarına iş açmış oldu.

10 Temmuz'da meydana gelen olaylar esnasında özel timler ve polisler ele geçirdiklerinin önce paralarını almışlar. Parasını çaldıkları çok sayıda insan var. Hemen hemen tüm gazetecilerin fotoğraf makinası, kamera vb. gibi araçlarını da kırdılar.

Bugün de, HEP Elazığ İl Başkanı Orhan Demirbağ ile HEP Urfa Merkez İlçe Başkanı Muhsin Melik'i gözaltına aldılar.

Cuma namazı sonrasında Amed şehir merkezindeki esnaflar kepenk kapattı. (13 Temmuz 1991)

Diyarbakır belediyesi çalışanlarından bir yurtseverin anlattıkları:

... Sağcısı, solcusu tüm halk kesimlerinin; (sağcısı derken dinci kesimi kastediyorum, zaten Amed'de olan bunlardır) herkesin Kürt halkının ve kişi olarak da kendisinin onurunu kurtarmak için, Amed'in onurunu kurtarmak için, **Vedat AYDIN** gibi değerli bir insana sahip çıkmak için, tam ve içtenlikle bir katılımı vardı.

Erxenî'yi geçerken, (Erxenî'de tabii çarşıdan geçildi) Maden'e giderken, halkın yarısına yakınının bir katılımı vardı. Alkışlar içinde geçtik. Gelirken Erxenî girişinden çıkışına kadar halk caddenin sağında solunda karşılıklı birikmiş ve sloganlar ağızlardan tek çıkıyordu: **"Bijî PKK"**, **"Yaşasın Kürdistan"**, **"Bijî APO"**. Hatta çok küçük, yeni yeni yürüyen bir çocuk vardı. Çocuk zafer işareti yapmıştı. *"Ev çiye, çiye"* diyorum ona, **"Bijî APO, Bijî APO"** diye yanıtlıyor. Zaten başka birşey de bilmiyordu. Artık halkın o kadar açık iradesini ortaya koymasının anlamı ortada. Halk kesinlikle korkmuyordu, hem de katliama rağmen,

Evet, kesinlikle halkımız korkmuyor. Biz arabalarla geldiğimiz zaman, arabalar Amed girişinde Ofis'e girerken orada yol tıkandı. Tıkanmanın bir ucu istasyonda, bir ucu Seyrantepe'deydi. Bu üç kilometrelik bir yoldur ve 3 sıralık konvoy vardı. Balkonlar, pencereler, damlar, çatılar insanlarla tıklım tıklımdı. Herkes alkış tutuyor.

İstasyon'dan yürüyüş başlıyor, mitingden sonra. Cenaze götürülüyor Urfakapısı'na kadar... Müthiş bir yürüyüş. Organize çok iyi. Yalnız bir eksiklik var, çocuklar, ateşli genç çocuklar, 10-16 yaşlarındaki çocuklar, yollarda barikat kurup halkın yollardan yürüyüşe katılmasını engelleyen polislere gereksiz şekilde taş atmaya başlıyor. Tabii hiçbir taş da onlara değmiyor. Sadece onlara taraf giden taşlar vardır. İşte onlar bunu bahane ediyordu. TRT"nin önünden geçerken camlar kırıldı. Bu onlara malzeme oluyordu, daha açıktan saldırmak için hazırlık içine girmelerinin bahanesi oluyordu. Bu olmasaydı da gerçi saldıracaklardı, ama bunu tekrarlayıp duruyorlar. Bunun dışında hiçbir şey yoktu.

Kortejdeki insanlar elele tutuşmuş halde sağdan ve soldan sıralar oluştursaydı, olay mahalline kadar belki engelsiz gidilebilirdi ve çocukların hareketleri de engellenebilirdi. Tabii bu bir eksiklik olsa da özünde bir bahaneydi. Yoksa katliam yapmazlardı anlamına gelmez bu.

Şunu söyleyeyim: Giderken, Mardinkapı karakoluna yetişmeden, arada çocuklar da bazen taşlar atarken, surların üzerinde mevzilenmiş özel harekat timinden bazıları halkı aniden taradı. 15 civarında kişi orada ardarda düştü. Bunları ambülanslarla hastanelere götürdük. Fakat hiçbir şey olmamış gibi kitlede bir soğukkanlılık vardı. Çocukların dışında, onlarda hareketliydi, ateşliydi. Kitle için sanki hiçbir şey olmamış gibi bir durum vardı, 15 insan düşmesine rağmen, insanlar yürümeye yine devam ettiler.

Vedat AYDIN'ın cenazesi şehitlerin yanına gömüldükten sonra, orada bazı konuşmalar yapıldı. TRT'nin verdiği haberde, İçişleri Bakanı Basın Sözcüsü İmren Aykut, konuşmasında dini tören yapılmadı, şu bu dedi. Bu onların açık bir çarpıtmasıydı. Aslında ben hayatımda ilk kez bir devrimcinin şehit edilmesinden sonra, dini törenin böylesini yaşadım. Örneğin dört defa fatiha okundu. Demek bu orada gerekiyordu. Dört defa fatiha okutturuldu. Biri de dini bazı şeyler söyledi, konuşmalar yaptı. Bu şimdiye kadar yaşanmamış olaylardan ve bu tavır halkın büyük alkışını topladı. Böyle bir yaklaşım olmasına rağmen, devlet sözcüsü yalana başvuruyor. Halkın duygularını sömürmeye, aldatmaya çalışıyorlar. Özellikle bunu yapıyorlar ama, oradaki onbinler gerçeği biliyor.

Arkasından mezarlığın ön tarafına çıktık. Fehmi Işıklar kitleden, herkesin sakin bir şekilde dağılmasını istedi. Bölge valisiyle görüştüğünü, parça parça dağılınmasını istediklerini belirtti. Fakat orada herşey planlı, tertipli hazırlanmıştı. Biz tek çıkış yolunun olduğu Mardinkapı Karakolu yönüne gittik. Oraya vardığımızda, panzerlerin yolu olduğu gibi kapattığını, kapatmış olduğunu gördük. Yol kapalı. Herkes beklemek zorunda. Geri tarafta rambolar, o özel timler mezarlığın önünü sardılar. Arkayı kapattılar, önü de kapattılar. Bilinçli bir imha, katliam hazırlığı vardı. Ama öyle bir katliam yeri ki, hiçbir yere gidemiyorsun. Seni orada tuzağa düşürmüşler. Arkan sarılı, önü de sardılar. Bu durumda halk beklenti içinde kaldı. Halk önce bir alkış tutturdu. Kitlede başka ses yok. İnsanlar yere oturdu. Hareket olanağı yok. Ön tarafta çocuklar sömürgeci güçlerle tartışıyor, *"Bırakın gidelim"* diyorlar. Bazen karşılıklı laf atıyorlar birbirlerine; çocuklarla özel timler. Bunun üzerine İHD Diyarbakır Şube Başkanı Hatip Dicle ile konuşurken, aniden bir polis halktan birine kudurmuşcasına saldırdı. Dövmeye başladı. O dövünce başka bir polis de işaret verir gibi havayı taramaya başladı. Tarayınca kitle arkaya doğru koşmaya başladı. *"Durun, durun, paniğe gerek yok"* derken, arkadaki timler bu defa taramaya başladı. Onların ardından panzerler taradı. Bütün insanlar yere yatmış, 15 dakika aralıksız hiç kimse başını kaldırmadı. Zaten kafasını kaldıran kurşunu yiyordu. Yaralıların çoğu boğazdan yaralanmış, kafasından kurşunu yemiş. O anda kafasını kaldıran, ateş edebilir, tarayabilirler korkusuyla hemen tekrar indiriyordu. O düzeye paralel bir ateşe başlamışlardı. O anda kafasını kaldıranların bazıları kurşunu yedi. Bir müddet sonra, ateş devam ederken, orada bir duvar var 10-30 metrelik, duvarın arkasında Hewser bahçeleri var, oraya koşmalar oldu. Ben o anda duvardan aşağı atlarken tarama devam ediyordu. Orada 5-10 gecekondu evi var. Evlerin içine girdim. Ama bu sefer, orada halkı görseniz, ben olayı anlatıyorum... oradaki halk, *"İçeri girin, içeri girin"* diye bağırıyordu. Böyle bir yakınlık, candan çırpınış hayatımda görmedim, düşünemezdim. Korkunç bir sahip çıkma.

Bir evin içine girdikten sonra, bu defa sis bombaları, göz yaşartıcı bombalar atıldı. Yukarıdan da helikopter insanları tarıyordu. Bunlar sürerken, ben bahçelere doğru koşmaya başladım. Çünkü sis bombalarıyla kötü bir durum yaratmışlardı orada. 1000'e yakın insan bahçelere yayılmaya başladı. Bombaların zehirli olduğunu söylediler. Çünkü bazı insanlar zehirlendi. Ben de yüzümü yıkayınca yüzüm müthiş yanmaya başladı. Bombaların zehirli olduklarını sanıyorum, çünkü kötü bir yanma, yüzde yanma ve hiç nefes ala-

VEDAT AYDIN İÇİN NE DEDİLER?

Av. Zübeyir Aydar (İHD Genel Başkan Yrd.):
"Dürüst insan, fedakar bir yurtsever. Ciddi bir eylemci. Büyük davaların adamı. Kendisiyle eylem alanında tanıştık ve o alanda bütünleştik. Samimi ve dobra bir kişilik. Dosta karşı sevecen ve hoşgörülü, düşmana karşı taviz vermeyen bir yaşam çizgisi. Pratik bir halk önderi. Ülkemizin yetiştirdiği büyük bir şahsiyet. Halkımız yiğit bir evladını kaybetti. Anısı önünde eğiliyorum."

Mesut Uysal (HEP Şırnak İl Başkanı):
"Merhaba, birayê delal.

Bir **Vedat** *vardı. Güneydoğu'da sevgi dolu bir* **Vedat** *vardı. Yürekli bir* **Vedat** *vardı. Seni anlatmak için, kelimeler yetersiz kalıyor. Tüm doğu ve güneydoğu seni kabristana değil, kalbine gömdü. Yerin öyle boş ki, o güzel sohbetlerinin eksikliği, adeta elle tutulacak kadar yoğun. Diyarbakır'ında hüzün var. Kaldırılacak nice cenaze var her tarafta. Ama sen yoksun. Rüzgar esmiyor, kuşlar ötmüyor. Surlarda artık güneş başka doğuyor. Duyuyorsun değil mi? Görüyorsun olanları. Seni tam anlatamadım, biliyorum. Merhaba heval, merhaba bira, merhaba büyük insan."*

A. Rahim Deli (Siirt HEP İl Başkanı):
"Vedat AYDIN, *kelimelerle anlatamayacağımız kadar dürüst, devrimci ilke ve prensiplerine bağlı bir arkadaşımızdı.* **Vedat AYDIN** *bazı karanlık güçler tarafından hunharca katledildi. Arkadaşımıza sıkılan kurşunlar, yalnız* **Vedat AYDIN**'*a sıkılmadı. Bu kurşunlar özgürlük ve demokrasi mücadelesine, devrimci-demokrat, ilerici ve yurtsever insanlara sıkılmıştır. Masum insanlarımıza kurşun sıkanlar, akıttıkları her damla kanın içinde boğulacaklardır."*

Haydar Geçilmez:
"Vedat AYDIN'ı *Diyarbakır zindanındaki vahşet günlerinden, Gaziantep Özel Tip Cezaevin'de iken bizi ziyarete geldiği zamanlardan tanıyorum. Ama son iki aydır Diyarbakır'da kendisi ile olan yakın dostluk ilişkimin sıcaklığı hemen hiç kimsenin sahip olamayacağı bir tanıma şansını bana verdi. Ben biraz da gözlemciydim. Anlattığı şeylerden sürekli sonuçlar çıkarmaya çalıştığımdan* **Vedat**'*ı çok iyi tanıma fırsatını elde ettim.*

Vedat AYDIN *en kısa tanımlama ile gerçek bir halk önderiydi. Yapmacıklıktan uzak,tüm duygularını gizlemeye gerek görmeden yansıtan samimiliği ile halkın sürekli içindeydi. Bir akşam evinde bir diğer arkadaşla birlikte sohbet ediyorduk. HEP sürecine katılışını anlatıyordu. Bu konuda yaşadıklarını anlatıyordu. Bu arada, çok etkilendiği bir olayı anlatırken büyük bir duygu yoğunluğunun yansıması gözlerinde ve sözlerinde görülüyordu. Bismil'de bir gerilla, düşman tarafından kıstırıldığını anlayınca, esir düşme yerine üzerindeki el bombasını bedeninde patlatarak şehit düşmüştü. Kendisi isim olarak bu gerillayı tanıyordu. Ama kendisi dışında ne basına yansımıştı bu isim, ne de geniş bir kitle tarafından biliniyordu. Kendisini de en çok bu durum etkiliyordu. Zira, bu gerilla isimsiz kahramanlığı büyük bir cesaretle göğüslemişti. 'Bizlerin yaptığı' diyordu, 'bu insanların yaptığından çok çok küçüktür. Ve eğer bir şeyler yapma olanaklarını bulabiliyorsak, bilmeliyiz ki bu yolu, bedeninde korkusuzca bomba patlatanlar açıyor.'*

Vedat'la Amed bütünleşti. Vedat'ın şahadeti Amed için bir dönüm noktasıdır."

mama durumu vardı. Bütün insanlar saatlerce öksürmüş. Ben de nefes alıp veremiyordum. Yüzüm yanıyordu. Zaten bu nedenle insanlar bahçelere yayıldı, su ve temiz hava nedeniyle. Kapalı bir alan olsa, kesinlikle ölürlerdi, öldürücüydü. Çünkü ben sis bombasının, göz yaşartıcı bombaların durumunu iyi biliyorum. Daha önceleri de yaşamıştım. Fakat bu seferkinde çok daha değişik bir durum vardı. Ben o andaki psikolojik ortamda, acaba yüzümü yıkadım diye mi böyle yanıyor diye düşündüm, fakat anlayamadım.

Ben bahçelerdeyken bir saat geçti, tarama hala devam ediyordu. Aralıksız bir tarama. Hem timlerden hem panzerlerden. Yukardan da helikopter, hem tarıyor hem takip ediyor. Bahçelerin arasından Dicle nehrinin kenarına kadar gittik. 45 dakika yürüdüm. Orada bir gencin durumunun çok kötü olduğunu gördüm. Üzerinde basın kartı da vardı. Kendisi Kızıltepeli'ydi, yüzü parçalanmıştı. Onu aldım, gecekondu mahallesinden yukarı, surun içerisinden çıkardım. Oradaki vatandaşlarla birlikte onu bir arabaya bindirdik. Zaten sonra bahçelerin içine girenlerin çoğu da o noktadan geçtiler. Halk çağırıyordu, gelin burası serbest diyordu. Fis Kayası'nda şehre çıkanlar da oluyordu.

Fakat bu insanların oradan kurtulmalarının sebebi şuydu: Ali Paşa Mahallesi'nde, Melikahmet'te, Urfakapı'da silahlı sokak çarpışmaları başladı. Timler oralara yönelmek zorunda kalınca, bu insanlar rahatlıkla surların oralardan çıkıp mahalle aralarına girebildi. Çarpışma halkla sömürgeci güçler arasındaydı. Ali Paşa mahallesi kendisinin çatışmanın içinde olması gerektiğini hissetti. Ayrıca gençler, çocuklar saldırdı. Kadınlar "tîlîlî" (zılgıt) çekiyordu. Savaşın ortasında kadınların "tîlîlî" çekmesi vardı.

Aslında halktan silah kullanan yoktu. Belki bazı gençler fazla hırslıydı. Fakat değişik tarzda karşılık veren olmadı. Halk daha çok taş atıyordu. Silahla saldıranlar sömürgeci asker ve polislerdi. Bir saat sonra, ki ara sokaklara giremiyorlardı, ana caddelerde kimi görseler yere yatırıyor, dövmeye başlıyorlardı.

Amed kendi tarihinde böyle bir kepenk kapatma olayına rastlamamıştı. İstisnasız herkes dükkanını kapatmıştı. Açıkçası yas ilan edilmişti. Herkes gönüllüydü. Bu anlamda biz de belediyeden anonslar yapmıştık.

Ayrıca, ambülansların içine de gözyaşartıcı bombalar atıldı. Hemşireler yaralıları tedavi etmesin, edemesin diye. Onlara çok baskı yapıyorlardı. Ellerine geçen yaralıların hepsinin sırtı simsiyah. Alman gazeteciyi çırıl çıplak soymuşlar. Sanıyorum yukarıdan gelen talimat üzerine, bir sindirme hareketi yapılmak istendi. Görülmemiş bir terör. Eğer biri olayları gizli bir kamerayla çekebilmişse ve dünyaya gösterilirse, tüm dünya böyle bir terörün hiçbir yerde yaşanmadığını görecek; böyle terör yaşanmamıştır.

Kürdistan halkı olaylardan sonraki günlerde yoğun bir şekilde basını takip etti. Özellikle Oktay Ekşi ile Emin Çölaşan gibi burjuva ve devletin sadık yazarlarının sahtekarlığı, ikiyüzlülüğü ve onursuzluğuna daha yakından şahit oldu. Olayları ve gerçekleri bu derece çarpıtmaya cesaret etmeleri karşısında herkes hayret etti. Adını verdiğim iki kişiden, yazıları okunduktan sonra herkesin nefret ettiğini ve kendilerini tükürürcesine andıklarını Amed'in her yerinde yaşadım.

Sadece Fatihpaşa ve Ali Paşa mahallelerinde en az 500 insan kurşunla çeşitli yerlerinde yaralandı, fakat hastanelere kimse gitmedi. Sadece 156 insan hastanelerde kurşunla yaralananlardan. Resmi açıklamalarda 38 kişinin yaralandığı söyleniyor, açık yalan... Planlı bir şey. Zaten TC Başbakanı Mesut Yılmaz ne yaptıklarını açıkça diyor. Amaçları, gerillanın şehirlerdeki olanaklarını ortadan kaldırmak, olmazsa kısıtlı hale getirmek. Hareketin limiti bazı sınırları aştı, eğer halkımız biraz daha devleti korkutursa, gerilla egemen olursa, işleri bitmiştir. Biraz daha eylem, biraz daha ses, her kesimden halkımızın güvenini tamamıyla kazanacak ve harekete geçirecektir. Kürdistan halkı hazırdır. (14 Temmuz 1991)

Amed halkı haykırıyor: "Kürdistan faşizme mezar olacak."

Şu anda gözaltında bulunanların listesi

Serdar Meriç, **Haşim Erdem,** Muhyettin Şaşmaz, **Ramazan Denli,** Rahmi Batur, **Zarif Özçakdavul,** Behzat Deniz, **M.Sait Tunç,** Musa Farisoğlu, **Ahmet Beyhan,** Ramazan Gümüş, **Ahmet Gümüş,** Cengiz Ekmen, **Seyit Ali Boz,** Şükrü Karaağaçlı, **Mustafa Şakır,** Kenan Tatlı, **Sıddık Kutay,** Nevzat Aslan, **İbrahim Halil Düşünekli,** Emrullah Özdoğan, **Mehmet Bayantemur,** Şeyhmus Üstün, **Sabri Özgezer,** Baha Mutlu, **Atilla Kızılaslan,** Ramazan Cengiz, **M.Nuri Çiftçi,** Abdurrahman Pişkin, **Ziver Gültekin,** Tacettin Dursun, **Abdullah Aydın,** Engin Gümüş, **Cengiz Çelik,** Ahmet Abul, **Mühsin Taşar,** Ahmet Temel, **Erol Doğan,** Ömer Yakut, **Mehmet Altınyurt,** Ömer Demir, **Adnan Hasutanlı,** Cezayir Güngör, **Şeyhmus Özkan,** Harun Çakmak, **Agit Akdoğan,** Mehmet İvrendi, **Hatip Kapçak,** Halil Balpetek, **Bedri Vargın,** Bedri Akköse, **İbrahim Doğan,** Mesut Aydın, **Hamit Arslan,** M. Can Avcı, **Zeki Araç,** İzni Süne, **Kemal Ablak,** Necmettin Özalp, **Halil İbrahim Ekicibir,** Hüsnü Yavuz, **Hüsnü Erdembeyaz,** M. Hatip Ayhan, **Mehmet Oğuz,** Davut Ay, **Sedat Keskin,** Mehmet Tanrıverdi, **Mahmut Karakuş,** Hikmet Yıldız, **Mehmet Pelinpınar,** İbrahim Etem Sana, **Etem Doğan,** Nizamettin Bakır, **Hamza Koç,** Nurettin Akyüz, **Hamit Adsız,** Mehmet Atalay, **Abdullah Demirkol,** Recep Yapış, **Muharrem Yasin Tanrıkulu,** Ahmet Çakmak, **Yılmaz Barlas,** Murat Ateş, **Süleyman Akyol,** Cemal Tekin, **Mehmet Şanlı,** Çağatay Çakar, **Ömer Ekinci,** Ahmet Yeşil, **Murat Yalçın,** Ömer Algök, **Faysal Dağlı,** M. Şeyhmus Baydan, **Melik Gökhan,** Cemil Kalkan, **Ramazan Döçke,** Bakır İnanç, **Abdurrahman Seyrek,** Mehmet Can Serinli, **M. Ali Çiçek,** Muzaffer Kaplan, **Abdulbaki Akdemir,** Kutbettin Işıkgüç, **Sevket Yıldız,** Abdullah Kılıç, **Ramazan Özkırtı,** Aydın Çiçek, **Recep Güzel,** Vahdettin Ateş, **Mustafa Vekil,** Ramazan Şanlı, **Alaattin Ketenci,** Abdullah Polat, **Ahmet Ekinci,** Zeki Erden, **İlyas Alabağ,** Vedat Mat, **A. İhsan Çağır,** Refik Borba, **Aziz Kelman,** Abdullah Uyar, **Cebeli Ağaçtutan,** Salih Yıldız, **Gündüz Demirel,** Emin Yılmaz, **Abdurrahman Tunar,** Bayram Ozan, **Abdurezzak Işık,** Celal Noyan, **Mehmet Avşar,** Nizamettin Erel, **Nurettin Karaaslan,** Hikmet Ölük, **Burhan Yaşar,** Nimet Yeğin, **Ömer Kalkan,** Şükrü Güler, **Bülent Dadan,** M. Şah Tekiner, **Abdullah Aslan,** Şerif Karahan, **Veysi Aslan,** Ömer Aksin, **Hanifi Ağaçtutan,** Muhyettin Daşarır, **Gürsel Balıkçı,** Mustafa Dündar, **M. İslam Bekçi,** M. Sait Alkan, **M. Sedat Canevi,** Cuma Akbalık, **Vedat Azak,** Süleyman Orbay, **Faik Aslan,** Hüsnü Boz, **Bedriye Tursun,** Gülseven Diken, **Zeliha Diken,** Saliha Avcı, **Erzen Tursun,** Şerife Sadebal, **Leyla Sadebal,** Aysel Demirer, **Çağla Demirer,** Mehtap Metin, **Sami Kaya,** Hayri Bozkuş, **Hayrettin Aslan,** Vedat Özer, **Devrim Erkaçmaz,** Hasan Apaydıncı, **Yahya Aydeniz,** M. Sıddık Yavuz, **Seyfettin Serlan,** Sedat Koçer, **Şeyhmus Avcı,** Saliha Gösterici, **Niyazi Yalçın,** Kadri Baran, **Ömer Ayhan,** Fehmi Aytaş, **Tahsin Tatar,** Kadri Turan, **Nofel Ersöz,** Ümit Fidan Tel, **Mahmut Yüce,** Askeri Argül, **Özcan Eren,** Sabri Yıldız, **Ramazan Yüce,** M. Sait Akıncı, **Remzi Polat,** Veysi İstemihan, **Fevzi Cengiz,** Kazım Demir, **Erdal Çetin,** Aziz Ayazgül, **Ekrem Ataban,** Mahmut Yalçın, **İbrahim Koyuncu,** M. Nuri Erdal, **İhsan Öner,** Ramazan Kartal, **Zülfikar Karaaslan,** İ. Halil Bal, **Şeyhmus Kaya,** Selçuk Erdem, **Zeki Ekinci,** Ahmet Kaçar, **M. Abdullah Dağhan,** A. Rahim Tanrıkulu, **Davut Saygıkan,** Selim Nurcan, **Kazım Taşdelen,** Adem Baytemur, **Mehmet Karahan,** Süleyman Güven, **Ramazan Turcan,** Şeyhmus Gül, **Mehmet Dağ,** Fahretin Hünerli, **Mehmet Esena,** Mahmut Sular, **Şeyhmus Yardımcı,** Sıddık Cantürk, **Mehmet Akdağ,** Bahri Durak, **Hatip Ataş,** Hasan Baş, **Fevzi Tekinalp,** M. Nedim Samet, **Sabiha Tıryaki,** Eşref Tuğgen, **Osman Yıldırım,** Gülseren Kılınç, **Özlem Demir,** Derviş Güncel, **Şeker Seren,** Halef Yıldız, **M. Tahin Karaman,** M. Heves Karaman, **A. Hadi Çay,** Bahri Demirel, **Kazım Baran,** İsmail Binici, **Ali Binici,** Zülfikar Karagülcü, **Rıza Karaca,** Asker Aydoğan, **Recep Eren,** Ali Sevik, **M. Emin Yıldırım,** Sabri Şengül, **Mahmut Turan,** Süleyman Kara, **Ömer Ardıç,** Şükrü Taş, **Ekrem Akdoğan,** A. Rahman Özhan, **Beşir Yılmaz,** Tekin Coşkun, **Zeki İzci,** İhsan Kaya, **M. Lokman Arman,** Şükrü Arman, **Hüseyin Coşkun,** İmam Yılmaz, **Şerif Demir,** Nurettin Kalkan, **Mahmut Uluğ,** M. Sıddık Uluğ, **Şaban Dolanay,** Muhittin ..., **Askeri Saruhan,** Ali Aslan, **Hüseyin Yaman,** Mehmet Gündüzalp, **A. Hadi Fırat,** Mustafa Canaslan, **Mustafa Şakir,** Mudan Çallı, **Ahmet Cengiz,** Metin Karadağlı, **Kemal Budak,** A. Rahman İshan, **Recep Bozyiğit,** Aziz Kırmızıtaş, **Bayram Ozan,** A. Rezak Işık, **Celal Uyan,** Yusuf Andinç, **Mehmet Avşar,** Nizamettin Gel, **Hikmet Ülük,** Burhan Yaşar, **Nimet Yegin,** Oğuz Ersöz, **Mustafa Bekay,** Samet Üncal, **Ahmet Tekin,** Mehmet Bilgin, **M. Salih Aslanoğlu,** Ömer Faruk Aykan, **Kadir Ayata,** Reşit Balık, **Hanifi Dağdelen,** Nurettin Erdoğan, **Vedat Sular,** Aydın U. Fadıloğlu, **Kadir Aslan,** İzzet Akdemir, **Salih Yıldız,** Gülüm Demirel, **Emin Yılmaz,** Ali Kaşlı bak, **A. Rahman Tüter,** Baki Karadeniz.

Çeşitli görgü tanıklarının serhildan anından kısa gözlemleri:

● İnsanlar bilinçli olarak uçurumun kenarına sıkıştırıldı. Katliam hazırlıkları var.

● Ölüm mangaları oluşturmuşlar. Bunlar **Vedat AYDIN**'ı kaçıranlardır. HEP Antep İl Başkanı'nı da kaçırmak istediler. Şimdi burada açıktan katliam yapıyorlar.

● Halkımıza savaş açtılar. Halkımız savunmasını yapmak zorunda. Fakat hazırlıklı değiliz. Elimizde silah yok. Buradan kurtulursam bunun intikamını alacağım.

● Ne olursa olsun. Cenaze töreni halkımız için eşsiz ve büyük bir zafer. Tek üzüntümüz; saldırılara niye hazır değildik? Hazırlık yapsaydık görürdüler. Coşku ve moralimizi hiçbir şekilde söndüremezler.

● Şehir içindeki çatışmalara gerillanın da katıldığı söyleniyor. Şu anda 3 ölü, en az 30 ağır yaralı var. Halkla sömürgeci güçler arasındaki çatışmalar devam ediyor. Polis gözaltına aldıklarının bazılarını sokaklarda kurşunluyor. Kortejlere sivil giyimli polisler de ateş açıyor. Çatışma Melikahmet semtine kayıyor. Mezarlığı çevik kuvvetler çevirdi, ama tören devam ediyor. Kopan gruplar sokaklarda ve caddelerde oturma grevi yapıyor.

● Y. Ülke gazetesinin muhabiri Mehmet Önder'i yaraladılar. Yakaladıkları bazı yurtseverlerin kollarını kırıyorlar.

● HEP otobüsüne saldırdılar. Adnan Ekmen'i çok dövdüler. Caddelerin üzerinde vurulanlar var, yerdeler. Halk yaralıları, vurulanları kaçırmaya çalışıyor.

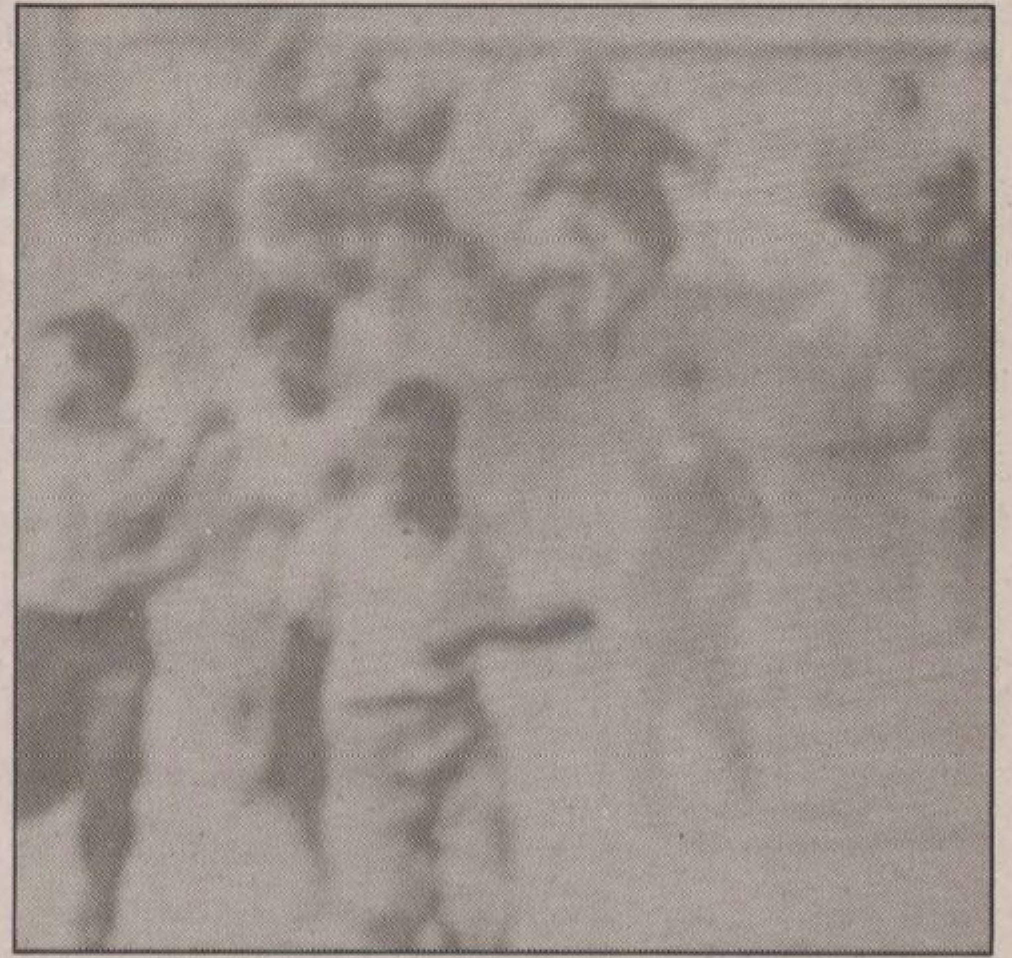
● Binlerce insan savunmaya geçti. Halk taşlarla kendini savunuyor. Evlerden, pencerelerden insanlar sömürgeci güçlere taş atıyorlar. Taşlar caddelerden toplanıyor, evlere giriliyor ve atılıyor. Evet, halk savunmaya geçti. Birkaç evde silahlı çatışmalar oluyor. Herhalde polis ve asker ler de kayıp verecek.

● Çok sayıda araba tarandı. Mêrdîn plakalı bir arabanın tarandığı ve 3 kişinin öldürüldüğü söyleniyor.

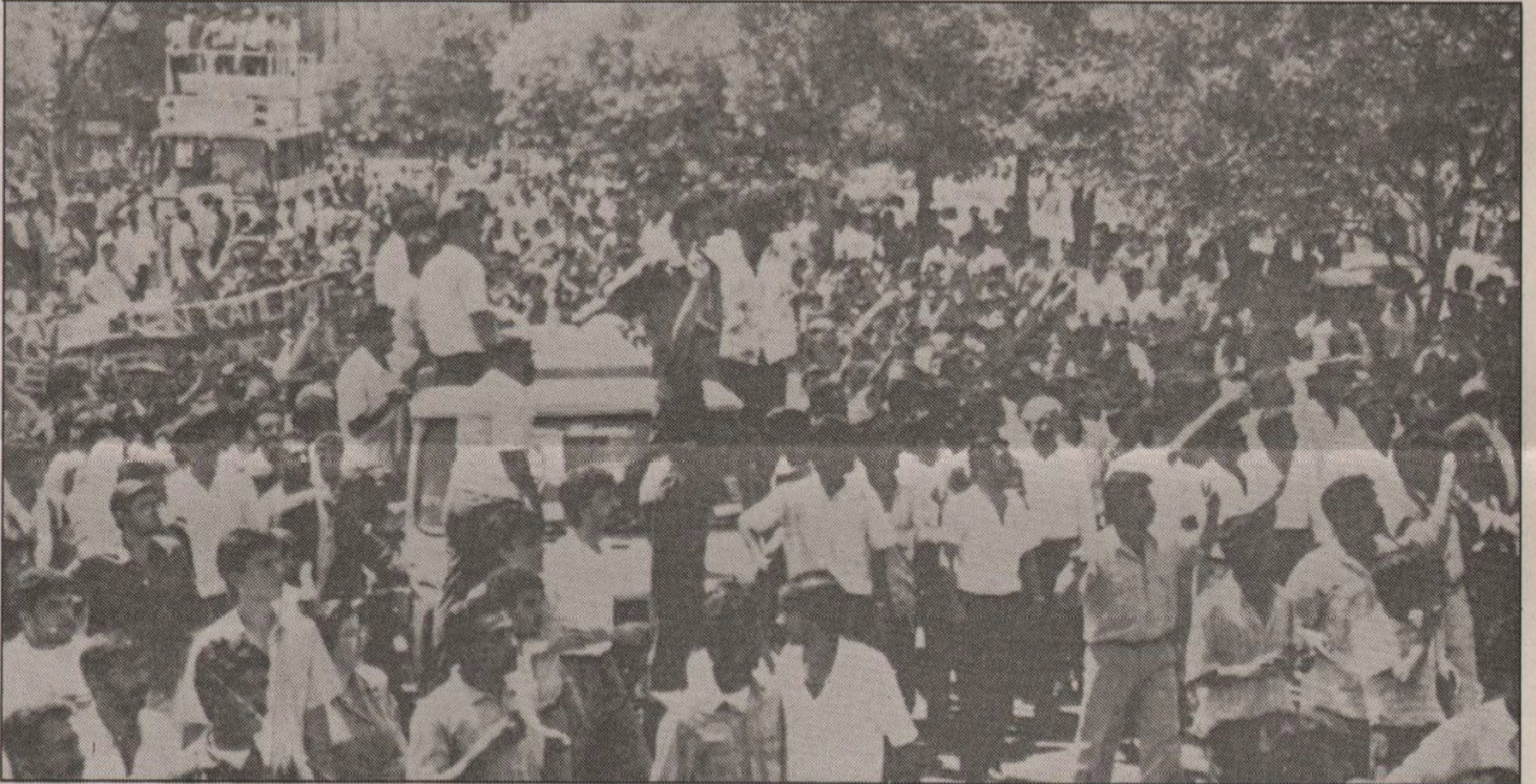
● Mêrdîn'den gelen 10 bin kişiden fazla insanı Amed'e sokmadılar. Tümünü araçlardan zorla indirdiler. Araçları park ettirip topladılar. Çevrelerini sardılar. Olayların başlaması üzerine, onları askeri araçlara bindirerek uzaklaştırıyorlar. Dövmedikleri kalmadı. Çok sayıda yaralı var.

● Ruha ve Mêrdîn'den gelen yollar kapatıldı. En az 20 bin insan zorla, tehditle geri çevriliyor.

● Çaresiz kalan binlerce insan Bismil ve Çınar istikametine yayan gidiyor. Helikopterler takip ediyor, yer yer kaçanları tarıyor.

Katliamcı TC, zehirli gaz bombaları da kullandı.

Bir devrim günü, bir dönüm noktasıdır Amed'de 10 Temmuz 1991.

KİMLİKLERİ TESPİT EDİLEBİLEN YARALILAR

DEVLET HASTANESİ

Fehmi Işıklar (HEP Genel Başkanı), **Ahmet Türk (HEP milletvekili),** İbrahim Aksoy (HEP milletvekili), **Adnan Ekmen (HEP milletvekili),** Sırrı Sakık (HEP MKYK-Gen. Sek. Yrd.), **Faik Candan,** İbrahim Acar, **Süleyman Demirkaplan,** A. Hadi Bayram, **Hüseyin Gençdal,** Yılmaz Kurt, **Mehmet Didik,** Aziz Bayram, **Fahri Gül,** Nevzat Yıldız, **Abdullah Türk,** Zarı İnanç, **Fatma Karaca,** Filiz Oğuz, **Mehmet Gül,** Cengiz Demir, **Necati Alptekin,** Mustafa Akın, **M. Şahin Akyol,** Müzbah Polat, **Leyla Zana,** Mehmet Önder, **Halil Aydın,** Ferit Adıgüzel, **Mustafa Atan,** Ahmet Selim, **Sübhan Yıldız,** Adil Gümüş, **Mehmet Gül,** Mustafa Mert, **Sait Aliker,** Ahmet Kaçar, **Mehmet Kutlay,** Davut Seyithan, **Cemil Çiçek,** Ömer Sait, **Hacı Tan,** Mehmet Karaman, **Halil Memiş,** Abdullah İnci, **Hanifi Kaya,** M. Basri Dağ, **Hanifi Odacı,** Muammer Işık, **Yavuz Öncü,** Şehymus Akyol, **Mehmet Özbulut,** Selim Yavuz, **Yunus Kuleli,** Naif Yıldırım, **Zülfü Karayapar,** Süleyman Dadal, **Nedri Demirkaplan,** Zübeyde Turhan, **Cevdet Eken,** D. Kahraman, **M. Emin Yıldız,** Hamit Gül, **Gülsüm Balıkçı,** Halil Sevik, **Mehmet Anter,** İzzet Akdemir, **Nurettin Dağlar,** Aydın Sönmez, **Salih Yılmaz,** Resul Ulaç, **Ali Atlas,** Mehmet Yavuz, **Kadir Aydın,** Metin Çetin, **Metin Emek,** Hüsnü Polat, **Ahmet Aydın,** Ramazan Şirvan, **Ramazan Esentemiz,** Ramazan Tuncer, **Mehmet Şah Fiksa,** Ahmet Kılıç, **Sabri Oluk,** Hamdiye Yıldız, **Halit Şark,** Sabriye Aydın, **Veysi Pırıltı,** Necati Alptekin, **Melih Öğüt,** Zeki Ökten, **Ali Hüseyin,** Sabri Erik, **Salih Karabağ,** Gülseren Fırat, **Selim Güner,** İbrahim İncedursun, **Feridun Yazar,** Sabahattin Acar, **Baki Karadeniz,** Mehmet Kara, **Emine Çorak,** Mehmet Akyol, **Mükemmer İçin,** Selim Yavuz, **Yunus Tekin,** M. Emin Yıldız, **Hamit Gül,** Nuri Bulut, **Halil Şenk,** Serdar Ersin, **Ramazan Baykurt,** Abdullah Özcen, **H. Hüseyin Özdemir,** İbrahim Akçadağ, **Hıdır Yıldırım,** Mehmet Sezgin, **Ümit Öztürk,** Halil Acar, **Sait Oluk,** A. Kerim Yazar, **İbrahim Ekinciler,** Ekrem Akgül, **Askeri Serihan,** Salih Enik, **Serhat Gümüş,** Şakir Aslan, **M. Salih Sezgin,** Necati Altıyen, **Sezai Akyol,** Orhan Demir, **M. Sait Ulucan,** Zerrin İnanç, **İzzetin Acar,** Mustafa Talan, **Kojür Altan,** Resul Demir, **Hüseyin Gülhandeniz,** Emrullah Bakır, **Abit Güler,** Hüseyin Derici, **Abdullah Ata,** Alaatin Gözcü, **Kadri Akyıldız,** A. Nedim Demirci, **Mustafa Zencirci,** Nevzat Özdemir. **Fevzi Kader,** Hatip Kokçek, **Mufit Şara,** İbrahim Bılka, **Kemal Budak,** Hikmet Ata, **Mahmut İzzel,** Nedim Şener, **Ahmet Kaçar,** İhsan Bozkır, **Şakir Gürbüz,** Mustafa Çiçek, **Nevzat Aslan,** Medeni Sala, **Ağa Aslan,** Celal Balık, **Recep Bozkurt,** Ali Sevik, **İbrahim Malyaç,** Ahmet Altın, **Osman Kırmataç,** Mehtap Sarıbaş, **A. Basri Bulut,** Ahmet Baturalp, **Mecit Akgün (Ülke Muhabiri).**

SSK HASTANESİ

Malkoç Kol, **Mahfuz Use,** İsmet Ateş, **Aziz Batur,** Hüseyin Arıç, **M. Nuri Sarı,** Ferzende Alınak, **Şaban Buğdaycı,** Bülent Dadan, **Vecdi Büyükdeniz,** Hüsnü Bal, **Zeynel Aksoy,** İbrahim Birhan, **Medeni Sola,** Ahmet Taşkıran, **Edip Dündar,** Şirin Karaaslan, **Serhat Bucak (Yeni Ülke sahibi),** Cemal Azizoğlu, **Celal Kılıçer,** Sebahat Buğdaycı, **Emin Yılmaz,** Recep Eren, **Mümtaz Ünal,** Hüseyin Turgut, **Bedri Akköse,** Şerif Turhan,

TIP-FAKÜLTESİ

Yavuz Öncel, Kemal Şimşek, **Serhat Kahraman,** Süleyman Orbay, **Reşit Balık,** Nurettin Dağtan, **Cemal Azizoğlu,** Celal Kılıçer, **Ali Baba Dönmez,** Sadık Aslan, **Reşat Yağcı,** Nezir Kaplan, **Bahattin Tamer,** Cemal Çiçek, **Davut Saygıkan,** Nevzat Aslan, **Ahmet Kaçar,** Mehmet Othan, **Mustafa Tutar,** Enver Şimdi, **Mehmet Kahraman,** Halil Memiş, **Resul Erten,** Hanifi Kaya, **Selim Yavuz,** Mehmet Titit, **Mehmet Basri Dağ.**

HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar'ın basın toplantısından:

Önce basın emekçilerine teşekkür etmek istiyorum, büyük bir cesaretle görev yaptılar. Ancak onların geçtiği gerçek haberleri çarpıtarak veren basın patronlarını ve satılık kalemler diye nitelediğim köşe yazarlarını kınıyorum.

Bizi hastanede de yalnız bırakmayan halkımıza da teşekkür ediyorum. Halkımız yaralılarına sahip çıktı. 40-50 yaralıyı evinde barındıran yoksul insanlarımıza da teşekkür ediyorum.

Partimiz bölgede en güçlü partidir. Bunu kurşunla ve silahla durduramazlar.

HEP gerçek demokrasi için savaşıyor. **Vedat AYDIN**'a sıkılan kurşun HEP'e de sıkılmıştır, Kürt halkına sıkılmıştır.

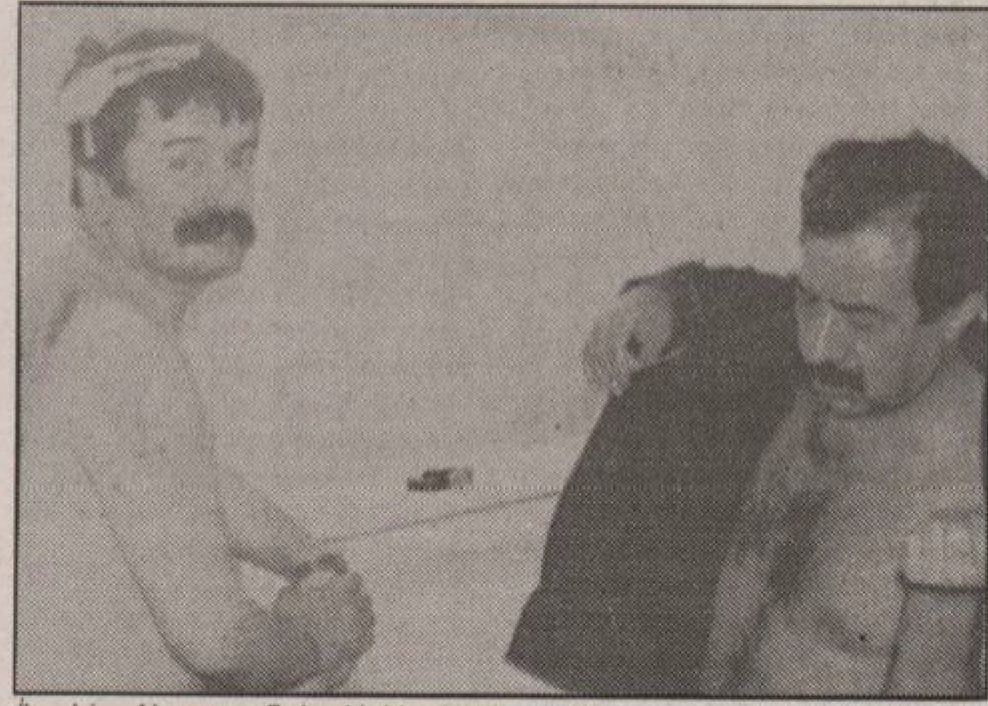
Biz eşitlik ve özgürlük temelinde birliği savunuyoruz. Onlar halka saldırmakla bölücülük yapıyorlar.

Başbakan'ın ve Olağanüstü Hal Valisi'nin açıklamaları gerçekleri çarpıtıyor. Özel tim ve polis hedef gözeterek halkın üstüne ateş açtı. Diyarbakır halkının bu olaylar sırasında meydana gelen maddi kaybı 5 milyardır. Yetkililer biraz kırık cam toplayıp TV'de göstererek devletin şu kadar maddi kaybı var diyorlar.

Bu olaylarla bizim erken ya da zamanında seçime girmemizi engellemek istiyor olabilirler. Ancak siyaset sadece seçime girmekle yapılmaz. Siyaset yapmanın başka yolları da var. (12 Temmuz 1991)

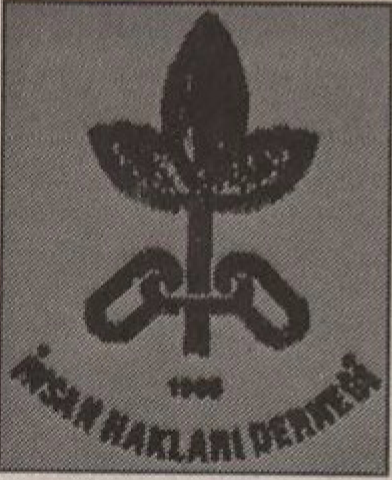
HEP Diyarbakır İl Örgütü basın bürosundan yapılan yazılı açıklamadan:

Törene katılanlar Genel Başkan Işıklar'ın çağrısı üzerine sessiz bir şekilde dağılmaya başlarken, barikat kuran polisin tutumunu protesto etmek için yere oturup alkış tutmaya başlandı. Önden ve arkadan kuşatılan kitle, polis ve özel tim kuvveti arasında mahsur kaldı. Ardından polis ve özel tim panzerlerle saldırıya geçti. Kitle hedef seçilerek önden ve arkadan kurşun yağmuruna tutuldu. Sis bombaları, göz yaşartıcı bombalar, taramalar, kitlede paniğe yolaçtı. Bu sırada bir helikopterin havadan kitlenin üzerine ateş açtığı görüldü. Yaralı ve ölüler cadde ortasında kaldı. Kitle için kaçacak tek yol bırakılmıştı, bu da Dicle nehrine doğru 50 metrelik uçurumdu. Kitle bilinçli olarak kurşunlanıp bu uçuruma doğru sürüklendi. Yüzlerce insan bu uçurumdan aşağıya kendini attı. Diyarbakır'da yaşanan vahşetle ilgili, hükümet sözcüsünün yaptığı açıklama güvenlik güçlerinin yaptığı bu katliamı dünya ve Türkiye kamuoyundan çarpıtarak gizleme amacı taşımaktadır.

İbrahim Aksoy ve Fehmi Işıklar hastanede.

VEDAT AYDIN'IN CENAZE TÖRENİ GÖZLEM RAPORU

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi delegelerinden, Diyarbakır HEP İl Başkanı **Vedat AYDIN**, 5 Temmuz 1991'de ölüm mangalarınca gözaltına alınıp katledilmiştir. İHD İstanbul Şubesi olarak Vedat'ın cenazesine katılmak üzere Şube Sekreterimiz Leman Fırtına, Yönetim Kurulu üyelerimizden Hüseyin Aygül, İzzet Eray ve üyelerimiz Ali Yılmaz ile Samet Güçlü'den oluşan bir heyet 9.7.1991'de Diyarbakır'a gitti. Cenaze törenine ilişkin gözlemleri şöyle:

1- Cenaze saat 10.30'da Maden'in yakınındaki mezarlıktan alındığında Maden'e giriş yasaklanmıştı. Mezarlığın etrafı jandarma, özel tim ve sivil-resmi polisten oluşan kolluk kuvvetlerince sarılmıştı. Panzerler de mevzilenmişti. Cenaze konvoyu 4000-5000 araçtan oluşuyordu. Yol boyunca tüm insanlar saygı duruşuna geçip, yas tutuyorlardı: Vedat'ı ve şehitlerini anıyorlardı.

2- Cenaze konvoyu saat 13.00'de Diyarbakır'a vardı. Yol boyunca *"Vedat'ın Kürt halkının düşmanlarınca katledildiği"* ve İstasyon Caddesinde tören yapılacağı anonsu yapıldı. Cenaze konvoyunun geçtiği ana caddenin bağlantı yolları ve caddeler polis ve askerlerce tutulmuştu. Törene katılmak isteyen 100 ile 500 arası değişen sayıda insanlar engelleniyordu. Fehmi Işıklar'ın uyarısı üzerine, konvoy geçtikten sonra katılmalarına izin vereceğiz, diyen polis amirinin sözüne rağmen, insanların törene katılması engellendi. Polis ve özel tim şehri adeta işgal etmişti. Tüm şehir halkı kepenklerini kapatmış, yasa katılmıştı. Çocuğuyla-yaşlısıyla Kürt halkı katliamı lanetliyordu.

3- Konvoy İstasyon Caddesi'ne vardığında Vedat'ın naaşı camiye alındı. Dini gerekleri yerine getirildi. Vedat'ın kardeşi ve Fehmi Işıklar katliamı lanetleyici konuşmalar yaptılar.

- İnsanlar avukatlarıyla neden görüştürülmüyor?
- Neden şehre bir giz perdesi örtülüyor?
- Ölülerin gerçek sayısı neden açıklanmıyor? Neden sadece yaşları 14 olan **Behzat ÖZKAN** ve **Mehmet ANGAR** ile **Bahattin TUFAN** (19) adlı çocuk yaşta insanların öldürüldüğü yolunda yapılan açıklamalarla yetiniliyor?
- Yaralıların kimliği neden açıklanmıyor?
- Gözaltındakilerin kimliği neden gizleniyor?

Sonuç olarak:

- Çatışma değil, barışçıl bir gösterinin polis ve özel timce taranması, 10'un üzerinde ölü, sayısız yaralı ve binlerce gözaltı var, sivil halkın katliamı söz konusu.
- Çocuk denecek yaşta gencecik insanların öldürülmesi ve yaralanmasının sorumluları ortaya çıkarılmalı. İnsanlık suçu işleyenlerin suçlarına ortak olmak uluslararası insan hakları belgelerine ve sözleşmelerine aykırıdır.
- Diyarbakır üzerindeki giz perdesi kaldırılmalı, ölenlerin gerçek sayısı açıklanmalı, yaralıların tedavi olanakları sağlanmalı, basının görev yapması engellenmemeli, gözaltındakilerin kimliği açıklanmalı.
- Terörle Mücadele Yasası, Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası, Olağanüstü Hal Yasası ve ek kararnamelerin yaşama hakkını ortadan kaldırıcı, zulüm düzenlemeleri var oldukça bu tür kitle katliamları teşvik edilmektedir.
- Tüm insanları yeni katliamların önüne geçebilmek için devlet terörüne karşı çıkmaya ve başta yaşama hakkı olmak üzere tüm insan haklarını sahiplenmeye çağırıyoruz!

13.7.1991

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi

Sosyalist Parti Genel Başkanı Doğu Perinçek'in BBC'nin sorularına yanıtları:

Perinçek: Dün (11 Temmuz) 22.00 sularında Devlet Hastanesi morgunda 12 ölü yatıyordu. Türkiye'de gazeteler 2 ölü diye yazıyor. Bunu bizzat gözüyle gören ve o ölüleri sayan görevlinin bana direkt aktardığı gerçek, en az 12 ölü vardı dün saat 22.00 sularında. Bugün bu rakamda büyük bir ihtimalle artış olabilir, çünkü beyin cerrahisi müdahalesi yapılan epey yaralı vardı. Yaralı sayısı da yüzlercedir. 1000'in üzerinde insan gözaltına alınmış bulunuyor.

BBC muhabiri: Siz Mardinkapı'daki olaylar sırasında bizzat oradaydınız. Neler gördünüz, aktarabilir misiniz?

Perinçek: Oradaydım. En önemli gerçek; halk silahsızdı. Ben uzun süre yürüyüşün en önünde yürüdüm. Ve yürüyüşün bir disiplin altına alınmasına Kars Milletvekili Mahmut Alınak ve diğer SP'li lider arkadaşlarla gayret gösterdik. Olayı bizzat yaşadım ve kendi gözlerimle gördüm. Halkın içinden, yürüyüş ve cenaze konvoyundan tek bir el silah atılmamıştır, ne polise, ne özel time, ne havaya, ne şuraya, ne buraya...

BBC muhabiri: Peki özel tim ne zaman ateş açtı ve neden açtı?

Periçek: Şimdi çocuklardan, aslında disiplinsiz bir şekilde, zaman zaman taş atanlar oluyordu. Bunları gerçi engellemeye çalışıyordu arkadaşlarımız. Fakat, Mardinkapı karakolunun orada, yine birkaç taş atma olayı oldu. Buna herhangi bir şekilde cevap vermeye ihtiyaç da yoktu. Diyelim bir el havaya ateş açılabilirdi. En fazla birkaç el. Fakat polis birkaç kez havaya ateş açtıktan sonra, surların üzerinde pusu kurmuş bir şekilde bekleyen özel tim, doğrudan doğruya hedef gözeterek kitleye yaylım ateşi açtı. Yüzlerce, binlerce kurşun atıldı 5 dakika süreyle. Zaten hemen orada 21 insanın düşmesi ve hastaneye kaldırılması kitlenin tarandığını gösteriyor. Doğrudan insanlar hedef alındı ve bir tertip kesinlikle vardı. O çok açık gözüküyordu ve oraya bir pusu kurulmuştu.

BBC muhabiri: Yani özel tim oraya hazırlıklı gitmişti diyorsunuz, öyle mi?

Perinçek: Onlar orada bir olay çıkartmak ve halka ateş açmak hazırlığı içindelerdi, çünkü kırsal alanı tamamen kaybetti devlet, otoritesi kırsal alanda yok. Şehirlerde de otoritesi bitti. Burada, doğrudan doğruya bir kitleyi yıldırmak, çok sayıda ölü verdirerek, halka bir sinme duygusu, ruh hali yaratma amacı olduğu çok açık, bu bir. Ben orada yaşadım, hatta bizim orada sırtımızı verdiğimiz duvar üzerine de kurşunlar geldi. Parti önderi arkadaşlarla birlikteydik. Ve doğrudan doğruya karşıdaki sivil giyimli, sakallı falan ... bazı özel tim görevlilerinin ellerindeki makinalı silahlarla insanların üzerine ateş açtığını da gördük. Daha sonra mezarlığa gidilip dönüldükten sonra ise olay, kasıtlı ve tertipli olay feci bir şekilde devam etti. Ben o ikinci faslı görmedim. Çünkü HEP

Yaralanan HEP milletvekilleri: A. Türk, F. Işıklar, İ. Aksoy ve Mersin İl Başkanı...

HEP Mardin Milletvekili Adnan Ekmen HEP otobüsünde yaşadıklarını hastanede şöyle anlattı:

Birden silah sesleri tekrar işitildi. Her taraftan kurşun geliyordu... Başta patlayan silah bir işaret gibiydi. Ardından her taraftan, surlardan ateş başladı. Orada, beni de çekerek tartaklamaya başladılar. O sırada kaçtım. Kaçarken bana karşıdan ateş edildi. Kurşunlar ayağımın altına düştü. Düşündüm, kaçmaktan vazgeçtim. On taraf açıktı, kaçarsam ateş altında olurum. Bu şekilde silahla ölmektense, polisin yanına gitmeyi seçtim. Aralarına alırlar, döverler, ama ölmemiş olurum diye düşündüm. Beni çok dövdüler. Milletvekiliyim diyorum, daha fazla dövüyorlar. Küfürler ettiler; milletvekilliğe, parlamentoya küfürler ediyorlardı. Öyle bir an geldi, sesim, soluğum kesildi. Dayak attıklarını hissediyordum ama, artık bir ses çıkaramıyordum. Birileri çağırdı, *"Burada milletvekili var, gelin dövün"* dedi. Polislerden gelen giden dövüyordu. İyi anımsıyorum biri, kravatımdan veya gömleğimden tuttu, çekti. Bir yandan, *"Milletvekili bu"* deniliyordu, bir yandan da dövüyorlardı. (12 Temmuz 1991)

Adnan Ekmen.

otobüsüne binmedim. O otobüsteki insanların, bu arada yabancı gazetecilerin yerlere yatırılması, otobüsün içine bomba atılması, lastiklerine kurşun sıkılması, ardından otobüs boşaltılıp milletvekilleri, işte yabancı Alman gazeteci Lissy, Finlandiya gazetecileri, diğer bir yabancı gazeteci paspas gibi yatırılıp üzerlerinde tepinmişler. Olay devam etti. Ve artık halk taranmaya başlandı. Ambülanslar taranmaya başlandı. Ambülansların olay mahalline yetişmesine olanak tanıtılmadı. Barikatlar kesildi, ambülanslar çalıştırılmadı. Bunlar doktorların şikayetleridir. Ben doktorlardan dinledim. Doktorlar, *"Ambülanslarla gidemiyorduk"* diyorlardı. Yaralı doktorları bile, doktorlar gidip alamıyordu. Ve çok ölü verme amacı apaçık ortada gözüküyor.

BBC muhabiri: Sayın Perinçek, bunlar çok ciddi suçlamalar, çok ciddi olaylar. Sizce nereden yönlendiriliyor bu? Başıboş, denetim altında olmayan bir grup mu yapıyor bunu, yoksa arkasında başka güçler mi var?

Perinçek: Bir kere bunu yapan devletin güçleri, yani ateşi açanlar özel tim. Özel tim devlet görevlisidir. Devlet illegal oldu Türkiye'de. Bence bu çok önemlidir. Devlet illegal işlere, terörizme girdi. Bütün bunların arkasında Türkiye Gladio'sunun kontr-gerillası vardır. Biliyorsunuz, teorisinde var, adam kaçırıp öldürmek, kitleyi sindirmek için bu tür terör hareketlerine girişmek. Son iki haftadaki bilanço şudur: 10 legal insan kurşuna dizilmiştir. Hilal Belediye Başkanı **Yakup KARA** 4 arkadaşıyla birlikte aracından indirilerek yolun birkaç yüz metre ilerisine götürülüp kurşuna dizilmiştir. SP Cizre İlçe Örgütümüzden **İbrahim SARICA** evinden alınmış, kurşuna dizilmiştir. **Vedat AYDIN** gece evinden alınıp götürülmüş, işkence yapılıp yolun kenarına atılmıştır. Mesela gömebilirlerdi. Halkın görmesini de istiyorlar, yani bir terör, sindirme olayı çok açık var. 18 yere bomba atılmış son iki hafta içerisinde. Şimdi burada altını çizmek istediğim nokta şudur: Legaldir hedefler. Legal kişilikler; belediye başkanları, parti başkanları, legal basın, dergiler, İHD'ler, legal kurum ve kuruluşlar, siyasal partiler, yani legalite hedef alınmaktadır. Legalite hakkının ortadan kaldırıldığı bir rejime doğru gidilmek isteniyor. Bu, açıkça bir darbedir.

BBC muhabiri Ferhat Boratav'ın haberi:

Yörede yer yer ve kısmi kepenk kapatma eylemleriyle dile getirilen bir tepki var. Bugün cuma namazı sonrasında Diyarbakır çarşısında kepenk kapatan dükkanlarda polisin tek tek tespit yaptığına tanık olundu. Ancak tepkiler cenazede yaşananların büyüklüğüyle kıyaslandığında, tahmin edilenden zayıf kalmaktadır. Bunda Kürdistan İşçi Partisi'nin olaylardan hemen sonra yaptığı bir değerlendirmeyle, acele tepki göstermeme, devlete acele gösterilecek bir tepkiyi farklı değerlendirmeler için bahane olarak kullanma fırsatı vermeme kararı almasının etkili olduğu belirtiliyor. PKK'ye yakın çevreler, iş artık, birkaç yıl öncesinde olduğu gibi, **"Silahsa, bizden de silah"** gibi amatörce bir yaklaşımdan çıkmıştır, demektedir. Aynı çevreler, kırsal kesimde başlayıp kasaba ve ilçe merkezlerine kayan mücadelenin odağının bundan böyle Diyarbakır kenti olacağını ileri sürüyorlar. Bu değerlendirmeler doğruysa ve örgütün eylem yapma ya da yapmama konusunda tabanı denetleme gücü için şu anda yaşanan görece sakinlik bir ölçü olarak ele alınırsa, Diyarbakır'ın önümüzdeki dönemde ciddi kitle eylemlerine gebe olacağını kestirmek mümkün. (12 Temmuz 1991)

Günaydın gazetesinden Taşkın Şenol yazıyor:

... Birden karakol civarındaki polis barikatından otomatik silah sesleri duyulmaya başlandı. HEP otobüsünün civarındaki polisler de havayı taramaya başladılar. Yakın olan siviller otobüse binmiş, daha uzaktakiler ise benim gibi polislerin sığındığı duvar dibine yapışmıştı. Ellerinde telsiz bulunan polis amirlerinin *"Ateşi kesin"* emirlerini dinleyen yoktu. Özellikle özel hareket timi elemanları kimseyi dinlemiyordu. Birden bir el kurşun sesi, ardından da ıslık sesi geldi.

HEP otobüsünün kaçma olasılığına karşın, "sanki varmış gibi" önlem alınmıştı. Birazdan 10 kadar özel tim dört bir yandan otobüse saldırıya geçti. İçeriye atılan ve rengarenk bir duman bırakan sis bombaları nedeniyle otobüste bulunan 20'ye yakın insan dışarı fırlamıştı. Ancak, dışarıya çıkanlar, ki aralarında dokunulmazlığı bulunan milletvekilleri de vardı, jop, dipçik, sopalarla saldırıya uğradılar. Mardin Milletvekili Adnan Ekmen, *"Ben hep sizin hakkınızı savundum"* sözlerine kulak asılmadan bayılıncaya kadar dövüldü.

Tabii sıra bize gelmişti. Gazeteci olduğumuzu söylememiz maruz kaldığımız saldırıyı önlemediği gibi daha fazla tartaklanmamıza neden oldu.

Gözleri yuvalarından fırlamış, suratları gerilmiş, yüzlerine bakmakla dahi korkuya kapılacağınız bu insanlarda acıma, insanlık gibi duygulara rastlamanız olanaksızdı. Üzerinde polis elbisesi olmayan herkes onların düşmanıydı. Onların gözünde PKK militanı ile milletvekili ya da gazeteci aynı düşmandı. Düşmana iyi bir ders vermenin sevinci ile bizi yine coplar ve dipçiklerle ambülansa bindirdiler. Anlaşılan demokrasi buraya hiç uğramamıştı. Ve uğramayacaktı. Ancak, demokrasi gelmeden buradaki sorunun çözülmeyeceği açık bir şekilde kendini gösteriyor.

Hollanda radyosu muhabiri Nadire Mater'in Amed'den bildirdikleri:

Bilindiği gibi dün sabah 8.00'de Diyarbakır'dan **Vedat AYDIN**'ın ölü bulunduğu Maden'e gidilmiş, öğle saatlerinde Diyarbakır'a varılmıştı. 20 km uzunluğundaki araba konvoyu ve şehirde cenazeyi bekleyenlerle birlikte, 50 bin kişiyi aşkın bir kalabalık oluşmuş ve İstasyon Meydanı'na gelinceye kadar bir olay yaşanmamıştı. Yaşlısı, genci, çocuğu, kadını ve hatta hastalarıyla bütün bir halk oradaydı sanki. Gelemeyenler ise camlardan, çatılardan, kapı önlerinden **Vedat AYDIN**'ı selamlıyordu. Arada 7-12 yaşlarında çocuklar, her sokağın 30-40 metre ilerisinde barikat kuran polisleri taşlamaya çalışmış, olayın büyümesi organizasyon komitesince önlenmişti. Olaylara Mardinkapı şehitliğinde açılan ateşle başlanmıştı. Yaralanmasından önce konuştuğumuz HEP Mardin Milletvekili Adnan Ekmen, Olayları, *"Militarizm halkın direnişini, coşkusunu hazmedemedi"* şeklinde açıklamıştı.

Bugün durum sakin görünüyor. Ne var ki, kime ne olduğunu öğrenmeye çalışan insanlar, ne olacağını bilememenin de kaygısını yaşıyorlar. Şu anda gelen bir habere göre, yalnızca Diyarbakır Devlet Hastanesi'nde ölülerin sayısının 18 olduğu söyleniyor. (12 Temmuz 1991)

SHP Diyarbakır İl Başkanı Dağıstan Toprak'ın anlattıkları:

Yürüyüş güzergahında özel harekat timinin görevlendirilmesi kasıtlı ve bilinçlice bir olaydır. Şu açıdan ki, özel harekat timi bu tür olaylara yönelik düzenlenmiş bir grup değildir. Özel harekat timinin olayların önlenmesinden çok, olayların gelişmesine ve boyutlanmasına yönelik bir tutum takındığı görülmüştür. Özel harekat timi hedef gözetmeden ateş etmiştir. Diğer polisler daha ılımlı davranmıştır. Olayda parlamenterlere yönelik saldırıda, Türkiye'de parlamenterlerin ve parlamentonun saygınlığının, devletin güvenlik güçleri tarafından zedelendiği kanaatindeyim. Bölgede demokratik hak ve özgürlükler konusunda mücadele, şiddet unsurlarını içeren yönlere çekilmek istenmiştir. Devletin bazı organları, demokratik hak ve özgürlüklerine ulaşması konusunda Kürt halkının sürdürdüğü demokratik mücadeleyi içlerine sindirememektedirler. Bu tür eylemlerle bir gözdağı vermek istemişlerdir.

BASINA AÇIKLAMA

Son bir ay içerisinde, Mustafa Özer'in arabasının bombalanmasıyla başlayan Özgür Halk, Medya Güneşi ve İnsan Hakları Derneği'nin bulunduğu binanın bombalanması , Batman İHD YK üyesinin arabasının bombalanması, Hilal Belediye Başkanı ve üç arkadaşının öldürülmesi ile tırmanan karanlık güçlerin terör eylemleri Vedat AYDIN'ın öldürülmesi ile doruğa ulaşmıştır.

Bu saldırıların sorumlularının kimliklerinin saptanması için devletin hiç bir açıklamasının bulunmaması düşündürücüdür.

Bütün bu saldırılar karanlık güçler tarafından gelişen toplumsal muhalefeti bastırmaya yöneliktir. Bu saldırılarla bölgemizdeki demokrasi ve insan hakları savunucularının hedef olarak alındığı, bundan sonra da saldırıların boy hedefi olacağı, bunun da sorumlusunun gerekli önlemleri almamakta ısrar eden resmi makamlar olduğu açıktır.

10.7.1991 tarihinde yapılan cenaze töreninde, devletin maskeli ve maskesiz güvenlik güçlerince katliam boyutundaki saldırı bile kamuoyuna çarpıtılarak aktarılmıştır. Muhalefet güçlerinin insansal ve yasal meşru tepkileri suç olarak lanse edilmiştir.

Bu katliamın sorumlularının açığa çıkarılması, bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesi her kesimin görevidir.

Gerek Türkiye ve gerek dünyadaki tüm insan hakları savunucularını siyasal olan-olmayan tüm demokratik güçleri ve örgütlenmeleri bu konunun üzerine gitmeye, kendi kamuoylarını aydınlatmaya çağırıyoruz.

Dağıstan Toprak (SHP İl Başkanı), **Erkan Karagöz** (SBP İl Başkanı), **C. Kenan Arkış** (SP il Başkanı), **Şaban Aslan** (HEP İl YK üyesi), **Nazdar Kahramaner** (İHD YK üyesi), **Mehmet Yıldız** (Petrol-İş Şb. Bşk), **Musa Çelik** (Yol-İş 1. Nolu Şb. Bşk), **Vezir Perişan** (Belediye-İş. Şb. Bşk), **Cabbar Leygara** (HEP Parti Mec. üyesi), **Av. M. Sezgin Tanrıkulu** (Diyarbakır Bölge Barosu Genel Sekreteri ve YK üyesi), **Salih Güneştekin** (Makina Müh. Od. Bşk), **Ahmet Cengiz** (Mim. Od. YK üyesi), **Hida Kılıç** (İnş. Müh. Od. YK üyesi), **Özer Erdemli** (Elk. Müh. Od. Bşk. Yrd.), **Refik Karakoç** (Ziraat Müh. Od. YK. üyesi), **Mahmut Ortakaya** (Tabipler Odası Bşk)

KÜRT HALKI ÜZERİNDEKİ DEVLET TERÖRÜ İNSANLIK ADINA UTANÇ KAYNAĞIDIR

En temel insan hak ve özgürlüklerini bile kullanma hakkından yoksun, "Olağanüstü Hal" adı altında "devlet terörü"nün katmerlisiyle karşı karşıya bulunan Kürt halkının üzerindeki baskılar, Güney Amerika'daki faşist diktatörlükleri aratmayacak düzeye ulaşmıştır.

Kürtçe konuşma yasağının kaldırılmasının ardından hızla tırmandırılan devlet terörü, Kürtçe konuşma yasağına "rahmet okutacak" cinstendir.

Olağanüstü Hal Bölgesinde güvenlik güçlerinin, özel timin sık sık gerçekleştirdikleri baskınlarda, yaşlı, kadın, çocuk demeden yüzlerce kişi gözaltına alınmakta, işkenceden geçirilmektedir. Bazıları sorgusuz, sualsiz kurşuna dizilmekte, cenazelerini almak isteyen halkın üzerine ateş açılmaktadır.

22 Haziran'da Hazro'da çocuğu öldürülen bir aileye başsağlığı dilemeye giden halkın üzerine açılan ateş sonucu 11 yaşındaki bir kız çocuğunun ölümü, bilinen örneklerden yanlızca bir tanesidir.

Cizre'de İHD temsilcisinin evine, Diyarbakır'da HEP eski İl Başkanının arabasına, İHD'ye, Özgür Halk ve Medya Güneşi dergilerinin bürolarına bomba konulması, Kürt halkı üzerindeki baskı ve terörle yıldırma ve sindirme saldırılarının demokratik kitle örgütlerini ve siyasi partileri de içine alarak, giderek yaygınlaştığını göstermektedir.

Son olarak HEP Diyarbakır İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın evinden alındıktan 3 gün sonra, işkence görmüş, elleri-kolları kırılmış ve otomatik silahlarla taranmış şekilde bulunmasının ardından, cenazeye katılanlar üzerine ateş açılması, 3 kişinin ölümü, yüzü aşkın insanın yaralanması bardağı taşıran son damla olmuştur.

Basın-yayın üzerindeki sansür, haberleşme özgürlüğü üzerindeki kısıtlamalar sonucu kamuoyuna alabildiğince çarptırılarak iletilen bu gelişmeler, devlet terörünü tüm ülkeye yaygınlaştırabilmek için gerekçe yapılmaktadır.

Eğer bölgede devletin prensiplerine, kuruluş amacına, anayasasına aykırı çalışmalar varsa, devletin bunlara karşı kendisini koruyucu yasaları vardır. Güvenlik güçlerinin görevi, sosyal hukuk devleti olmanın bir gereği olarak, bu yasaları uygulamak, çıkacak olaylara bu yasalar çerçevesinde müdahale etmektir. Ceza vermek ise, ancak bağımsız yargı organlarının işi olmalıdır.

Bölgede kontr-gerilla terörü estirmek, yargısız infazları yaygınlaştırmak ve devlet terörünü tırmandırmakla çağdaş demokratik bir gelecekten her geçen gün biraz daha uzaklaşılmış olmaktadır.

İnsanların yaşam haklarından daha kutsal bir hak olamayacağı iyi bilinmeli, tüm insanlık bu insanlık dışı katliamlara karşı çıkmalıdır.

Bizler, Türkiye'nin bu güncel sorununun, demokratik bir ortamda özgürce tartışılmasından, soruna demokratik çözümler bulunmasından yanayız.

Ancak siyasi iktidar bu yolu bilinçlice tıkamakta ısrar etmektedir.

Böyle bir durumda Kürt halkının özgürlük mücadelesine omuz vermek, gerçekleri ülkemiz ve dünya kamuoyuna sergilemek, demokrasi adına olanca gücümüzle bu insanlık dışı baskılara karşı çıkmak başlıca görevlerimizdendir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Petrol-İş
Merkez Yönetim Kurulu adına
Genel Başkan / **Münir Ceylan**

Amed serîhildanı sürecinde meydana gelen diğer olaylar ve halkımızın gerçekleştirdiği kitlesel gösteriler

13 Temmuz 1991, Cizîra Botan: Kürdistan 7'den 70'e Başkan APO'nun önderliğinde şehitlerin yolunda inançla zafere yürüyor.

NISÊBÎN

13 Temmuz'da Amed serîhildanı sırasında gerçekleşen saldırıları protesto etmek için köylülerin ilçe merkezine yürüyeceği beklentisi içinde olundu. Saat 18.00 sıralarında köylülerin ilçede olacağı hesaplanıyordu. Muhtemelen sömürgeciler bazı duyumlar aldılar. Bu nedenle ilçe merkezine çok sayıda özel tim birlikleri ve çevik kuvvet sevkine başladılar.

Köylülerin gelmemesi üzerine saat 18.30 sıralarında 500 civarında kadın ellerinde ERNK bayraklarıyla yürüyüşe başladı. 500 metre kadar yüründükten sonra özel timler müdahale etti. Yürüyüşü dağıtmak isteyen özel timler önce havaya ateş ettiler. Göstericilerin dağılmaması üzerine özel timler saldırıya geçti, zor kullanmaya başladılar. Dipçiklerle vurmaya başlayınca, kadınlar savunmaya geçti ve taşlı sopalı bir çatışma başladı. Her iki taraftan yaralananların olduğu olaylar, en az iki saat sürdü. Ardından halk milislerinin devreye girerek silahla yanıt verdikleri görüldü. Çatışma bir süre mahalle aralarında devam etti ve saat 22.00 sıralarında silah sesleri sustu.

Kısa bir süre sonra 22.30 sıralarında başka mahallelerden silah sesleri gelmeye başladı. Saat 23.15 sıralarında yeni yapılan hükümet konağı binası gerillalar tarafından bombalanarak havaya uçuruldu. Sömürgeciler çıkan yangını söndüremedi ve bina tamamen imha oldu. Binayı saran özel timler yangını seyretmekle kaldı ve sabaha kadar orada nöbet tutular. Gece evlere yapılan baskınlarda ise bazı kadınlar gözaltına alındı.

Ertesi gün köylülerin neden ilçeye gelemedikleri anlaşıldı. Biraraya gelen binlerce köylü Kertwîn(Duruca) köyüne kadar yürümüşler. Ömeriyan bölgesindeki köylerden oluşan halk topluluğunun önü Kertwîn köyünde askeri birlikler tarafından kesilmiş. 10 km daha yürüyüp Nisêbîn Kışla Mahallesi'nde miting yapmak isteyen köylüler durdurulunca, akşama kadar dağılmayarak gösteriler gerçekleştirdiler.

Aynı gün Nisêbîn'deki tüm şoförler kontak kapattı. Köylülerin gösterilerini engellemek isteyen sömürgecileri protesto amacıyla İpek Yolu olarak bilinen E-24 karayolunu araçlarıyla uzun bir süre trafiğe kapattılar. Tehditlere rağmen eylemi gerçekleştiren kamyoncular, kendi kararları üzerine eyleme son verdiler.

14 Temmuz günü ise aynı şekilde bu sefer bu köylerin karşı tarafına düşen ova köyleri halkı merkeze yürüyüşe geçti. Aynı anda binlerce Hezex(İdil) köylüsü ana yollara çıkarak, Hezex merkezine yürümeye başladı. Fakat askeri birlikler yolları keserek ilerlemelerini engellediler. Bunun üzerine köylüler direnişe geçti. Ardından çıkan olaylarda 40 civarında köylünün gözaltına alındığı bildirildi

Durumun çok gergin ve kepenklerin de kapalı olduğu 14 Temmuz gününde, Nisêbîn merkezinde ilginç bir olay yaşandı. Muhtemelen, bu günün **"Ulusal Onur Günü"** olduğunu bilen ve kendilerine yönelik eylemlere girişileceğini hesaplayan sömürgeci güçler tamamıyla kışlalarına çekilmişti. Cadde ve sokaklarda bir tek polis veya time rastlanmıyordu. Halkın da büyük çoğunluğu sokağa çıkmadı. Sokaklar şarkı ve türkü okuyan, slogan atan çocuklara kalmıştı. Akşama kadar, **"Mezin APO... bilind APO"** türküsü Nisêbîn'de yankılanıyordu.

CIZÎRA BOTAN

13 Temmuz günü, birkaç gün yaşanan kepenk eylemi paralelinde Cizîra Botan'da çok gergin bir durum yaşandı. Cizîra Botan köylüleri o gün, merkeze yürüyordu. Yaya ve traktörlerle biraraya gelen köylüler, Amed olaylarını protesto etmek için önce Cizîra Botan-Nisêbîn arasındaki ipek yolunu 2 saat trafiğe kapadılar.

Sabah erken saatlerinde Cizîra Botan'ın 35 kilometre batısına düşen Bazift(Katran) köyü yakınlarında toplanan, aralarında kadın, yaşlı ve çocukların da bulunduğu 10 bin civarındaki göstericiler, askeri müdahale oluncaya kadar yürüyüşlerini sürdürdüler. Müdahale sonrası da akşama kadar gösteriler yapıp dağılmadılar. **Vedat AYDIN**'ın katledilmesini ve daha sonra Amed'deki cenaze töreninde sömürgecilerin tutumunu protesto eden göstericiler, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK"**, **"Bijî Kurdistan"**, **"Şehîdên me nemir in"** sloganlarını haykırıyorlardı.

Olayları izlemeye giden muhabirimiz şöyle anlatıyordu: *"Göstericilerin bulunduğu alana vardığımızda özel timler ile halk arasında yer yer olaylar ve kovalamacalar başlamıştı. Fakat halk dağılmıyordu. Bulundukları nokta Cizîra Botan'ın Nisêbîn istikametine çıkışıydı. Burası merkezden 15 km. uzaklıktadır. Onbin civarında köylü birleşmiş, 15-20 km kadar yürümüş ve şimdi Yavşan köyü yakınlarında gösteri yapıyordu.*

Bize gelen bir haber üzerine olay yerine gitmiştik. İlk bakışta şaşırdım ve arkadaşlarıma herhalde tüm Cizîra Botan buraya taşınmış dedim. Bu kadar insan nereden ve nasıl toplanmıştı? En az 10.000 kişi vardı. Ellerinde Başkan APO'nun posterleri, şehit Bêrivan'ın resimleri vardı ve yolu tamamıyla kapamışlardı. Peşpeşe fotoğraflar çekmeye başladım.

Önleri kesildiği için Cizîra Botan'a yürüyemediler. Oraya vardığımızda akşama doğruydu. Kur dukları barikatı açmıyorlardı. Bir süre daha eylem sürdü, sonra sessizce dağılmaya başladılar. Ciddi bir çatışma olmadı. Müdahale sert olsaydı, büyük olaylar gerçekleşecekti. Halk yürüme kararında çok diretti, ama bırakmadılar.

Askeri güçler de üç ayrı yerde barikat kurmuştu. Yanımızda AP ajansından bir muhabir de vardı. Geri gelmek istedik, ancak barikatları aşamadık. Dağılmadan sonra Cizîra Botan'a geri dönebildik."

Öte yandan, Cizîra Botan'dan aldığımız haberlere göre E-24 karayolunda binlerce asker devriye geziyor. Amed, Mêrdîn, Sêrt, Şirnex ve Êlih'in tüm önemli noktalarında özel harekat timleri ile jandarma komando birlikleri yerleştirilmiş, timler ise helikopterlerle dağlık kesimleri tarıyorlardı. Mêrdîn, Sêrt ve Şirnex üçgeninde helikopterler düzenli gözlem uçuşları yapıyorlar.

Konya Kürtleri'nden Amed'e anlamlı destek.

KONYA

Vedat AYDIN'ın ölüm mangalarınca katledilmesini ve Amed serîhildanında halka yaylım ateşi açılmasını protesto etmek isteyen 1000 kişilik bir grup kent merkezinde bir korsan gösteri yaptı. 14 Temmuz'da Konya'da yapılan bu gösteride ellerinde ERNK bayrağıyla yürüyen göstericiler, eylem boyunca **"Bijî PKK"**, **"Bijî Kurdis-**

tan", "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur, Kürdistanı kur" sloganlarını haykırdılar. Sabah saat 10.00 sıralarında başlayan gösteriye, bir süre sonra çevik kuvvet güçleri müdahale etmek istedi. Bunun üzerine göstericiler ellerinde salladıkları yeşil, kırmızı, sarı bayraklarıyla sokak aralarına dağıldılar. Dağılma esnasında çıkan olaylarda her iki taraftan yaralananlar oldu. Taşlı sopalı kavgada yaralanan yurtseverler polislerin ve çevik kuvvetlerin eline geçmedi. Olaylardan sonra yapılan aramalarda, en az 135 kişi rastgele gözaltına alındı.

13 Temmuz 1991, Cizîra Botan Köylülerinin şehir merkezine yürüyüşü...

AMED

Amed serîhildanı ardından kente egemen olan sessizlik, 14 Temmuz günü 300 civarında kişinin yaptığı militanca bir korsan gösteriyle bozuldu. Saat 13.00 sıralarında Melikahmet'te toplanan göstericiler **"Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Kürdistan faşizme mezar olacak"** sloganlarını atarak Balıkçılarbaşı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Sonra, **"Bir ölürüz, bin doğarız - ERNK"** yazılı bir pankartı açarak caddeye attıkları molotof kokteyli ile yolu trafiğe kapadılar. Sömürgeci güçlerin müdahalesine fırsat vermeden, ara sokaklardan dağılan göstericilerden gözaltına alınan olmadı.

Bir önceki gece ise, Amed merkezde kepenk kapatma eylemine uymayan ve çağrıları dikkate almayan bir işbirlikçinin toptancı dükkanına molotof kokteyli atıldı. Saat 24.00 sıralarında gerçekleştirilen eylem sonucunda dükkanda yangın çıktı. Aynı anda çevreden otomotik silah sesleri yükseldi. Yine 13-14 Temmuz günlerinde Amed'in çeşitli semtlerinde çok sayıda PKK imzalı bildiriler dağıtıldı. Sömürgeci güçlerin olayı duyması üzerine geniş çaplı operasyonlar başlatıldı, ancak ellerine birşey geçmedi.

14-15 Temmuz günlerinde de Amed'de fiilen bir yas sürüyordu. Kentin hiçbir yerinde daha müzik çalınmıyordu. Halkın sessiz bir tepkisi sözkonusuydu. Tüm eğlence yerleri kapalıydı. İşi olmayanın dışarı çıkmadığı, çıkanların da korkusuzca HEP binasına gittiği görüldü. Moral yüksek, öfke büyüktü. Halk, *"Amed tarihinde böyle bir birlik daha görülmedi"* değerlendirmesini yapıyordu. Halkın korkuyu attığı, buna karşın sömürgecilerin korku ve panik içinde olduğu gözlemleniyordu. Hatta önceleri tarafsız olduklarını gösterenlerin de, taraf değiştirdiği ve sömürgecilere tavır aldığı belirtiliyor.

ADANA

İnsan Hakları Derneği Adana Şube Başkanı Avukat **Elif Tuncer**'in de aralarında bulunduğu bir grup, Adana'dan Amed'e **Vedat Aydın**'ın cenaze törenine giderken, 10 Temmuz günü sabaha karşı saat 05.30 sıralarında trafik kazası geçirdiler. Ruha'nın Girê Sor (Siverek) ilçesi yakınlarında meydana gelen trafik kazasında **Elif Tuncer** ile aynı otomobilin içinde bulunan İHD Adana Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri **Hasan Üzüm** ve **Celal Ölçmez** ile İHD üyeleri **Yusuf Üzüm** ve Seyhan Belediye Zabıta Müdür Yardımcısı **İmam Turan** da yaşamlarını yitirdiler. Otomobilin içinde bulunan **Hilal Üçkardeş** ile **Ali Kaya** adlı kişiler de yaralandılar. Anlaşıldığı üzere kaza, İHD'lilerin içinde bulunduğu özel aracın, karşı istikametten gelen bir kamyonun altına girmesi sonucunda meydana geldi. Çok sayıdaki siyasi davaya avukat olarak katılan **Elif Tuncer**, aynı zamanda Türkiye İnsan Hakları Vakfı-TİHV'nin Danışma Kurulu'nda da yer alıyordu.

Olaydan sonra cenazeler Adana'ya götürüldü. Ertesi gün binlerce insanın katıldığı bir cenaze töreni ile naaşlar toprağa verildi. Tören esnasında binler ulusal kurtuluşçu sloganlar haykırarak, acılarını biraz da olsa gidermeye çalıştılar. Kitleler bu vesileyle bir kez daha sömürgeci Türk devletini ve onun Kürdistan'daki özel savaş uygulamalarını protesto ederek, cenaze törenini bir serîhildana dönüştürdü. **"Bijî Serok APO", "Bijîn PKK-ERNK û ARGK", "Vedatlar ... Elifler ölmez", "Kürdistan faşizme mezar olacak"** ve **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"** sloganları atıldı. Cenaze töreni gösterileri esnasında kitleler, E-5 karayolunu 1 saaten fazla trafiğe kapattılar.

Elif TUNCER

Trafik kazasında ölenler için Adana'da yapılan cenaze töreni.

MERSİN-İSTANBUL-İZMİR

Vedat AYDIN'ın katledilmesini protesto amacıyla 10 Temmuz günü İstanbul'da bir gösteri yapıldı. İHD şube yöneticilerinin de aralarında bulunduğu kalabalık bir grup biraraya gelerek **Vedat AYDIN**'ı anmak için bir dakikalık saygı duruşunda bulundu. **Vedat AYDIN**'a saldırıyı, alçakça bir girişim olarak nitelediler. Grup daha sonra valiliğe doğru yürüdü. Ellerinde bulunan **Vedat AYDIN**'ın posterini valilik binasının duvarına astıktan sonra göstericiler, sessizce dağıldılar.

Mersin kent merkezinde toplanan kalabalık bir grup 14 Temmuz'da Atatürk Anıtı'na siyah çelenk koydu. Ulusal kurtuluşçu sloganların atılması ardından kitle, herhangi bir olaya meydan vermeden dağıldı. Aynı gün gece Mersin'de bir polis arabası tarandı. 3 polis ağır yaralandı. Olayın **Vedat AYDIN**'ın katledilmesi ve Amed olaylarının protesto edilmesi ile ilgili olduğu sanılıyor, ancak bu konuda net bilgiler henüz elimize ulaşmış değildir.

İzmir'de HEP İl Başkanlığı önünde toplanan kalabalık bir kitle, **Vedat AYDIN**'ın katledilmesini kınamak ve başsağlığı dilemek amacıyla eşi Şükran Aydın'a, HEP Diyarbakır İl Örgütü ve genel merkezine telgraf çekmek üzere 13 Temmuz'da PTT'ye doğru ulusal kurtuluşçu sloganlar eşliğinde yürüdü. 500 civarında kişinin katıldığı bu eylem sırasında slogan atıldı bahanesiyle en az 7 kişi gözaltına alındı. Ertesi gün sabah 07.00 sıralarında bir bankaya molotof kokteyli atıldı, bankada yangın çıktı. Yine aynı saatte Gümrük alanındaki postahane binası önünde bulunan bazı resmi araçlara benzin dökülerek yakıldı. Amed'deki olayları protesto amacıyla yapılan bu eylemler ardından, kentin çeşitli yerlerinde yapılan kimlik kontrolleri esnasında 10 civarında kişi rastgele gözaltına alındı.

KONYA-MAZRA-RUHA-DILÛK-AMED-ÊLIH

Vedat AYDIN'ın kontr-gerilla elemanları tarafından evinden alınıp katledilmesine benzer bir olay da, Dilûk(Antep)'ta yaşatılmak istendi: 9 Temmuz gecesi, HEP Antep İl Başkanı **Abdülselam Sakık**'ın evine gelen ölüm mangaları üyeleri, Sakık'ın kapıyı açmaması üzerine bir süre sonra kaçmak zorunda kaldılar.

HEP Konya İl Başkanı **Ülkü Dalkılıç**, ortada hiçbir gerekçe yokken, "ifadesine başvuracağız" diyen sömürgecilerin polisleri tarafından 10 Temmuz günü gözaltına alındı. Parti arkadaşlarının harekete geçmesi üzerine de, nereye götürdüklerini açıklamak zorunda kalan polis yetkilileri, Ankara'dan gelen bir emir üzerine gözaltına aldıklarını açıkladıktan sonra aldıkları HEP Konya Teşkilatı Genel Sekreteri Avukat **Ali Çetinkaya**'yı da Ankara'ya götüreceklerini açıkladılar. Aynı gün Êlih(Batman)'de de Yeni Ülke gazetesi muhabirlerinden **Cengiz Altun** polis tarafından gizlice gözaltına alındı. Kendisini tartaklayan bazı sivil polisler tarafından kaçırıldıktan sonra, harekete geçen yakınlarının ısrarla sorumluların üzerine gitmesi ardından, Êlih savcısı, Altun'un gözaltında olduğunu istemeyerek kabul etmek zorunda kaldı.

Amed serîhildanı sonrası günlerde HEP Elazığ İl Başkanı **Orhan Demirbağ**, HEP Urfa İl Başkanı **Mustafa Yılmaz** ile HEP Urfa Merkez İlçe Başkanı **Muhsin Melik**, kontr-gerilla yöntemleriyle gözaltına alındılar. Polisçe alınıp götürülmeleri hakkında kamuoyuna hiçbir bilgi yansıtılmadı. Yakınlarının araştırmalarını sürdürmesi ve nerede olduklarını ortaya çıkarması üzerine, evlerinde ve işyerlerinde arama yaptıktan sonra polis yetkilileri, onları Ankara'ya göndereceklerini açıkladılar.

Öte yandan, Amed serîhildanı sırasında yaralıları hastaneye götüren araçtan polis tarafından alınarak dövülen doktor **Ferit Adıgüzel**, hastanede tedavisi yapılırken gözaltına alındı. 14-15 Temmuz günleri de Amed'te gözaltı furyası ve saldırı operasyonları sürdürüldü. Kentin her yeri kontrol altında tutulurken, bazı evler ve işyerleri arandı. Önemli tüm noktalara yerleştirilen özel timler ve komandolar çok sayıda insanı da gözaltına almayı sürdürdüler.

15 Temmuz'da yine Êlih'te HEP Batman Merkez İlçe Başkanı **Nizamettin Tuğuç** ile Yeni Ülke gazetesi Êlih muhabiri **Hayrettin Çelik**, polislerce gözaltına alınarak götürüldüler.

Vedat AYDIN'ı anma ve Amed serîhildanıyla dayanışma amacıyla esnaf yoğun kepenk kapatma eylemleri gerçekleştirdi

Amed: **Vedat AYDIN**'ın cenazesini Maden'den almak için sabah erkenden araba konvoyunun yola çıkması paralelinde Amed esnafı kentin tüm semtlerinde kepenk kapattı. 10 Temmuz günü uygulamasına başlanılan eyleme katılım %100 oldu. PKK Amed Temsilciliği'nin dağıttığı bildiri ardından, Amed esnafı eylemine başladı. Amed'de kepenk kapatma eylemi esnasında, açık bir tek dükkan bile yoktu. Sömürgeci güçlerin tüm baskı ve tehditlerine rağmen dükkanlar günboyu açılmadı. Bağlar ve Ofis semtlerini dolaşan muhabirimiz, sokaklarda tek bir insan ve araca rastlanmadığını, tüm halkın serîhildan'da yeraldığını bildiriyordu.

11-12-13-14 Temmuz günleri de kepenk kapatma eylemine devam edildi. Ancak sömürgeci güçlerin yoğun tehditleri ve esnafa büyük maddi hasar verdirmeleri nedeniyle kepenkler yer yer kapalı kalabildi. 12 Temmuz günü öğle saatlerinde esnaf kepenk indirirken, sömürgeci güçler saldırıya geçerek engellemek istediler. Bu nedenle esnafın bazıları dükkanlarını açmak zorunda kaldı. Ama 5 gün boyunca Mardinkapı, Melikahmet, Balıkçılarbaşı ve Kore mahallesi sokak aralarındaki dükkanlar eylemini kesintisiz sürdürdü. Amed kenti tarihinde bu düzeyde bir kepenk kapama uygulamasına ilk kez rastlanıyordu. Halk, "Büyük bir zafer elde edildi" değerlendirmesini coşkuyla yapıyordu.

Kepenk eyleminin yanısıra Amed'de bulunan tüm sendikalara üye ve başta da devlet kurum ve kuruluşlarında çalışan işçiler olmak üzere, tüm işçi kesimleri işi bıraktı. İşçiler, serîhildana katılarak Amed'i genel grev havasına soktular.

Erxenî: 10 Temmuz günü sabah erkenden Erxenî esnafı kepenkleri indirdi. Esnaf ve tüm halk **Vedat AYDIN**'ın naaşını Maden'den almaya giden cenaze konvoyunun gidiş ve dönüş sürecinde yolun sağına ve soluna döküldü. Binlerce insan; çocuk, kadın, yaşlı, erkek ellerindeki kesk û sor û zer renkleriyle, durmaksızın **"Bijî PKK"** sloganını haykırdılar.

Tüm gün boyunca Erxenî'de bir tek dükkan bile açılmadı. Hatta köylerdeki esnaflar da kepenk indirerek halkla birlikte cenaze törenine destek amacıyla Erxenî'ye gelmişti. Akşama doğru sömürgeci güçler, tüm baskılarına rağmen şehir merkezindeki tek-tük dükkanı ancak açtırabildiler.

Erxenî halkı ilk kez böyle bir eylemi gerçekleştiriyordu.

Êlih: Aynı gün, **Vedat AYDIN**'ın şehit edilmesini protesto ve Amed'le dayanışma amacıyla, Êlih esnafı kepenk kapatma eylemine sabahtan başladı. Esnafın %95'i eyleme katıldı. Halkın bu güçlü çıkışı sömürgecileri çılgına çevirdi. Yaptıkları uyarılara kulak asmayan esnafın dükkanlarına saldırılarda bulundular. Herşeye rağmen kepenkler öğleye kadar kapalı kaldı. Dükkanların kapıları, özel timlerin zor kullanmasıyla parçalandı. Halk büyük öfkeyle protesto girişimlerinde bulundu. Bunun üzerine olaylar çıktı. Sömürgecilerin işyerlerinin cam ve kapılarını kırmaya devam etmeleri üzerine, halk HEP il binası önünde toplandı. Gösteri hazırlığında olan halka timlerin saldırması üzerine, halk da taşlarla timlere karşılık verdi. Olaylar esnasında en az 50 yurtsever gözaltına alındı. Kepenk kapatma eylemi sırasında kepenklerin kırılması ve zorla açılması ardından çıkan çatışmaları görüntülemek isteyen gazeteciler de gözaltına alındı. Olaylarda bazı yurtseverlerin yaralandığı da bildiriliyor.

'Nisan 1991, Amed.

Bismil: Bismil ilçesi de 10 Temmuz'da kepenk kapattı. Zaten sabah erkenden Bismil ölü şehir görünümüne bürünmüştü. Halkın çoğu Amed serîhildanına katılmak için Amed'deydi. Kepenklerin kapalı olduğu ilk gün Bismil'de durum sakin geçti. Katılım ise %100 oldu. 10 Temmuz'dan sonraki günlerde de kepenkler kapalı kaldı. 12 Temmuz günü Bismil'de durum gerginleşti. Sömürgeci güçler kepenkleri zorla açmaya yeltendiler. Halkın karşı koyması ve gösteri tehditinde bulunması üzerine geri adım attılar. Bazı kepenkleri kırmak isteyince de küçük çaplı olaylar oldu, halktan bazı insanlar tartaklandı. Bismil'de gerginlik ve kepenk kapatma eylemi 14 Temmuz'da da sürdü. Bismil'de şoförler de kontak kapatarak Amed-Bismil ulaşımını tamamıyla durdurdular.

Farqîn: 10 Temmuz'da esnaf kepenk indirdi. Farqîn(Silvan)'deki kepenk eylemine %100 bir katılım gerçekleşti. Halkın çoğunluğu serîhildana katılmak üzere Amed'e gitmişti. Ardındaki günlerde de kepenk eylemi sürdü. 5 gün boyunca gergin bir hava ilçeye egemen oldu. Muhtemel gösterileri engellemek için tüm sokaklara ve cadde başlarına sömürgecilerin zırhlı birlikleri yerleştirilmişti. Esnaf tüm tehditlere rağmen eyleminden vazgeçmedi.

Licê: Licê ilçesi de 10 Temmuz'da kepenk eylemine başladı. Licê'den binlerce insan Amed serîhildanında hazır bulundu. Sömürgeciler dükkanları zorla açtırmak istediler, ama ilçede esnafı bulamadıklarından çaresiz kaldılar. Licê'de kepenk eylemi 3 gün sürdü. Katılım %100.

Çinar: Amed'in Çınar ilçesi en erkenden kepenk eylemini başlatan ilçelerimizdendi. Esnaf kepenk kapatarak, Amed yoluna koyuldu. Halkın %90'ı Amed serîhildanındaydı. Katılım %100. Eylem 3 gün sürdü.

Hezro: 10 Temmuz günü Hezro da kepenk eylemine başlamıştı. %100 bir katılımın olduğu kepenk eylemi esnasında, sömürgeciler müdahalede bulunamadı. Halkın ağırlıklı kesimi Amed serîhildanına katıldı. Kepenk eylemi 3 gün sürdü.

Hênê: Hênê(Hani) ilçesi de ilk gün kepenk eylemini başlatan ilçeler arasındaydı. %100 katılımla 3 gün süren eylem boyunca sömürgeci tehditler çare olmadı. Halk kesin karar vermişti ve hiçbir esnaf dükkanını açmadı. Buradan da esnaflar serîhildanda yeralmak için Amed'e gitmişlerdi.

Pasûr: Amed'in Pasûr(Kulp) ilçesi de kepenk indiren ilçelerimizdendi. 10 Temmuz'da başlayan eylem %100 katılımla 4 gün sürdü. Esnaf halkla birlikte önemli oranda Amed'deydi.

Nisêbîn: 11 Temmuz günü Nisêbîn esnafı kepenk kapatma direnişini başlattı. Eylemin başlamasıyla durum gerginleşti. İlk günde oran %99 civarındaydı. Bir süre sonra özel timler dükkan kapılarını kırıp parçalamaya başladılar. Kıramadıkları bazı dükkanların içine panzerlerle girerken, bazı dükkanların kilitlerini panzerlerin arkasına bağlayarak kapıları kökten söktüler. Zaman zaman dükkanları talan ettikleri ve hırsızlık yaptıkları görüldü. Esnafa çok büyük maddi zararlar verdirildi. Ağır hasar nedeniyle halk tepki göstermeye başladı. Zorla açtırabildikleri dükkan sayısı 20'yi geçmiyordu. Dükkanları tahrip edilmesine rağmen esnaflar direnişten vazgeçmedi. Bu nedenle esnaftan ve halktan 40 civarında kişi gözaltına alındı.

Nisêbîn'de kepenk uygulaması 12-13-14 ve 15 Temmuz günleri de devam etti. Hemen hergün yeni olaylar çıktı, sömürgeciler kepenkleri yeniden kırdılar. En son 15 Temmuz'da eylem devam ederken, sömürgeci güçler dükkanları mühürlemeye başladılar. Dükkanların bir bölümü tahrip edilmiş haliyle olduğu gibi duruyor. Eylemin 5. gününde çok gergin bir durum yaşanıyordu. Serîhildan korkusuyla köşe başlarını tutan sömürgeci birlikler insanları rastgele gözaltına almaya başlamıştı. Halk ise coşku içinde eylemine kararlıca devam ediyordu.

Kosar: Kosar(Kızıltepe) ilçesi de 12 Temmuz'da çok yaygın ve katılımın %100'e vardığı bir kepenk kapama eylemi başladı. Saat 10'dan itibaren özel timler balta, kazma ve balyozlarla kapı ve camları kırmaya başladılar. Tüm kapalı kalan dükkanları tek tek videoya alarak listeler yaptılar.

Amed HEP İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın Amed'deki cenaze töreni sırasında yaşanan saldırganlığı protesto etmek için bütün esnaf kepenk indirdi. Özel tim ve çevik kuvvetlerin kilitleri kırarak açması üzerine büyük bir gerginlik doğdu. Kepenk kırma ve gerginlik akşama kadar sürdü. Olaylarda çok sayıda yurtseverin de gözaltına alındığı bildiriliyor. 15 Temmuz gününe kadar kepenk kapatma eylemi aralıklarla hala sürüyordu. Tüm saldırılara rağmen esnafın evlerinden dışarı çıkmadığı ve verdirilen hasarın büyüklüğüne rağmen direnişi sürdürdüğü bildirildi.

Kerboran: 12 Temmuz'da Kerboran ilçesi kepenk kapama eylemini başlattı. Sömürgeci vahşeti protesto eden Kerboran halkı, %100'lük oranla kepenk kapatma eylemi içinde oldu. Hiçbir iş yeri açılmadı. Sabah erkenden başlayan eyleme sömürgeci birlikler müdahale etmek cesaretinde bulunamadılar. Çünkü Kerboran halkının direnişçi yapısı çok iyi bilmektedir. Sonraki günlerde de eylemin sürdürüldüğü bildirilmektedir.

Hezex: Hezex(İdil)'de de 12 Temmuz'dan itibaren kepenkler açılmadı. Sabah erkenden başlayan ve %100'lük bir katılımın olduğu eylem esnasında, ilk anda herhangi bir olay yaşanmadı, ancak sömürgeci birlikler ilçenin merkezine giriş ve çıkışları tamamen durdurdular. Gergin bir havanın egemen olduğu ve gösteri olasılıklarının başgöstereceği ilçede, daha sonraki günlerde de kepenklerin yer yer kapalı kaldığı bildiriliyor.

Mûş: Amed'de cenaze töreninin yapıldığı 10 Temmuz'da Mûş kent merkezinde esnaf kepenk eylemine başladı. Mûş'ta tek dükkan bile açılmadı. Sabah erkenden başlayan esnafın kepenk eylemi karşısında, böyle bir durumu beklemeyen sömürgeciler şaşkına uğradı, çünkü Mûş'un tarihinde ilk kez böyle bir eylem oluyordu ve üstelik katılım oranı %100'dü.

Kepenk eyleminin 2 gün sürdüğü, cuma günü cuma namazı sonrasında da gösteri olasılığını hesaplayan sömürgecilerin büyük tedirginlik yaşadıklarının gözlemlendiği bildirildi.

Tûx: 11 Temmuz günü esnaf Tûx(Tatvan)'da sabah erkenden kepenk kapatmaya başladı. Öğlene doğru sömürgeciler çevre il ve ilçelerden takviye güçler getirerek ilçeye muazzam büyüklükte bir güç yığdılar. Kepenk kapatan dükkanları tek tek kameraya aldılar. Halkı ürkütmek ve dükkanları açtırmak için baskı ve tehditlere giriştiler. Bêdlîs'e bağlı Tûx ilçesinde katılımın %100 olduğu kepenk eyleminin yanısıra, cuma namazından sonra halk yürüyüş ve gösterilere başladı. Ancak hemen müdahale eden ve saldıran çevik kuvvet ile özel timler, zor kullanarak halkı dağıtabildiler. Çıkan olaylar esnasında çok sayıda yurtseverin gözaltına ve ardından da işkenceye alındığı bildiriliyor.

Bêdlîs: Amed serîhildanının gerçekleştiği 10 Temmuz'da Bêdlîs kent merkezinde de kepenkler indi. Katılımın çok yüksek olduğu Bêdlîs'te ilk kez bir kitlesel gösteriye tanık olunuyor. Sömürgeci tehditlere rağmen esnaf, verdiği direniş kararından geri adım atmadı ve eylemini günboyu sürdürdü.

Gûmgûm: Gûmgûm(Varto) ilçesinde 13 Temmuz günü esnaf kepenk kapattı. Gûmgûm tarihinde ilk kez böyle bir eylem gerçekleşiyor. Esnafın %100 katılım sağladığı görüldü.

Girgê Amo: Girgê Amo'da halkın gelişen olaylar nedeniyle sömürgeciliği protesto gösterilerine başlaması ardından, esnaf da 13 Temmuz günü kepenk kapatma eylemini başlattı. Tüm esnaflar dükkanlarını açmadı. Esnaf ertesi gün de dükkanları açmayarak protestosunu yükseltti.

Midyad: Midyad esnafı ilk kez %100 oranında bir katılımla başarılı bir kepenk kapatma eylemi gerçekleştirdi. 13 Temmuz günü esnafın kepenk eylemine başlaması üzerine, gösterilerin de olabileceğinden korkan sömürgeciler ilçeye giriş çıkışları tam bir denetim altına aldılar. Eylemin 2 gün başarıyla sürdürüldüğü haber alındı.

Pîran: Amed'in Pîran(Dicle) ilçesinde ise, kepenkler 14 Temmuz'da kapalı kaldı. Esnafın kepenk kapatma eylemi karşısında sömürgecilerin büyük bir huzursuzluğa kapıldıkları izlendi. Esnaf, saldırılara rağmen ilk kez başvurduğu bu eyleminden vazgeçmedi ve saldırıların durdurulmaması halinde gösterilere girişeceklerini açıkladı.Katılım %100.

Qilaban: Yine 14 Temmuz günü Qilaban(Uludere) ilçesinde esnaf, kepenk kapatma eylemini başlatarak, ilçede yükselen protesto seslerine destek verdi. %100 oranında bir katılımın olduğu kepenk eylemi sürecinde, sömürgeciler, tüm baskılara rağmen dükkanları açtırmayı başaramadılar.

Cizîra Botan: Bu ilçemiz durumun en gergin olduğu yerler arasındaydı. 12 Temmuz'dan itibaren kepenkler açılmadı. Sömürgeci güçlerin her türlü çabasına rağmen tek bir işyeri açılmadı. Olaylı geçen kepenk eylemi esnasında, gözaltına alınanların olduğu da belirtiliyor. Birkaç gün köylülerin ilçe merkezine yürüyeceklerinin de beklendiği Cizîra Botan'da, yaşam tamamen durdu. Tek bir dükkan bile açılmadı. 14 Temmuz günü de Cizîra Botan esnafının kepenk kapatma eylemi devam etti. Sömürgecilerin uyarılarına ve tehditlerine karşın, esnaf yılmadı. Çok sıkı güvenlik önlemleri alınmış ve caddeler boştu. Zorunluluk halinde ancak bazıları dışarı çıkıyorlardı. Gösteri olasılıklarına karşı da askeri güçler caddelerde ve ilçenin kilit noktalarında bekliyorlardı. Olası gösterilerin engellenebilmesi için ilçeye giriş ve çıkışlar da kontrol altına alındı.

3 gün süren eylem boyunca, sokaklarda slogan atan çocuklar ve askeri birlikler dışında hemen hemen hiç kimse yoktu.

TÜRK BASINININ BEKLENEN DEVLETÇİ İKİYÜZLÜLÜĞÜ VE TC'NİN ASIL GÖRÜLMESİ GEREKEN GERÇEKLERİ

1990 yılında Kürdistan'ın çeşitli alanlarında bin yılların korku duvarını yıkarak halkımız serîhildanları gerçekleştirdiğinde, basın ilkelerini çiğnemeyi gelenek ve doğal sayan burjuva basın, yine manşetlerinde "tahrik", "provokasyon", "dış kaynaklı bölücülük" vb. temaları işleyerek, TC'nin adeta tarihi savunmasına geçiyordu. Elbette ki bu örneklerden sadece biri; benzeri sayısız örnekler vermek hiç de zor değildir. Yurtsever devrimci **Vedat AYDIN**'ın, bazı köşe yazarlarının deyimiyle Güney ve Latin Amerika türü yöntemlerle bir gece evinden alınıp götürülmesi ve daha sonraki günlerde bir köprü altında ölü olarak bulunması, "münferit" ya da "sır" olaylar kategorisinde ele alınamaz. Kuşku yok ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çok değişik cephelerden çok yönlü olarak yürütülen sınırsız ve pervasız özel savaşın bir senaryosu söz konusudur.

Açık ki bu senaryonun en gerekli kollarından biri iletişim araçları olmak zorunda. Basın, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni dönem silahlı savaşımının başlangıcı olan 15 Ağustos 1984'ten bu yana, hiçbir zaman olmadığı kadar devletin denetimine girmiş ve denilebilir ki Özel Harp Dairesi'nin görevini aksatmayan bir kurumu niteliğini kazanmıştır. Bu nedenle Türk burjuva basınını böyle görmek ve onun çığırtkanlığına, gerçeklerle bağdaşmayan iddialarına bu temelde anlam vermek zorunluluğu vardır.

Vedat AYDIN'ın katledilmesi ardından Amed(Diyarbakır)'in ayağa kalkmasıyla Türk burjuva basını, ikiyüzlü devlet politikası temelinde TC'yi aklamaya, kitlesel ayaklanmanın içeriğini çarpıtmaya ve devlete içinde düşmüş bulunduğu çıkmazdan kurtulması yönünde akıl vermeye çalışan bir yaklaşımı sergiledi. Burjuva basınından bundan başka bir şey de beklenemezdi zaten.

GERÇEKLERİ ÇARPITMANIN KENDİSİ ÇIKMAZDIR

Amed'deki büyük kitlesel ayaklanmayı içeriğinden farklı gösteren ve Özel Harp Dairesi'nin özel örgütlenmesi olan kontrgerillanın **Vedat AYDIN**'ın katlini gözlerden uzak tutmaya özel çaba harcayan köşe yazarlarının iddiaları ilginç ya da tesadüf değildir.

TC'yi aklama çabasında başı çekenler Tercüman gazetesinin köşe yazarlarından Taha Akyol ve Altemur Kılıç'tır.

Taha Akyol, iddialarını İçişleri Bakanı'nın açıklamasına dayandırıyor. İnsanlığa kasteden bir eylemi gerçekleştiren tarafın açıklaması, dünyanın hiçbir ülkesinde olayın aydınlanmasında kaynak gösterilemez. Taha Akyol, ayrıca **Vedat AYDIN**'ın eşi Şükran Aydın'ın, *"Vedat kendisini götürenleri tanıdığını söyledi"* sözlerinden de senaryolar üretiyor ve bundan hareketle olayın fraksiyonlar arası bir hesaplaşma olabileceğini ileri sürüyor.

Altemur Kılıç, Taha Akyol'un iddiasına atıfta bulunarak, *"Mesela, PKK kendi içinde bile kanlı 'cezalandırmalar' yaptığına göre, bu cinayeti niçin PKK tezgahlamış olmasın"* diyor. MİT'e hizmet etmenin gurur verici olduğunu savunan bu kukla yazar, altını çizerek aktardığı iddia üzerinde diğer köşe yazarlarının yoğunlaşmamasını bir eksiklik olarak değerlendiriyor ve gerçeğe yaklaşanların yazılarını birer senaryo olarak görüyor.

Çok açık ki, burada dile getirilen görüşleri, bu yazarların hanesinde görmek, devletin "olaydan habersiz olduğu" iddiasına inanmak ya da en azından bu iddiaya prim vermektir. Bu yazarların dile getirdiği görüşler ve hükümet yetkililerinin habersizlermiş gibi, yaptıkları açıklamalar, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Kozakçıoğlu'nun yaptığı açıklamada olayı "nefretle" kınaması, bunlar arasında çok yakından organik bir bağın var olduğunu kanıtlıyor. Kaldı ki, birçok çevrenin de açıktan gördüğü gibi, günümüzde TC'nin yaşatılması, aynı devlet bünyesindeki gizli devletin eliyle sağlanmaya çalışılmaktadır. Böylesi bir durumda, görünürdeki devlet kuklalarının karanlık oyunlardan habersiz oluşları, faşizm koşullarında yürütülen psikolojik savaşın kuralı gereğidir. Psikolojik temellerde yürütülen özel savaş taktiklerinde oyunlar öyle sahnelenirken, oyun dışındaki figüranlara savunma olanağı sunulur. Özel savaşın taktiklerinin çeşitliliği de dikkate alındığında, mantığı hiçe sayan iddiaların piyasaya sunulmasının anlamı daha da anlaşılır olur. Örneğin, Türkiye gazetesinin 14 Temmuz 1991 tarihli sayısında köşe yazarı Ömer Öztürkmen'in "Diyarbakır olayları Bush'un gelişiyle ilgilidir" başlıklı makalesindeki *"Diyarbakır'da cereyan eden olayların ABD Başkanı George Bush'un Türkiye gezisinin yaklaştığı bir zamana rastlaması dikkat çekicidir"* şeklindeki görüşleri, senaryonun planlanmasında ayrıntıların nasıl hesaba katıldığını gösteriyor.

Aslında bu iddiaların ele alınmaya değer hiçbir yönü yoktur; ancak karşı-devrimci komploların, oyunların içyüzüne dikkat çekmek ve hatırlatmakta yarar vardır. Yoksa, **Vedat AYDIN**'ın kişiliği ve bu kişiliğin Türk devletine karşı onurlu muhalifi gözönüne getirildiğinde, bu olayın devlet güçleri tarafından gerçekleştirildiği rahatlıkla anlaşılır. 12 Eylül sonrasının devletçiliğinde ve ırkçılığında birinci sırayı rakiplerine kaptırmayan Bülent Ecevit'in, *"Bölücü akımları kışkırtanlara (Vedat Aydın vb.'leri kastediliyor, bn), kurallar içinde önlem uygulanır. Böyle evden adam kaçırılıp öldürmek gibi önlem alınırsa, devlet, devlet olmaktan çıkar"* şeklindeki açıklaması, devlete akıl vermeyi amaçlıyor ve bu bir itiraftır. Nitekim, politik hesaplar uğruna insanları (bazen de en gözdelerini) kurban seçmek, faşizm koşullarında görülen olaylardır. Devrimci hareketlerde bu asla kabul görmez ve tam tersine en büyük değeri insan unsuruna veren yaklaşımlar esas alınır.

Günümüzde Kürdistan'da halkın devrim mücadelesinde dev gibi bir örgütlülüğünün olduğunu ve bunun tamamen PKK önderliğinde gerilla ile içiçe geliştiğini Diyarbakır'daki büyük serîhildan pratiği çok açık olarak gözler önüne serdi. Yüzbini aşkın insanın, bölgeden ulaşan haberlerde de dile getirildiği gibi adeta birer gerilla olarak ölümün üzerine yürüme cesaretini göstermesi, ***"Bijî Kurdistan"***, ***"Bijî PKK"*** ve ***"Bijî Serok Apo"*** sloganlarını Amed sokaklarında haykırması, günümüz Kürdistan'ının yaşadığı ulusal kurtuluşçu sürecin tablosunu net olarak ortaya koymaya fazlasıyla yetiyor. Anılan süreç bu düzeyde bir seyir izlemekte olduğundan dolayıdır ki, Türk devletinin Başbakanı Mesut Yılmaz, bir zamanların Genelkurmay başkanı Orgeneral Necip Torumtay'dan sonra ikinci kez Kürdistan halkını düşman ilan ederek gözdağı veriyor. *"Bölücü tahriklere kapılanların, bunun sonuçlarına katlanmak zorunda kalacaklarını, hesap vereceklerini umuyoruz"* sözlerini dile getirirken Başbakan Mesut Yılmaz, Kürdistan halkıyla aralarındaki köprüleri tümden attıklarının farkında olacak kadar bir akıl gücüne sahip olsa gerek. Bu sözler, gelişigüzel ve bilinçsizce sarfedilen sözler değil, bir seçeneğin ortaya çıkardığı yaklaşımdır.

Halkın PKK tarafından oyuna getirildiği, tahrik edildiği, PKK'nin de dış kaynaklı olduğu vb. şeklindeki iddialar da, Türk burjuva basınının haber ve yorumlarından eksik olmadı. Bu iddiaların tarihinin de epey eskilere dayandığı ve günümüzün ulusal ve uluslararası gelişmelerinin defalarca yerle bir ettiği safsatalar olduğu biliniyor. Bu iddiaların artık iflas ettiğini ortaya koyan ve dolayısıyla söz konusu iddiaların sahiplerini yalanlayan "milli birlik ve bütünlükçü" köşe yazarları da vardır.

Biliniyor ki, ulusal kurtuluş mücadelemizin büyük kitlesel atılımları karşısında, TC de bu paralelde demagojik, yalan ve karalama çalışmalarını, tüm kurumlarını harekete geçirerek tırmandırıyor. Gerçekte ise Amed serîhildanı, Kürdistan tarihinde benzeri görülmeyen kapsam ve büyüklükte bir olaydır; ulusal kurtuluş mücadelemizde önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu gerçekliğin böyle olduğu kimi köşe yazarlarınca da itiraf edilmiştir; böylelikle Amed isyanını çarpıtan devlet yetkilileri ve bazı burjuva basının köşe yazarlarını da yalanlamış oluyorlar. Bununla birlikte, söz konusu yazarların görüşlerinde TC devletinin çıkmazı da dile gelmektedir. İşte bunlardan bazı örnekler:

11 Temmuz 1991 tarihli Milliyet gazetesinde Derya Sazak, "Güneydoğu'da neler oluyor" başlıklı köşe yazısında, *"Son on yılın ekonomik politikalarının yarattığı 'iki farklı Türkiye' gerçeğini kavrayabilmenin en kolay yöntemi 'tepki'lerden yola çıkmak olsa gerek"* diyor ve **Vedat AYDIN**'ın katledilmesi olayını kastederek görüşlerini şöyle sürdürüyor: *"Devlet şimdi bu cinayeti aydınlatmak zorundadır. Ama hangi devlet? Mardin milletvekili Adnan Ekmen, Doğu'da 'görünmeyen devlet'in varlığından söz etmektedir. 'Görünmeyen devlet artık görünen devletin kontrolünden çıkmıştır' demektedir...*

"Güneydoğu'da ne olup bittiği hakkında kamuoyunun doğru dürüst bilgisi yoktur. Ama herkesin ortak kaygıları vardır.

"Güvenliği sağlamak iddiasıyla insan hakları askıya alınırken, kayıplar, cinayetler ister istemez Güney Amerika çağrışımı uyandırmaktadır...

"İki farklı Türkiye gerçeği apacık ortadadır..."

Aynı gazetenin yazarlarından M. Ali Birand, şimdiye kadar söylediklerini, Kürdistan sorununda devletin neden uygulamadığını soruyor ve bu konuda kendisini eleştirenlerin haksız çıktığını belirttikten sonra Amed isyanını şöyle değerlendiriyor:

"Diyarbakır olaylarını 'birkaç tahrikçinin eseri' olarak görüp, yurt içi ve yurt dışındaki bazı soyut mihrakları sorumlu tutmakla yetinir ve olayın derinine inemezsek büyük hata etmiş oluruz.

Kimin tarafından tahrik edilmiş olursa olsun, Diyarbakır'da bir halk hareketi yaşanmıştır.

Bu, sadece PKK ve APO'nun becerisi değildir. Güneydoğu'daki durum PKK ve APO'yu çoktan aşmıştır. Yavaş yavaş bir siyasi ölçü ve bunu destekleyen geniş bir halk tabakası söz konusudur.

Yani sorun sadece terörle mücadele çerçevesinde ele alınamaz. Olaylar içinde görülen milletvekilleri ve başkalarının susturulması, hapsedilmesi, söz haklarının yok edilmesiyle çözüm bulunamaz...

"Bu vatan hepimizindir.

Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla hepimizindir...

"Diyarbakır olayları alarm zillerinin çalmaya devam ettiğini gösteriyor..." (Milliyet, 14.7.1991)

M. Ali Birand'ın gazetecilik misyonunun ne olduğunu ve denilebilir ki kendi kalıpları içerisinde psikolojik savaşta başarılı hizmetler verdiğini yurtsever-demokrat kamuoyu yakından biliyor. (APO'yu PKK'den soyut olarak görmüyoruz; çünkü M. Ali Birand ve PKK içinden çıkan provokatörlerin PKK ve APO'yu ayrı olgular olarak ele almalarında tasfiyecilik hesapları vardır.) Gelişmelerin PKK'den uzaklı olarak ele alınması, ardniyetlilik dışında mümkün olmayan bir yaklaşımdır. Kürdistan'daki her türlü ulusal ve devrimci gelişmeden tutalım yüzbinlerin ayağa kalkışına kadar bütün değişimlere damgasını vuran PKK'dir. M. Ali Birand'ın yaklaşımı oldukça hesaplıdır, amaç Kürdistan sorununda PKK'yi taraf olmaktan çıkarmaktır. Bilinmeli ki, Kürdistan PKK'siz kesinlikle köklü çözüme gidemez; tersine Amed örneğinde görüldüğü gibi PKK ile bağımsızca kalıcı ve gerçek çözüme doğru gidiyor. 14.7.1991 tarihli Tercüman gazetesinde Tayyar Şafak, PKK'yi karalayan bir makalesinde şunları da yazıyor:

"Aydın'ın cenaze töreni de gösteriye dönüştü. Tabutu Kürdistan Halk Kurtuluş Cephesi'nin bayrağına sarıldı.

Onbinlerce insan sokaklara döküldü. Ortalığı 'Yaşasın APO', 'Yaşasın PKK' sesleri kapladı.

Bağıranlar arasında 6 yaşındaki çocuklarla nineler de varmış..."

Görüldüğü gibi Amed serîhildanı karşısında, burjuva yazarlarının çarpık yaklaşımları, hem birbirlerine cevap veriyor ve hem de birbirlerini yalanlıyor. Kimi çevrelere göre, "halkı PKK kışkırtmıştır", kimi çevrelere göre ise "PKK'yi aşan" bir gelişmedir. Bu yaklaşımın, okuyucunun (kamuoyunun) kafasını karıştırmayı ve böylelikle gerçeğin yakalanmasının önüne geçmeyi amaçladığını belirtmek bile gereksiz.

Yine "devletin bütünlüğünü" her şeyin üstünde tutanların görmesi ve korkması gereken gerçeği 12 Temmuz 1991 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Hikmet Çetinkaya, olaya tanık olan arkadaşı Ziya Aksoy'dan aktarıyor:

"Arkadaşımız Ziya Aksoy, Ben 1954 yılından beri Diyarbakır'da gazetecilik yapıyorum. Çok olaylara tanık oldum, ama böylesini hiç görmedim, yaşamadım' dedi..."

Aynı tarihli Cumhuriyet gazetesinin kendi görüşü olan, "Olayların ardındaki gerçek" köşesindeki "Perşembenin gelişi" başlıklı makalede, Amed serîhildanı şöyle yorumlanıyor:

"Diyarbakır'da yaşanan 'kanlı çarşamba'nın boyutları, benzeri eski olaylarla kıyaslanırsa bir yanılgıya düşülür. Güneydoğu bölgemiz bugün yalnız Türkiye için özellik taşımakla kalmıyor, dünyanın ilgisini çekiyor; en başta ABD olmak üzere Batılı devletler işin içindedir...

"Diyarbakır'da yaşanan olaylar çapında bir 'felaket' demokrasilerde parlamentonun hükümeti sorgulamasına yol açar; gerçekten işlerliği olan rejimlerde böyle bir olay başbakanın çekilmesiyle de sonuçlanabilir. İşi hafife almak, devlet yönetiminin ciddiyetiyle bağdaşmaz...

"Ünlü bir atasözümüz var: 'Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.' Diyarbakır'da yaşanan 'kanlı çarşamba' gelecek olan perşembeyi de en belirgin biçimde vurguluyor..."

Sabah gazetesinden Güngör Mengi, "Geç kalmayalım" başlıklı makalesinde, TC'nin politikasının iflas ettiğini ve yeni politikaların ortaya çıkarılmasının gerekli olduğunu savunuyor:

"Malatya'nın Özal köyünde oturan Mustafa Kaya adındaki çiftçi, yuttuğu sineği öldürmek için sinek ilacı içmiş!

Adamı hastaneye kaldırmışnız Türkiye için özellikle taşıtarmışlar.

Bölücülük tehdidine karşı Güneydoğu'da yürüttüğümüz politikayı kişi bazında karikatürize etmek için, *kırk yıl düşünsek böyle bir benzetme bulamayız.*

Diyarbakır olayları, bunca yıllık uğraşın **bölücülüğe değil, devlete ve milli bütünlüğümüze zarar verdiğini** *göstermesi bakımından acı fakat*

öğretici oldu...

"Dış kaynaklı ihanet... Karanlık odaklar... Provokasyon... Tahrik...

Demokrasinin sağlıklı işlediği hiçbir ülkede bu tür bahaneler işitilmiyor."

Güngör Mengi, aynı makalesinde Özal'ın Kürt politikasının sonuç getiremeyeceğine dikkat çekerek, *"Türkiye'deki Kürtçüler bağımsızlık peşinde... Özal'ın Irak'taki Kürt liderlere yaklaşımı, bizdeki ayrılıkçıların ekmeğine yağ sürmüştür"* şeklinde görüş belirtiyor ve "Yanlışları tartışalım" arabaşlığı altında ise şunları dile getiriyor:

"Bu sorunu Türkiye'nin bütünlüğünü yok etmek yönünde sömürmek, **sonu olmayan, cahilce ve zalimce bir maceradır.**

Güneydoğu'daki olaylar nedeniyle maddi gücü olan vatandaşlar asayişi düzgün kentlere göç ediyorlar. **Geride sadece kaybedecek bir şeyleri olmayanlar kalıyor.**

"Bu gidişe son vermek lazım. Ne gerekiyor, tartışarak aramak, bulmak lazım..." (Aktaran Tercüman, 13.7.1991)

Cumhuriyet gazetesinin 11 Temmuz 1991 tarihli sayısında İlhan Selçuk, "Dikkat, dikkat!.." başlıklı, makalesinde kendisince uyarılarda bulunuyor ve Türkiye gerçeğinin görüntülerinden örnekler veriyor:

"Uyanık olalım...

Bir gece yarısı evimizin kapısı çalınabilir. Eşikte üç dört adam...

- Ne istiyorsunuz?

- Polis...

- Ne yapacaksınız?

- Emir var, evinizde arama yapacağız, sizi de görevli makama teslim edeceğiz.

İsterseniz yüreklenip kimlik sorun. Gösterebilirler. İçinizden bir kuşku geçer: Sahte mi, gerçek mi? Peki, kapınızı çalanlar gerçek polislerse, gönlünüzde bir güven duygusu oluşur mu? Yok canım. Sizi nereye götürecekleri belli değil ki!.. Kimi zaman kapınıza dayanan sıradan polistir. Emir kulu, sizi alıp görevli gruba havale edecek... Kimi zaman da gelenler 'özel ekip'tir; sizi evden alıp arabaya attıkları anda şenlik başlar.

Ne o? İnanmıyor musunuz? İnşallah başınıza gelmez; ama geldiğinde iş işten geçmiştir."

İlhan Selçuk, başka bazı örnekler vererek makalesini şöyle sonuçlandırıyor:

"Türkiye çağ atladı..."

Değil mi?

Yalan, hiçbir zaman bugünkü kadar utanmaz, arsız, küstah, rezil olmamıştı...

Doğru'nun kimseye bakacak yüzü yok!.."

Güneş gazetesinden Ahmet Kahraman, "Hesabını kim verecek" başlıklı köşe yazısında **Vedat AYDIN'ı** devlet güçlerinin barbarca işkenceden sonra katlettiğini ve ona sıra gelene dek, kısa aralıklarla 10 kişinind daha benzer şekilde katledildiğini belirtiyor ve halktan edindiği izlenimlerini makalesinin bir yerinde şöyle aktarıyor:

"Bir haftalık gezi boyunca değişik yerlerde, farklı yapıdaki insanlarla konuştum. Korku çemberinden söz açıldığında, gülüyorlardı:

- Biz demokrasinin yüzünü görmedik ki... Çocuklarımız sıkıyönetim ortamında büyüdüler. Olağanüstü hal koşulları içinde evlenip çoluk-çocuğa karıştılar. Birlikte yaşayarak korkudan korkmamayı öğrendik. Artık korkmuyoruz..."

Geç kalmayalım!

Malatya'nın Özal köyünde oturan Mustafa Kaya adındaki çiftçi, yuttuğu sineği öldürmek için sinek ilacı içmiş!

Adamı hastaneye kaldırmışlar ve midesini yıkayarak kurtarmışlar.

Bölücülük tehdidine karşı Güneydoğu'da yürüttüğümüz politikayı kişi bazında karikatürize etmek için kırk yıl düşünsek böyle bir benzetme bulamayız.

Divarbakır olayları, bunca yıllık uğraşın bölücülüğe değil devlete ve milli bütünlüğümüze zarar verdiğini göstermesi bakımından acı

Bugün, topraklarının Doğu ve Güneydoğu'suna ilgisini kesmiş ve tüm sorunları ancak "olağanüstü önlemler"le çözebileceğine inanmış bir iktidar işbaşındadır. Oysa bu politikalarla sonuç alınamayacağının artık anlaşılmış olması gerekir. Ancak tam tersi yapılmakta ve bölgedeki güvenlik sorunu giderek yancılara devredilmektedir.

Son günlerde, terörist kovaladıkları gerekçesiyle, yabancı askerlere ait helikopterlerin de bölgede ateş atmaya başladıklarına ilişkin haberler gelmektedir.

GÜNEYDOĞU'da ne olup bittiği hakkında kamuoyunun doğru dürüst bilgisi yoktur. Ama çıktı. İlk haberlere göre ne yazık ki ... yaralı var.

Tarihinde belki de ilk defa böylesine büyük bir protesto gösterisine tanık oldu Diyarbakır.

Neden?

Kime ve neye karşı sahnelendi bu büyük protesto eylemi?

12 TEMMUZ 1991

OLAYLARIN ARDINDAKİ GERÇEK

güçleri, bölgede asayişi yeniden sağlamak için canla başla görevlerini yerine getirmektedirler. Biz de hükümet olarak bu gelişmeleri izliyoruz. Olayların seyrine göre gerekli her türlü tedbiri alacağız. Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu esasından hiçbir şekilde taviz verilmesi düşünülemez. Türkiye'de hiçbir hükümetin bu konuda tavizkâr bir tutum takınamayacağına inanıyoruz. Bu konuda Meclis'teki siyasi partilerimizin tam bir anlayış birliği içerisinde olduklarını umuyoruz. Önümüzdeki günlerde aklıselimin hâkim olacağını, bu tür bölücü tahriklere kapılanların bunun sonuçlarına katlanmak zorunda kalacaklarını, hesap vereceklerini umuyoruz."

İçişleri Bakanı

Ankara'da terör zirvesi

Devlet politikasının sonuçsuz kaldığına ilişkin bir örnek de Hasan Cemal'den:

"Halkın Emek Partisi (HEP) İl Başkanı Vedat Aydın, bir gece evinden alındı ve Latin Amerika ülkelerindekine benzer karanlık bir cinayete kurban gitti...

"Tarihinde belki de ilk defa böylesine büyük bir protesto gösterisine tanık oldu Diyarbakır.

Neden?

Kime ve neye karşı sahnelendi bu büyük protesto eylemi?

"Özellikle siyasal iktidar sahiplerinin bu soru üzerinde serinkanlı düşünmelerinde sonsuz fayda var. Olayı yanlız 'bölücülüğe' indirgeyen bakış açısı, büyük bir yanılgıdır. Eğer 'bölücülük' böylesine eylemleri düzenleyebilecek güce erişmişse, durum çok vahim demektir..."

Hasan Cemal'in yorumu şöyle bitiyor:

""Kimse başını devekuşu gibi kuma gömmesin! (Cumhuriyet, 11.7.1991

DEVLETİN KATLİAMCILIĞINI AKLAMA ÇABALARI

"Tabii sıra bize gelmişti. Gazeteci olduğumuzu söylememiz, maruz kaldığımız saldırıyı önlemediği gibi daha fazla tartaklanmamıza neden oldu. Gözleri yuvalarından fırlamış, suratları gerilmiş, yüzlerine bakmakla dahi korkuya kapılacağınız bu insanlarda acıma, insanlık gibi duygulara rastlamanız olanaksızdı. Üzerinde polis elbisesi olmayan herkes onların düşmanıydı. Onların gözünde PKK militanı ile milletvekli ya da gazeteci aynı düşmandı. Düşmana iyi bir ders vermenin sevinci ile bizi yine coplar ve dipçiklerle ambulansa bindirdiler. Anlaşılan demokrasi buraya hiç uğramamıştı. Ve uğramayacaktı. Ancak, demokrasi gelmeden buradaki sorunun çözülmeyeceği açık bir şekilde kendini gösteriyor..."

Yukarıdaki alıntı, Amed serîhildanında polis saldırısına uğrayarak yaralanan Taşkın Şenol adlı gazetecinin 13.7.1991 tarihli Günaydın gazetesindeki "Diyarbakır acısı" başlıklı makalesinden alınmıştır.

Taşkın Şenol'un gözlemlerinden Türk devletinin kolluk kuvvetlerinin kişiliği netçe ortaya çıkıyor ve bu ruh halli kişiliği masum göstermek hiçbir koşulda mümkün değildir. Devlet güçlerinin halk üzerine barbarca kurşun yağdırmaları da, kuşkusuz devletin buyruğuyla gerçekleşmiş ve bu saldırganlık Başbakan Mesut Yılmaz'ın halkımıza yaptığı tehditte ifadesini bulmuştur.

Altan Öymen (Milliyet), Taşkın Şenol (Günaydın), Taha Akyol, Altemur Kılıç (Tercüman), Oktay Ekşi (Hürriyet) gibi köşe yazarları, provokasyonu ya da ilk saldırıyı başlatanın halktan bir grup olduğunu belirtirlerken, hedef de gösteriyorlar. PKK, zaten TC'nin değişmez saldırı hedefi durumundadır. Hem dünya kamuoyunda devlet katliamcılığının masum gösterilmesi ve hem de PKK'ye saldırıyı meşru kılma amaçlanıyor. Öte yandan HEP de ihbar ediliyor ve böylece devlet tarafından kapatılmasının zemini oluşturulmak isteniyor. Oktay Ekşi, hatta HEP'in yaşaması durumunda, seçmenlere çağrı yaparak oy vermemelerini telkin ediyor.

Açık ki, tüm iddialar özenle hazırlanarak planlanmış ve suç niteliğinde kavuşturularak kamuoyuna sunulmuştur. Halbuki iddiaların tümü, gerçeklerden uzak olan kof iddialardır.

Bu, Özel Harp Dairesi'nin yürüttüğü özel savaştır. Yalan, provokasyon ve komplolar özel savaşın vazgeçilmez felsefesidir. İşte, bu yalanlardan birini yalanlayan bir örnek:

"Diyarbakır'daki 'insan mezbahanesi' manzaraları tanıklarından arkadaşımız Ramazan Pamuk, 'Kanlı çarşamba'yı şöyle anlatıyordu:

'Vedat Aydın'ın cenaze namazı Sümer Camii'nde sükunet içinde kılındı. (Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin radyo ve televizyonda da okunan bildirisinde, cenaze namazının kılınmadığı bilinçli olarak, özellikle vurgulanıyordu.) Namazdan sonra, mezarlığa doğru yola çıkıldı. TRT binasının önüne gelindiğinde, yaşları 8 ile 14 arasında değişen birkaç çocuk taş attı. HEP yöneticileri, taş atan çocukları sert biçimde uyardılar. Çocuklar dağıldılar..." (Ahmet Kahraman, Güneş, aktaran Milliyet, 15.7.1991)

İşte Kozakçıoğlu'nun yalanı, işte "aşırı grup" denilen çocuklar... Ve Türk polisinin kurşun yağmuru...

Türk devleti tek başına bir suçlu değil, onu yaşatmanın büyük çabasını gösteren ve güdümünde olan basın da yalan, provokasyon ve ihbar yazılarıyla bir o kadar suç işlemektedir.

Yukarıda bir alıntısını aktardığımız Ahmet Kahraman'ın "Ey insanlık neredesin?" başlıklı makalesinden bir bölüm daha aktarmakta yarar vardır:

"İnsanların can güvenliğinden sorumlu olması gereken devlet memurlarının yarattığı kan banyosu tablosundan sonra yüzlerle ifade edilen yaralı, resmi ağızların dışında, onun üstünde olduğu söylenen ölü ve 'insanlık neredesin?' hıçkırıklarıyla kaybı yakınlarını arayan insanlar...

Oysa dünya değişti. İletişim çağındayız. Artık eskisi gibi kırım ve zulümleri yalan çamuruyla sıvayıp gizlemek, haklı göstermek olanaksızdır. Gerçekler anında dünya televizyonlarında görüntü, gazetelerde haber olabiliyor. Yalanla zulümleri örtmek, katliamları haklı gösterme çabaları çoktan iflas etti. Çağdışılığın bataklarında debelenenlerin gelişmelerden haberi yok ama, gerçek böyle..."

REFORMİZME GÜÇ VERME ÇABALARI

Aktarılan görüşlerin neredeyse tümüne yakını, Türk devletinin Kürdistan'daki politikasının iflasını dile getirirken, bağımlı bir reformizmi bağımsız Kürdistan mücadelesine alternatif olarak gösteriyor. Örneğin, M. Ali Birand, Amed'deki gelişmenin PKK ve APO'yu aştığını dile getirirken ve sorunun kendi çözümünü dayattığını belirtirken reformizme davetiye çıkarıyor; yani PKK'nin taraf ve temsil hakkının olmadığı bir çözüm. Yine Milliyet gazetesinin başyazarı Altan Öymen'in "Tehlike" başlıklı makalesinde bu konuda çarpıcı görüşler yer alıyor:

"Anadili Kürtçe olan vatandaşlarımızdan bir bölümü 'Ben Kürdüm' demeye özen gösteriyor. (Bir bölümü diyoruz. Çünkü bu 'köken' meselesini vatandaşlık bağından daha önemli saymanın yetersizliğini düşünenler de çoktur... (...) 'Türküm' diyen Kürt kökenlilerimiz de çoktur. 'Türküm' diyen Laz, Çerkez, Gürcü vb. kökenlilerimiz gibi... Ama onları bırakalım: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmakla birlikte, 'Kürt' olduklarını vurgulamakta duyarlı olan vatandaşlarımızı alalım.)

Bu dengeyi sağlamakta, onlar içindeki sağduyulular büyük görev düşüyor. Şunun görülmesi açısından: Türkiye'deki son zihniyet değişiklikleri ve yasa değişiklikleri, onların duyarlı olduğu konuda önemli gelişmeler getirmiştir..

"Türkiye'deki Kürt kökenli olup da 'Ben Kürdüm' demeye önem verenlerin sayısı ne kadarsa, o sayıdan kat kat fazlası da 'Ben Türküm' diyor." (Milliyet, 14.7.1991)

Buradaki mesaj ve çözüm önerisinin anlamı, yorum gerektirmeyecek kadar açık.

Öte yandan 13 Temmuz 1991 tarihli Tercüman gazetesindeki "Kime hizmet?" başlıklı yorumunda Taha Akyol, *"Bu kışkırtmalar nereye gider, kime yarar? Işıklar'ın döküntü marksizmini de, PKK'nin Üçüncü Dünya türü şiddet fanatizmini de geride bırakmış olan ve kendisini 'liberal-Demokrat Kürt aydını' olarak niteleyen Av. Zeki Okçuoğlu'dan bahsetmek isteriz"* sözlerinden sonra, emperyalizmin Kürt politikasını savunan ve Kürtlerin dökünü aydınlarından olan Av. Zeki Okçuoğlu'nun Kürt sorununa ilişkin görüşlerini överek aktarıyor. Buradaki yaklaşımda da bir karışıklık olmasa gerek, nettir. Taha Akyol gibi bir faşist, ırkçı ve sömürgeci yazarın sözde bir Kürt aydınına kucak açması, yaklaşımını örnek göstererek övmesi...

Daha başka yazarlar, daha başka Kürt "aydını" ve "politikacı"larını bu konuda örnek gösteriyorlar.

Büyük Amed isyanı, reformizme de şiddetli bir darbedir. Her türden oyunların boşa çıkmaya mahkum olduğunu gösteren mihenk taşıdır.

Sonuç olarak, faşist Türk devleti, tüm sömürgeci kurumlarıyla Kürdistan'da insanlık suçlarına yeni suçlar ekliyor. Bunun karşılıksız kalmayacağının en son kanıtları büyük Amed isyanı ve kurtuluş ordumuz ARGK'nin birkaç şehir merkezine peşpeşe düzenlediği eylemleridir.

Kürdistan kazanacaktır!

Amed serîhildanı...

Baştarafı 2. sayfada

bunun için çaba sarfetmek, sorumluluk duygusu taşıyan Türkiye devrimci-demokrat güçleri açısından bir zorunluluktur.

Görkemli direnişler ve serîhildanlar yaratan halkımız; sömürgeci düşmanın bu katliam ve vahşeti can çekişen bir canavarın çırpınışlarıdır. O, kırlarda gerilla birliklerimiz karşısında yenilgiye uğramış ve sonuç alamayacağını anlamıştır. Vahşetini ve terörünü kitlelere yönelterek hem gerillanın kaynağını kurutmayı ve silahlı mücadeleyi bu yöntemle tasfiye etmeyi amaçlıyor, hem de yaygın ayaklanmalar ve kitlesel ayağa kalkışlar sürecine girmiş bulunan halkımızın bu tarihi çıkışını, terör ve katliamlarla sindirmeyi ve bastırmayı amaçlıyor. Başlangıçta da belirtilmeye çalışıldığı gibi, bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz daha ileri ve güçlü bir atılım sürecine girmektedir. Mücadelemizi bugünlere getiren ve bizleri köle bir halk olmaktan çıkarıp insanlık ailesi içinde onurlu ve başı dik bir konuma getiren Başkan APO, *"Zalimlerin karşısında diz çöküp yalvarmak, onların daha katmerli zulümler yapmasını teşvikten başka işe yaramaz"* diyor. O halde faşist Türk sömürgecilerinin, halk olarak bize dayattığı terör ve katliamlara karşı koymanın, buna yanıt vermenin ve bunu durdurmanın en doğru yöntemi yeni Amed serîhildanları yaratmaktır.

AVRUPA'DA VEDAT AYDIN'IN ÖLDÜRÜLMESİNİ VE DİYARBAKIR KATLİAMINI PROTESTO EYLEMLERİ

ALMANYA

Köln: 11 Temmuz günü saat 15.00'te 100'ü aşkın yurtsever Kürt genci, Türk konsolosluğunu işgal eylemine girişti. Ancak tedbirler daha önceden alınmış olduğundan işgal eylemi gerçekleştirilemedi. Yurtseverler bunun üzerine konsolosluğun kapısı önünde duran iki görevliyi dövdüler. Bunun yanısıra konsolosluk binasına da saldırı yapıldı ve bir yandan taşlarla pencerelerin tüm camları kırılırken, diğer yandan binanın duvarlarına da **"Kürdistan faşizme mezar olacak"**, **"Yaşasın PKK"**, **"Vedat AYDINLAR ölmez"** gibi sloganlar yazıldı. Ayrıca binanın pencerelerinden içeriye kırmızı boya atıldı. Eylemin duyulması üzerine Alman polisi helikopterler desteğinde müdahaleye girişti. 6 yurtsever gözaltına alındıktan bir süre sonra serbest bırakıldı.

Öte yandan 13 Temmuz günü Kürdistan Yurtsever Aydınlar-Birliği(YRWK) bir protesto yürüyüşü düzenledi. 3000'e yakın yurtsever ve demokratın katıldığı yürüyüşte, bildiri ve sloganlarla TC'nin katliamcılığı protesto edildi. Yürüyüş eylemine bazı Türkiyeli sol güçler de dayanışmacı olarak katıldılar. Miting alanında YRWK, HEP, ERNK (Türkçe ve Almanca), TKP-Kıvılcım ve TDKP temsilcileri birer konuşma yaptılar. Ayrıca bazı dayanışma mesajları da okundu. Böylelikle, **"Vedatlar ölmez"**, **"Bîji bîji serîhildan, serokê me ÖCALAN"**, **"Kürdistan anamız, onun için ölürüz"** vb. sloganların atıldığı yürüyüş, Xelil Xemgin'in söylediği direniş türküleriyle sonuçlandı. Bu arada kitleye yönelik *"Kim ülkesi için savaşmak ister"* sorusuna, herkes "ben" anlamında elini kaldırdı.

Hannover: 12 Temmuz günü saat 10.15 sıralarında 100'ü aşkın ERNK taraftarı TC Ziraat Bankası'nın şubesini işgal etti. Kadın ve çocukların da içinde bulunduğu yurtseverler, bankanın içinde bulunan TC bayrağını ve M. Kemal'in fotoğraflarını yırtarak, **"Bîjî PKK"**, **"Bîjî Serok APO"** vb. sloganlar attılar. Yürüyüş yaparak derneğe dönen yurtseverlerin eylemine TV-RTL ve yerel basın yer verdi.

Münster: 12 Temmuz günü 70 kadar ERNK taraftarı TC konsolosluğunu işgal etti. 1.5 saat süren işgal eyleminde çeşitli dillerde sloganlar atıldı ve TC bayrağı yakıldı. Eylem yerine 3 gazeteci de gelerek, yurtseverlerin görüşlerini aldı. Ayrıca çevrede çok sayıda bildiri dağıtıldı.

Karlsruhe: 13 Temmuz günü saat 11.00 sıralarında 70 kişilik yurtsever bir grup TC konsolosluğunu basarak taş yağmuruna tuttu. Önemli oranda hasar gören konsolosluk binasının duvarına **"Diyarbakır TC'ye mezar olacak"** sloganı yazıldı. Eylemin 2 saatlik süresi içinde TC'nin bayrağı da yakıldı.

Bu eylemden sonra yurtseverler yürüyüş halinde şehir merkezine indiler ve protesto yürüyüşlerini de burada sonuçlandırdılar.

Stuttgart: 13 Temmuz günü 200 civarında ERNK taraftarı yurtsever, TC konsolosluğu önünde gösteri yaptı. Eylemciler konsolosluk binasına saldırarak pencerelerin camlarını kırdılar. Eylemin duyulması üzerine polis müdahale ederek birkaç yurtseveri gözaltına aldı.

Frankfurt: 13 Temmuz günü 70 kişlik bir yurtsever grup TC konsolosluğu önünde gösteri eylemi düzenledi.

Nürnberg: 13 Temmuz günü bir grup yurtsever, TC konsolosluğu önünde gösteri eylemi yaparak, binanın camlarını kırdı. Polis eylemcilere müdahale etti. 17 kişi gözaltına alındı ve tekrar akşam saatlerinde serbest bırakıldılar.

Hamburg: 12 Temmuz günü ayrı gruplar halinde Türk Hava Yolları bürosu, bir Türk Turizm acentası ve Yapı ve Kredi Bankası temsilciliği basıldı. Eylemlerde, tahribatlar meydana geldi ve TC bayrağı yakıldı.

Öte yandan TC Ziraat Bankası temsilciliği Dev-Sol taraftarları tarafından basılarak, pencerelerin camları kırıldı.

Berlin: 12 Temmuz günü bir grup yurtsever, sabah saatlerinde TC konsolosluğu önüne giderek, gösteri eylemi yaptı.

Düsseldorf: 12 Temmuz günü saat 11.00 sıralarında Türkiyeli sol güçlerden oluşan bir grup, TC konsolosluğu önünde protesto eylemi yaptı. Eylem esnasında binanın camlarına boya atıldı.

12 Temmuz 1991. Londra: TC'nin İngiltere Büyükelçiliği işgali.

İNGİLTERE

Londra: 12 Temmuz günü 60 civarında bir grup yurtsever Kürdistanlı, TC'nin Londra büyükelçiliğini işgal etti. Bir grup yurtsever de, büyükelçilik binası önünde eylemi destekledi. Eylemin başlangıcında büyükelçilik koruma görevlileri tarafından eylemcilere 3 el ateş edildi. Daha sonra büyükelçilik personeli binanın arka kapılarından kaçtı. Yurtsever eylemciler binanın içindeki eşyaları tahrip ederek, yaklaşık 100 bin sterlinlik zarara yol açtılar. Daha sonra İngiliz özel silahlı polisleri 2 helikopter desteğinde büyükelçilik binasını kuşatmaya aldılar. İngiliz polisi eylemcilere karşı sert müdahalede bulundu ve 52 kişiyi tutukladı.

Yaklaşık 1.5 saat süren işgal eylemi bütün İngiliz basınının yanısıra, televizyonda da genişçe yer aldı. Eylemin büyüklüğü nedeniyle İngiliz Dışişleri Bakanlığı da duruma el attı.

Tutuklu yurseverler 13 Temmuz günü iki ayrı mahkemeye çıkarıldılar ve sonuçta serbest bırakıldılar. Mahkeme salonunda da izleyicilerle birlikte gösteri yapıldı. Tutuklu eylemciler, 16 Temmuz günü tekrar mahkemeye çıkarılacaklar.

Ayrıca yurtseverlerin işgal eylemi, Türk basını ve televizyonunda da genişçe yer aldı.

Atina'da yurtseverler TC'nin vahşetini protesto etti.

İSVİÇRE

Bern: 12 Temmuz günü TC büyükelçiliği önünde 100'e yakın sayıda yurtsever bir grup, protesto eylemi gerçekleştirdi. Büyükelçilikten göstericilere 6 el silah sıkıldı. Buna karşılık yurtseverler binayı taşa tutarak pencere camları ile konsolosluğa ait bir kamerayı kırdılar. Öte yandan eylem yerine gelen polis, gözyaşartıcı bomba kullanarak göstericileri dağıtmaya çalıştı ve 2 yurtseveri de gözaltına aldı.

Yine aynı amaçla 13 Temmuz günü bu kez 50 kadar yurtsever, TC büyükelçiliği binası önüne giderek, giriş bölümüne yanıcı maddeler attı ve binlerce franklık tahribata yol açtı. Polis bu eylemde de 13 yurtseveri gözaltına aldı.

Basel: Yaklaşık 75 kişilik yurtsever bir grup, pankartlar açarak ve kültürel gösteri yaparak bir protesto eylemi gerçekleştirdi.

Cenevre: Bir grup Kürdistanlı yurtsever, Türk Hava Yolları bürosuna saldırarak büyük hasara yol açtı.

Zürih: 12 Temmuz günü 160'a yakın yurtsever, TC konsolosluğu önünde gösteri eylemi yaptı. Yurtseverler binanın duvarlarına boya attılar ve konsolosluğa ait bir arabayı tahrip ettiler. Yaklaşık 30 bin frank değerinde konsolosluğa zarar verdirildi. Polis 4 kişiyi gözaltına aldı.

FRANSA

Paris: 12 Temmuz günü 15 kişilik bir grup yurtsever, Türk Hava Yolları bürosuna baskın eylemi düzenledi. Kısa bir sürede büronun cam, masa vb. eşyaları tahrip edilerek, eylem yerinden uzaklaşıldı.

Öte yandan aynı gün Türkiyeli sol güçlerin de içinde yer aldığı bir protesto yürüyüşü yapıldı. 2500'e yakının ERNK taraftarının oluşturduğu yürüyüşe toplam 4000 kişi katılım sağladı.

İSVEÇ

Stockholm: 12 Temmuz günü 60'a yakın yurtsever, TC büyükelçiliğine saldırarak, pencerelerin camlarını kırdı ve TC bayrağını yaktı.

Eylemin biraz uzağında 3 yurtsever polis tarafından bir süre alıkonuldu. Yurtseverlere, "Buraya geliyorsunuz ve hayvan gibi saldırıyorsunuz" gibi sözlerle hakaret edildi. Polisin bu aşağılık tutumunu protesto eden yurtseverler,bunu olay yerine gelen gazetecilere de aktardılar. Eyleme İsveç basın ve yayın organları yer verdiler.

Öte yandan aynı amaçla 13 Temmuz günü Stockholm'un Sergelston meydanında 50 kişiden oluşan bir grup yurtsever, saat 09.00'dan başlayarak saat 18.00'de bitirdikleri bir gösteri eylemi yaptı.

NORVEÇ

Oslo: Yaklaşık 50 kişilik bir grup yurtsever, 12 Temmuz günü TC büyükelçiliğini işgal etmek istedi. Ancak giriş kapıları kapatılarak tedbir alınınca, yurtseverler taşlarla elçilik binasına saldırdılar. Saldırıda binaya büyük hasar verdirildi. Polis eylem yerine gelerek 3 yurtseveri gözaltına aldı.

Eylem yerinde çok sayıda basın ve yayın kuruluşu hazır bulundu. Norveç televizyonu eylemi naklen verirken, 3 büyük gazete de haberi manşetten duyurdu.

HOLLANDA

Deventer: 12 Temmuz günü 60'a yakın yurtsever, TC konsolosluğunu işgal etmek istedi. Ancak Hollanda polisi silah tehdidiyle yurtseverleri engellemeye çalıştı. Bunun üzerine yurtseverlerle polis arasında taşlı-sopalı kavga çıktı ve karşılıklı yaralananlar oldu. Polis 2 yurtseveri gözaltına aldı.

BELÇİKA

Brüksel: 12 Temmuz günü 50 kadar yurtsever, Uluslararası Af Örgütü bürosunu işgal etti.

Ayrıca daha birçok alanda yurtseverlerin protesto eylemlerini gerçekleştirdiklerine ilişkin haberler ulaştı. Ancak ayrıntılar bilinemediğinden dolayı veremiyoruz. Öte yandan "Ulusal Onur Günü" vesilesiyle yaygınca ve kalabalıkça yapılan 48 saatlik açlık grevlerinde de TC katliamcılığı kınanmış ve teşhir edilmiştir.

AMED DİRENİŞİ AVRUPA BASININDA

The Guardian, 11 Temmuz
İngiltere

Yurtsever Kürt liderin cenazesinde iki kişi öldürüldü

Türkiye'nin Güneydoğu'sundaki kentte yurtsever bir Kürt liderinin cenazesini almaya gidenlerle polis arasındaki çatışma sonucu 2 kişi öldü, 40 kişi yaralandı.

Anadolu Haber Ajansı'ndan alınan bilgiye göre, olaylar, 25.000'den fazla kişinin katıldığı cenaze kortejinin polis karakolunu taşlamasıyla başladı.

Güvenlik güçleri zırhlı araçlarla bölgeye geldiler ve dağıtmak amacıyla göstericilerin üzerine ateş açıldı. Ateş açılma eyleminin ne zaman başladığı konusunda net bir fikir bulunmamaktadır. Habere göre, 40'tan fazla kişi tutuklandı ve ateş açılması sonucu milletvekilleri yaralandılar. 1984'ten beri Ankara'dan bağımsızlık isteyen marksist Kürdistan İşçi Partisi, özgürlüğün kanlı yolunda 3.000'den fazla can kaybı verdi. Yürüyüş esnasında Kürdistan İşçi Partisi lehine sloganlar atıldı.

İngiltere İşçi Partisi Sol Kanat Milletvekillerinin mesajı:

Değerli arkadaşlar,

Biz "Socialist Campaign Group of Labour MPs"(İşçi Partisi Sol Kanat Milletvekilleri) olarak **Vedat AYDIN**'ın hunharca katledilmesini kınıyoruz....

Biz **Vedat AYDIN**'ın ailesine ve diğer yoldaşlara da başsağlığı diliyoruz.

Sizinle dayanışmada olduğumuzu belirtiyoruz.

10 Temmuz 1991
Milletvekili
Jeremy Corbyn

İngiltere İşçi Partisi milletvekillerinin basın açıklaması

Diyarbakır'daki cenaze töreninde katliam

Parlamentoda yer alan HEP Amed (Diyarbakır) İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın Türk ölüm mangaları tarafından katledilmesini kınıyoruz.

Türk ordusunun cenaze törenine katılan kitleye yaptığı saldırıyı dehşetle karşılıyoruz.

7.000 araçla törene katılan 30 bin insan Diyarbakır'ın dışında polisin saldırısına uğradı. Özel timler ve sivil giysili polisler yürüyüşteki insanların üzerine ateş açtılar. Bu saldırıda 20 kişi öldürülürken 200 kişi de yaralandı. Yaralıların arasında İbrahim Aksoy, Ahmet Türk ve Adnan Ekmen gibi milletvekilleri de bulunmaktadır. Gözaltına alınan 500 kişinin arasında da 2 Türk gazeteci ve 5 yabancı gazeteci bulunmaktadır.

Hiçbir devlet, yaptığı böylesi baskılarla Avrupa Topluluğu'na üye olma hakkına da sahip olamaz. Bunun için hükümetin (İngiliz Hükümeti) bu öldürme ve yaralama olayını sert bir şekilde kınamasını arz ediyoruz.

12.07.1991

Milletvekilleri

Mr.Dave Nellist	**Mr. Sydney Bidwell**
Mr. John Hughes	**Mr. Ronnie Campbell**
Mr. Harry Barnes	**Mr. Bob Cryer**
Mr. Jeremy Corbyn	**Alice Mahon**
Mr. Jimmy Dunnachie	**Mr. Martin Redmond**
Mr. Thomas Mcavoy	**Mr. Bill Michie**

İngiliz Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Lord Avebury'nin Vedat AYDIN'ın katledilmesi nedeniyle TC konsolosluğuna gönderdiği protesto mektubu:

Sayın Konsolos,

Diyarbakır HEP Başkanı Vedat AYDIN'ın kaçırıldıktan sonra öldürülüşünü büyük endişeyle karşıladık. Öğrendiğimize göre Vedat AYDIN, Temmuz'un 5'inde silahlı kişiler tarafından evinden alındıktan sonra, cesedi Elazığ-Maden arasında bulunmuştur. Doktorların yaptıkları otopsiye göre Vedat AYDIN, 3 gün önce işkence edildikten sonra kurşuna dizilmiştir.

Türk yetkililerinin Kürtlere yönelik kötü uygulamalarına ilişkin iddialara karşı sizin çok hassas olduğunuzu biliyorum. Peki, yapılan bu vahşi cinayet hakkında ne düşünmemizi istersiniz?

Önceden bizim komisyonun Diyarbakır'a gidip, Diyarbakır ve çevresinde insan hakları durumunu incelemek için yetkililerinizden izin istenilmiş, fakat izin verilmemiştir. Acaba, Türk devleti bu an gitmemize izin verebilir mi?

Saygılarımla

10 Temmuz 1991
Lord Avebury

Cuma günü üniformalı ve silahlı kişiler tarafından evinden alınan **Vedat AYDIN** cenazesi yol kenarında bulundu. **Vedat AYDIN**'ın birkaç kez kurşunlandığı gözlendi. İçişleri Bakanı'nın söylediğine göre, **Vedat AYDIN**, güvenlik güçleri görünümünde eli silahlı kişiler tarafından evinden alındı. Hanımının söylediğine göre ise, **Vedat AYDIN**'ı evden alanlar polisti.

Polis, yürüyüş kortejini takip eden gazetecilerin kameralarını kırdı ve iki gazeteci çatışma sonucu hastahaneye kaldırıldı. Geçen 6 hafta içinde bölgede ani baskınlar ve haneye tecavüz olayları sonucu 75 kişi öldü.

65.000'den fazla jandarma ve polis, Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu'sunda 13 Kürt vilayetini Kürt gerillalara karşı savaş düzenine getirdi.

Elefterotipya, 12 Temmuz 1991
Yunanistan

Diyarbakır'da Kürtlere karşı katliam

Vedat AYDIN'ın cenaze töreni nedeniyle yer alan olaylar, kitlesel hareketlilik biçimini aldı. Resmi açıklamalara göre 3 kişi öldü, 37'si silahla ateş edilmesi sonucu 107 kişi yaralandı... ve 353 kişi yakalandı. Başka kaynaklara göre ise, 12 kişi öldü. Dün de gayri resmi olarak ölü sayısının 24'e çıktığı bildirildi. Bu rakamın daha büyük olması, ağır yaralıların çokluğundan kesindir.

katliam

Olaylar, HEP İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın cenaze törenine katılan kişilerin Kürtçe slogan atmaya başladıkları anda başladı. Sloganlarda PKK'den bahsediliyordu. Tabut ERNK bayrağı ile örtülüydü.

Diyarbakır ile yaptığımız konuşmada, surlarda mevzilenen maskeli özel timlerin ateş açtıkları bildirildi. Görgü tanıkları, yaratılan ortamın 1 Mayıs 1977 olaylarını hatırlattığını söylediler ve olayların meydana geldiği alandaki bir uçuruma kitlelerin sürüldüğünü vurguladılar. Olayların genelleştirileceği doğrultusunda korkular ifade ediliyor.

Bilindiği gibi, HEP İl Başkanı **Vedat AYDIN** üç gün önce ölü bulundu. Polis olduklarını söyleyen ve bilinmeyen kişilerce kaçırılmıştı.

Yeni olayların ortaya çıkmasına cenaze törenleri neden olacak. Şimdi Türkiye'de yaygın görüş, Kürt hareketinin kitle açısından atlama kaydettiği yolunda. Diyarbakır'da yıllardan beri 30.000 kişilik protesto yürüyüşü yaşanmadı. Hareketlilik sadece Diyarbakır'da yok. Van'da 6.000 işçi yürüyüş yaptı (Batman olabilir). Ankara'nın geleneksel Kürt politikasında değişiklik doğrultusunda bir adım bile atmamasıdır. Bu, olaylardan değil, yöneticilerin yaptıkları açıklamalardan da ortaya çıkıyor. Olaylar açıklığa kavuşmadan, bunaların sorumluluğu protestocuların üzerine atılmaya çalışılmaktadır.

Bütün bunlardan ortaya çıkan sonuç, Güneydoğu'da yeni bir sıcak dönemin başladığıdır. Kürtlerin herhangi bir hareketini kanla bastırmak için Ankara'nın kararlığı, PKK'nin mücadelesini genelleştirmek için yaptığı hazırlıklar ve tabii Türkiye de üslenecek olan çevik kuvvet. Şüphesiz, Türkiye, bu kuvveti kendi Kürtlerine karşı kullanmaya çalışacaktır. Bu, Türkiye'deki Amerikan üslerinden geçmişte yapılmıştı...

The Times, 11 Temmuz 1991

Ayaklanmadan sonra şehir kargaşa içinde

Türkiye'nin Güneydoğusun'daki en büyük Kürt şehri Diyarbakır'ın, cenaze törenine katılan 25.000 kişiyle polis arasında yapılan bir günlük çatışma neticesi kargaşa içinde olduğu bildiriliyor. Dün gece, bazıları yaralı olduğu halde binlerce insan, parlamentodaki Kürt yanlısı bir parti liderinin gömülmek üzere getirildiği mezarlıkta kendi kendilerine barikat kurdular.

Halkın Emek Partisi Başkanı Fehmi Işıklar, konuşmasında, **Vedat AYDIN**'ın "devlet içinde devlet"in kontrolden çıkmış eylemlerinin son kurbanı olduğunu ifade etti.

Vedat AYDIN, 5 Temmuz'da polis olduğunu söyleyen 4 kişi tarafından evinden alınmış ve işkence yapıldığı belli olan cesedi günler sonra Diyarbakır-Elazığ arasındaki yolda bulunmuştu.

Güvenlik güçleri, günün erken saatlerinden itibaren cenaze törenine katılanların şehre girmelerini engellemeye çalıştı. Yaklaşık 25.000 kişi cenazeye eşlik etti. Orada öfkeli polislerce karşılandı. Slogan ve taş atan kalabalığa polislerce ateş açılması sonucu iki kişinin öldüğü ve birçoklarının da yaralandığı bildiriliyor. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre, polisler, göstericilerin üzerine iki dakikalık yaylım ateşi açtılar.

Dünkü olay, bölgede giderek sistemli olarak yaygınlaşıyor. Batman'dan bildirildiğine göre, protesto amacıyla kepenklerini kapatan dükkan sahiplerine özel timler saldırdı.

Polis, **AYDIN**'ın kendileri tarafından tutuklandığını inkar etmekte ve ölüm olayını araştırdıklarını söylemektedir. Diyarbakır'dan çok uzakta olmayan bir yerde Irak Kürtlerini korumak amacıyla çok uluslu bir gücün yerleşmesini kabul eden ve ayrıca gelecek hafta sonunda Başkan Bush'u ağırlayacak olan Türkiye zor durumda kalacaktır.

Etnos, 12 Temmuz 1991

12 Kürt katledildi

Vedat AYDIN'ın cenaze töreni sırasında Diyarbakır'da Türk güvenlik kuvvetlerinin ateş açması sonucu 12 Kürt katledildi, 60 kişi de yaralandı.

Diyarbakır HEP İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın cenaze törenine katılan 25.000 Kürt ile tank ve helikopterlerle desteklenen polis güçleri arasında çıkan olaylar sonucu polisin açtığı ateş nedeniyle 12 kişi öldü, aralarında iki milletvekili ile iki gazetecinin de bulunduğu çok sayıda kişi yaralandı. Son birbuçuk ayda 80 kişi çatışmalarda yaşamını kaybetti.

Kıbrıs

Kıbrıs'ta yayınlanan Xaravgi, Simerini, Agon, Filelefteros ve Elef Terotıpya gazeteleri, haberi yabancı basın ajanslarına dayanarak Diyarbakır'da çıkan olaylarda 12 kişinin öldüğü, 300 kişinin yaralandığı biçiminde yer verdi.

Ayrıca ERNK'nin açıklaması bütün devlet ve özel radyo kurumlarının haber bültenlerinde sözlü olarak yer aldı. Devlet televizyonunun da verdiği haber konusunda deylet radyo kanallarında Kıbrıs Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi'nin bir temsilcisiyle röportajlar yayınlandı.

Wiener Zeitung, 12 Temmuz 1991
Avusturya

Türkiye'de cenaze töreni: 3 ölü

Bölgenin başkenti Diyarbakır'da bir Kürt politikacının toprağa verilmesi sırasında meydana gelen büyük olaylar ardından, Güneydoğu Anadolu'daki durum, bir gün sonra, perşembe günü de gerginliğini korudu. Resmi kaynaklara göre, çarşamba günü Kürt göstericiler ile Türk güvenlik güçleri arasında çıkan kanlı olaylarda 3 insan öldü, yaralıların sayısı 120 civarında, tutuklananlar ise 360 kişi olarak açıklandı. Buna karşılık halk sözcüleri ise, 16 ölü, 300 yaralıdan bahsediyor.

Perşembe günü Ankara'da Türk Başbakanı Mesut Yılmaz yaptığı açıklamada, nüfusunun ağırlığını Kürtlerin oluşturduğu Güneydoğu halkını, "bölücü provokasyonların" durdurulması hususunda uyardı. Türkiye'nin ulusal ve toprak bütünlüğü konularında taviz vermeyeceklerini özellikle vurguladı.

Arbeiterzeitung, 12 Temmuz 1991

Türkiye'de ölüler var

Kürt göstericiler ile Türk güvenlik güçleri arasında çarşamba günü Diyarbakır'da meydana gelen kanlı olaylar esnasında 10 insan öldü. Perşembe günü de durum gerginliğini koruyordu. Türk Hükümeti Başbakanı Mesut Yılmaz ulusal birlik ve toprak bütünlüğünden Türkiye'nin taviz vermeyeceğini açıkladı.

Kurier, 12 Temmuz 1991

5 kurban.

Diyarbakır ablukaya alındı.

Türkiye: Kürtlere karşı polislerin kanlı saldırısı

En az 5 kurban (ölü), yüzlerce tutuklama: Kürt göstericileri ile Türk polisi arasında Doğu Anadolu kenti Diyarbakır'da meydana gelen büyük çatışmaların kanlı bilançosu bunlar. Güvenlik güçleri ağır silahlarla kentini taşlarla koruyan bölücü Kürdistan "İşçi Partisi" taraftarlarına saldırdılar. Diyarbakır ablukaya

alındı. Şu anda kimsenin kenti terketmesine müsaade edilmiyor. Olaylar katledilen bir Kürt politikacının toprağa verilmesi esnasında patlak verdi. Politikacı, esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolmuştu ve ardından da işkence görmüş, kurşunlanmış cesedi bulunmuştu.

Salzburger Nachrichten, 12 Temmuz 1991

Türkiye'nin Kürt bölgesinde büyük çatışmalar

Diyarbakır (Sn,dpa) Güneydoğu Anadolu'daki büyük olayların ertesi günü olan perşembe günü de durum ileri düzeyde gergindi. Kürt göstericiler ile Türk güvenlik güçleri arasında meydana gelen kanlı olaylar esnasında resmi açıklamalara göre Diyarbakır'da 3 insan öldü. Yaralıların sayısı 120 civarında, tutuklananların sayısı ise 360 olarak gösterildi.

Önemli oranda bir halk ayaklanmasına benzeyen olaylarda, Ankara'daki Almanya Büyükelçiliğinin kaynaklarına göre bir Alman bayan gazeteci de ağır şekilde dayaktan geçirilmiş. Türk Başbakanı başta "bölücü provokasyonlar" hususunda uyararak, ulusal birlik ve toprak bütünlüğünden Türkiye'nin taviz vermeyeceğini vurguladı.

Olaylar çarşamba günü öğleden sonra patlak vermişti. 25 bin Kürt ölüm mangaları tarafından katledilen sol eğilimli politikacı **AYDIN**'ı toprağa verirken olaylar meydana gelmişti. Kürt gençleri resmi binalara ve polislere taş atması ardından, polisler önce uyarı ateşinde bulundu, ardından da halkı tarayan kurşunlar geldi. Halk hedef seçilerek ateş edildi. Ardından silahlı çarpışmalar uzun bir süre durmadı.

Die Tageszeitung, 12.7.1991

"Gelecek sefer hepinizi öldürürüz"

Diyarbakır'dan Lissy Schmidt bildiriyor:

Katledilen siyasetçi **Vedat AYDIN** çarşamba günü büyük Kürt şehri Diyarbakır'da toprağa verilirken, insanlar *"Vedat seni unutmayacağız"* ve *"Bize hesap verilmesini istiyoruz"* diye bağırarak onu son kez uğurluyorlardı. Metropol hiç alışılmamış bir manzara sergiliyordu. Sokaklar bomboştu, tüm kepenkler indirilmiş, bütün şehir matem ve protesto ifade ediyordu.

5000 arabadan oluşan bir konvoy cenazeyi 80 km uzaklıktaki Maden'den Diyarbakır'a getirmişti. Orada onbinlerce insan Kürt bayrağına sarılı tabutu karşıladı. Sokaklar cenaze alayınındı. Fakat insanlar matemden çok kararlılık sergiliyordu. Ağır tehditlere rağmen **Aydın'ın** cenazesinin bu şekilde toprağa verilebilmesi kararlılığın zaferiydi. *"Yaşasın PKK"* ve *"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"* sloganları çınlıyordu.

Muhalif siyasetçi **AYDIN**, cuma gecesi evinden alınmıştı. *"Merak etme"* demişti karısına, *"Bunları tanıyorum, siyasi polis görevlileri, yarın sabah dönerim"* ve, geri dönmedi. Üç gün sonra ölü olarak bulundu. Çıplak ve sekiz yerinden kurşunlar isabet etmiş, kolları ve bacakları kırılmış, kafatası ezilmişti. Yapılan saldırılardan uluslararası gizli-istihbarat örgütü *"Gladio"*'nun Türkiye kolu kontrgerilla sorumlu tutuluyor.

Vedat AYDIN, Halkın Emek Partisi (HEP)'nin Kürt şehri Diyarbakır İl Başkanıydı. Adı Türkiye-Kürdistanı demokrat muhalefeti çevrelerinin dışında düşünülemezdi. O İnsan Hakları Derneği'nin kurucularından ve yorulmak bilmeden insan haklarını ihlallerine karşı mücadele eden bir savaşçıydı. Onun katli yoğun tepkilere yol açtı. (...)

Diyarbakır'daki harp hali gece boyunca devam ediyor, can kurtaranlar perşembe gününe kadar ıssız şehirde hızla dolaşıyordu. (...) Hastane kuşatılmıştı, tedavi yapılan odalar bile, polislerce işgal edilmişti. (...)

AYDIN'ın katledilmesi ve cenaze töreninde olaylarla birlikte Kürdistan'da demokratik muhalefete karşı yapılan saldırılar yeni bir evreye girmiş oldu. (...)

Avrupa kamuoyuna Kürt sorununa ilişkin elle tutulur, gözle görülür *"demokratikleşme"* konusunda deliller gösterilmelidir. Kürdistan'da yapılan reformlar özel-tim için hiçbir yasaya uymamanın birer nedeni oldu. *"Latin Amerika"* metodlarına başvurulur. *"Bu henüz başlangıçtır"* diyordu rambolardan biri cenaze alayına yapılan katliam esnasında. *"Bizi durdurmanız imkansız. Sizi bugün öldüremezsek, gelecek sefere öldürürüz."*

Neue Züricher Zeitung, 13-14.7.1991

Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gergin durum

Kürtlerin uyanan ulusal bilinci

Geçen çarşamba günü Diyarbakır'da yaşanan kanlı olaylardan sonra Diyarbakır ve diğer Güneydoğu Anadolu'daki şehirlerde gerginlik hakim. Hukukçuların belirttiğine göre, Nisan ayında yürürlüğe giren "Terörle Mücadele Yasası" Kürt ulusal uyanışına karşı kullanılacak. Türk güvenlik güçlerinin tutumlarına karşı gelişen şikayetlere rağmen Kürtlerin korunmasının neden yalnız çevik kuvvetlere verildiğini halk soruyor.

İstanbul, 12 Temmuz

Diyarbakır'daki kanlı olaylardan iki gün sonra hala Diyarbakır ve Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gerginlik hakim. Ülkenin batısında ise olaylar hakkında bir bilgisizlik hakim. Bu bilgisizlikte hükümetin ve muhalefetin vermiş olduğu çelişkili bilgilerin rolü büyük. Hükümet bu olaylar esnasında 3 kişinin öldüğünü, 119 kişinin yaralandığını ve 361 kişinin tutuklandığını belirtmesine karşın, muhalefet ise 10 kişinin öldüğünü ve 1000 kişinin yaralandığını söylüyor; ayrıca 500 kişinin de kayıp olduğunu söylüyor.

Devlet içinde devlet

Olayların gelişmesinin nedeni hakkında da bir bilgisizlik yaşanıyor. Devlet, olayı basit bir açıklamayla provokasyon olarak değerlendiriyor. Devletin açıklamasına göre, yürüyüşçüler güvenlik güçlerine taşlarla saldırmış ve böylece güvenlik güçlerinin karşılık vermesine neden olmuşlar. Büyük muhalefet partileri, sosyal demokratlar ve Doğru Yol Partisi ise hükümeti bu olaylar karşısında yeterli hazırlık yapmamakla suçluyorlar. Aydınlar ve Halkın Emek Partisi taraftarları ise Latin Amerika'daki olayların benzerliğine dikkati çekiyorlar. Militarist güçlerin devlet içinde devlet durumuna ve bunların artık kontrol edilemez bir seviyeye geldiklerini belirtiyor HEP Başkanı **Fehmi Işıklar.** İnsan hakları savunucusu **Vedat AYDIN**'ın defnedilmesinden sonra, legal bir parti olan HEP yönetici kadrosu ve çok sayıda gazetecinin de içinde bulunduğu otobüs güvenlik güçlerinin baskınına uğruyor ve içindekiler kanlı bir şekilde dövülüyorlar. Dört HEP Milletvekili hastanelik ediliyor. Bunlardan birisi de HEP Başkanıdır.

24 Heures, 11.7.1991

Türkiye'nin Güneydoğu'sunda Kürtler katlediliyor

Olağanüstü Hal'in yürürlükte olduğu, halkın çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Güneydoğu Anadolu'da yapılan (**Vedat AYDIN**'ın) cenaze töreni polise karşı gösteriye ve drama dönüştü.

AFP (Agence France de Presse, Fransız Haber Ajansı)'den telefonla alınan bilgilere göre, HEP Diyarbakır İl Başkanı'nın cenaze töreninde çıkan olaylarda en az 5 kişinin öldüğü, 10'larcasının da yaralandığı bildiriliyor. Aynı kaynağa göre yaralılar arasında, açılan yaylım ateşi ile paniğe kapılan kalabalık tarafından ezilen kadın ve çocuklar da bulunuyor.

Kontr-gerilla suçlanıyor

Süper valilik şu ana kadar -çarşamba öğleden sonra- olaylarla ilgili resmi bir açıklama yapmış değil.

Kaçırıldıktan sonra, pazartesi günü Diyarbakır'a 100 km mesafede ölü olarak bulunan **Vedat AYDIN**'ın cenaze törenine 50.000'den fazla kişi katıldı. Cenaze töreni, güvenlik güçlerini -özellikle de kontr-gerillayı- protesto mitingine dönüştü. HEP, **Vedat AYDIN**'ın ölümünden kontrgerillayı sorumlu tutuyor.

6 saatlik gösteri

Cenazeye katılan göstericilerin attığı başlıca sloganlar; **"Yaşasın PKK"** (Kürdistan İşçi Partisi, Ankara yönetimine karşı silahlı mücadele veren başlıca örgüt), **"Yaşasın APO"** (PKK'nin Başkanı), **"Kahrolsun kontr-gerilla ve sömürgecilik"** (Ankara yönetimi). Tüm mağazaların **Vedat AYDIN**'ın katlini protesto için kapalı olduğu, 2.500 kişinin yaşadığı şehirde (Diyarbakır kastediliyor, büyük ihtimale rakamda baskı hatası var, bn.) büyük gösteri 6 saat sürdü. Sarı, kırmızı, yeşil (Türk yetkililerinin yasakladığı Kürt ulusal renkleri) renkli pankartlar taşıyan göstericiler, polis karakolunu ve zırhlı araçları taşladılar.

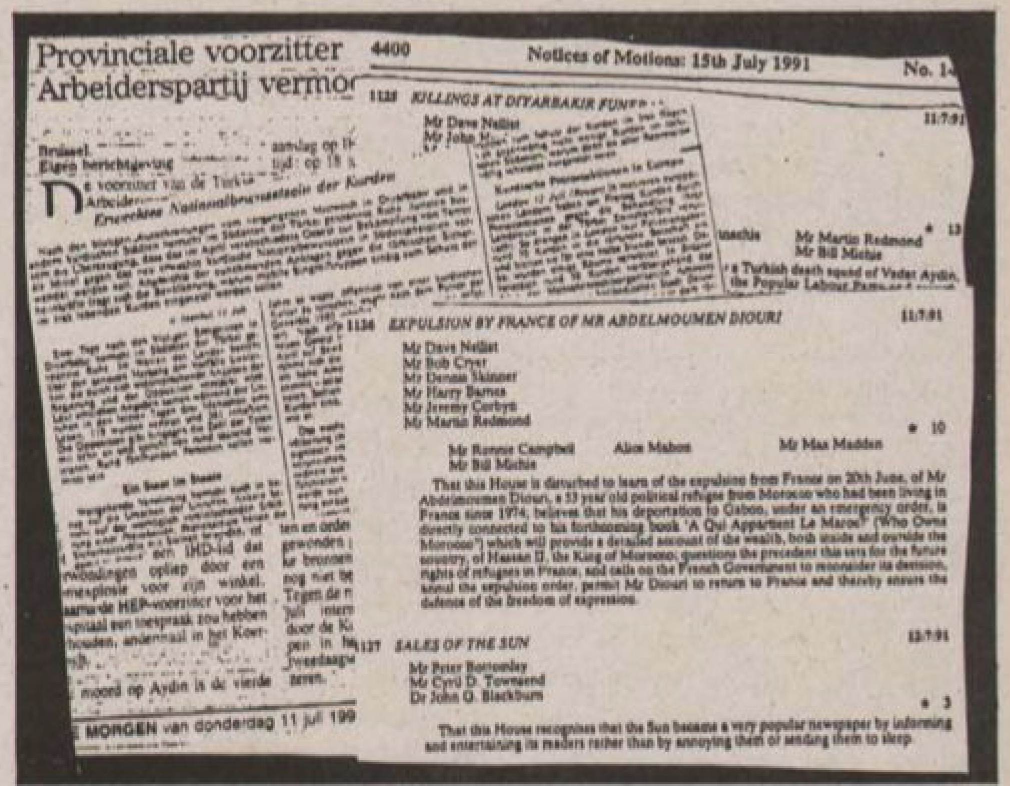
Vedat AYDIN'ın eşi Şükran'ın ifadesine göre, Maden'de cesedi bulunan **Vedat AYDIN**, cumartesiyi pazara bağlayan gece evinden kendisini polis olarak tanıtan kişilerce alınmış. Bu olay (kaçırma) daha sonra Türk yetkililer tarafından yalanlanmıştı.

AFP'nin telefon ile görüştüğü, Diyarbakır'da bulunan Mahmut Alınak (HEP milletvekili), HEP'in 4 milletvekili ile 5 bölge yöneticisinin polis tarafından yaralandığını ve hastaneye kaldırıldığını açıkladı.

De Morgen, 11.7.1991

HEP İl Başkanı katledildi

ERNK'nin Avrupa Temsilciliği, 5 Temmuz'da Güneydoğu'da HEP Diyarbakır İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın özel tim tarafından katledildiğini bildirdi.

Provinciale voorzitter Arbeiderspartij vermoo[rd]

Notices of Motions: 15th July 1991

1125 KILLINGS AT DIYARBAKIR FUNE[RAL]

Mr Dave Nellist

Mr John ...

Mr Martin Redmond

Mr Bill Michie

...Turkish death squad of Vedat Aydin, the Popular Labour Party...

1126 EXPULSION BY FRANCE OF MR ABDELMOUMEN DIOURI 11.7.91

Mr Dave Nellist
Mr Bob Cryer
Mr Dennis Skinner
Mr Harry Barnes
Mr Jeremy Corbyn
Mr Martin Redmond

Mr Ronnie Campbell Alice Mahon Mr Max Madden
Mr Bill Michie

That this House is disturbed to learn of the expulsion from France on 20th June, of Mr Abdelmoumen Diouri, a 53 year old political refugee from Morocco who had been living in France since 1974, believes that his deportation to Gabon, under an emergency order, is directly connected to his forthcoming book 'A Qui Appartient Le Maroc?' (Who Owns Morocco?) which will provide a detailed account of the wealth, both inside and outside the country, of Hassan II, the King of Morocco; questions the precedent this sets for the future rights of refugees in France; and calls on the French Government to reconsider its decision, annul the expulsion order, permit Mr Diouri to return to France and thereby ensure the defence of the freedom of expression.

1127 SALES OF THE SUN 12.7.91

Mr Peter Bottomley
Mr Cyril D. Townsend
Dr John G. Blackburn

That this House recognises that the Sun became a very popular newspaper by informing and entertaining its readers rather than by annoying them or sending them to sleep.

... moord op Aydin is de vierde ...

DE MORGEN van donderdag 11 juli 199[1]

Vedat AYDIN geceyarısında bir soruşturma için alındı. Ve aynı gecede de işkence edilerek katledildi. Ailesinin ve HEP delegelerinin, HEP'le birlikte çalışan İHD'nin **Vedat AYDIN**'ı arama çabaları sonucunda **Vedat AYDIN**'ın cesedi dört gün sonra Diyarbakır'dan 60 km uzaklıkta olan bir arazide bulundu.

Amnesty International'a göre geçmişte öğretmen olan insan haklarının aktif savunucusu **Vedat AYDIN**'ın, kaçırıldığı dönemde, İHD'nin geçen sene Ekim ayında yapılan toplantısında Kürtçe bir konuşma yapmasından dolayı davası sürüyordu. **Vedat AYDIN**, kayboluşundan bir süre önce, dükkanına atılan bir bombadan dolayı yaralanan İHD'nin bir üyesini hastanede ziyaret etmiş ve hastanenin önünde Kürtçe bir konuşma yapmıştı.

Vedat AYDIN'a yapılan suikast, yirmi gün içerisinde İHD üyelerine yapılan suikastlerin dördüncüsüydü: 18 Haziran'da insan hakları savunucusu olan Özer'in arabası bombalanmıştı. Tam bir hafta sonra Diyarbakır'da İHD'nin binası havaya uçuruldu ve yine 2 Temmuz'da Batman'da İHD'nin bir üyesinin arabası bombalandı.

Amnesty International'a göre, 86'da kurulan İHD'nin kuruluşundan bu yana Türk rejimi tarafından çeşitli baskılara maruz kaldığı bildiriliyor.

Birçok insan hakları savunucusu, kampanya yürüttüğü ve izinsiz bildiri dağıttığı için tutuklandı. Çeşitli İHD binaları geçici olarak, Batman'daki İHD binası ise kesin olarak kapatıldı. Amnesty International'a göre, İHD üyelerinin birçoğu gerek mektupla, gerekse telefonla ölüm tehditleri alıyor.

Diyarbakır'da, **Vedat AYDIN**'a yapılan suikasten dolayı büyük bir kitle eylemi yapıldı. Bütün insanlar polis tarafından tartaklandı ve Kürt gazetesi olan **Berxwedan**'a göre bu olaylar sırasında 10 kişi öldü ve 50 kişi yaralandı. Diğer kaynaklar bugüne kadar hiçbir şeyi doğrulamadı.

Yapılan bu katliamları protesto etmek amacıyla, 14 ve 15 Temmuz'da, dünyadaki bütün Kürtler iki günlük bir açlık grevi düzenliyorlar.

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Amed Serîhildanından İzlenimler:

KÜRDİSTAN "VEDAT NEMİR E"Yİ HAYKIRIYORDU

Xebat Hêlîn (Amed)

10 Temmuz sabahı hava Amed'de ağırdı. Diyarbakır sıcağının bütün çabası havanın kurşundan da çok olan ağırlığını azaltamıyordu. Zira o gün **Vedat AYDIN** toprağa teslim edilecekti. Bütün Diyarbakır yaslıydı.

Maden'e doğru yola çıktığımızda, herkes gibi arabamızın konvoyun gerisinde kalacağından ve gelişmeleri yeterince izleyemeyeceğimizden endişeliydik. Temmuz ayının ikinci çarşambası Kürdistan'ın her tarafından akın akın insanlar sömürgeciliğe ve kiralık katillerine, "ölüm mangalarına" öfkesini kusmak için Diyarbakır-Elazığ karayoluna akıyordu. Daha HEP Diyarbakır binasından ayrılmadan gelen telefonlardan; Antep'ten, Urfa'dan, Elazığ'dan, Dersim'den, Bingöl ve Adıyaman'dan gelen yurtseverlerin Maden'e gittiklerini öğreniyorduk. Mardin ve Silvan yollarının polis tarafından tutulup gelen yurtseverlerin şehre bırakılmadığı haberi büyük bir öfke dalgasının esmesine yolaçtı. Herkes tepeden tırnağa öfke kesilmişti ve küçük bir kıvılcımda patlamaya hazırdı.

Yolda, Ergani'ye kadar ve Ergani'den sonraki yol boyunca ekin biçenler, bahçeciler, işçiler, köylüler; sırtlarında çocuklarıyla kadınlar, çocuklar, yaşlılar hep ayaktaydı ve konvoydan yükselen sloganlara katılarak bağırıyorlardı. Ergani içinde küçük çocuklardan, genç kızlar ve yaşlılara kadar Ergani halkı, o gün sarı-kırmızı-yeşilli bulabildikleri giysileriyle yol kenarında sloganlar havkırıyor, "tilîlî" çekiyorlardı. Erganili çocukların **"Bijî Kurdistan"**, **"Bijî Serok APO"** sloganlarını haykırması Ulusal Kurtuluş Devriminin geleceğini aydınlatıyordu.

Diyarbakır ve tüm Kürdistan Vedat'ın yasını tutuyordu

Yol boyunca bütün iş yerleri kapalı, işçileri yol kenarında zafer işaretleri yapıyor, slogan bağırıyorlardı. **Vedat AYDIN**'ın kalleşçe katledilmesi üzerine yas ilan edilmişti. Yas demek çalışmamak demekti, kepenkleri indirmek demekti. Ve bütün insanlarımız bunu gönülden uyguluyorlardı.

Maden'e bir kaç km kala inişaşağı akan araba seli artık yavaş, adeta karınca adımıyla ilerliyordu. Yol bütünüyle konvoy arabalarına aitti. Ve akan araçlar seli, Kürdistan insanının duygu seliydi. Yol kenarında, sırtına bağladığı çocuğuyla yumruklarını sıkan ve bütün gücüyle faşist katillere kinini kaykıran Kürt kadını, yukarda konvoyu izleyen ve TC'nin o gün o yolda, o topraklarda varlığının tek kanıtı olan helikoptere taş fırlatıyordu. Bu tavır bütün konvoydan alkış tufanıyla selamlandı. Bir şeyler gelip boğazımıza düğümleniyordu. **Vedat**'ı kaybedişin acısı, ölüm mangalarına duyulan öfke ve halkın coşkulu katılımının sevinci karışıyor, tanımı olanaksız bir duygu karmaşası yaratıyordu.

Araba seli, gerillanın yürüyüşündeki kadar nizami, o kadar disiplinli değildi. Yol boyu da gerilla yaşamından yapılan aktarmalarda anlatıldığı gibi derin vadiler boyunca yeşillik, pınarlar ve kuş cıvıltılarıyla dolu değildi. Ama konvoydan yükselen sloganlar bizde en güzel nağmelerin etkisinden daha derin duygulanma yaratıyordu. Yol boyunca dizilen insanlar o çıplak ve ağaçsız araziyi ormanla kaplı yüce dağlara döndürüyordu. Yani kısacası halkın gücü, bu yolu, bu toprakları devrim coşkusuyla yemyeşil bir havaya döndürmüştü. Araba seli çağlayanlardan dökülen berrak sular gibi dönemeçlerden kaybolurken herkesi **Vedat**'a bir adım daha yakınlaşmanın, onun son kez omuzlarda taşınmasına tanık olmanın heyecanı sarıyordu.

Motorsikletli iki milis konvoyun geri dönüşünde yol açıp ilerlerken, herkes "gerilla, gerilla" diye bağırıyordu.

Maden'e bir kaç km kala araçlar durup geri dönmeye başladı. Bütün arabaları Maden'e ulaşması olanaksızdı. Biz de arabamızı geri dönüş için hazırladık ve konvoyun geri dönüşünü beklemeye başladık. Kısa süre sonra yokuş yukarı dönemeçten süzülerek ilerleyen, arkadan gelen arabalara yol açan iki motorsiklet göründü. Başlarında kırmızı kaskları, sırtlarındaki renkli giysileri ve ayaklarında esem ayakkabılarıyla yanımızdan geçerlerken yanımda oturanlar "gerilla, gerilla!." diye bağırdılar. Ve arabadan dışarı fırlayıp yol açıp ilerleyen bu iki motorsikletlinin ardından hayranlıkla baka kaldık. Kimi **"Bu günleri de gördük"**, kimi **"Kürdistan'da gerilla ilk kez bir cenazeye rehberlik ediyor"** diyor, kimi ise durumu İrlanda'daki cenaze törenleriyle kıyaslıyordu. Bu özgürleşen topraklar üzerinde ölümü hiçleştiren, herkesin düşman yüreğine saplanmaya hazır bıçak olduğu bir andı.

Cenazeyi taşıyan araba ve ardından konvoyun Diyarbakır'a doğru yola koyulması, herkeste **Vedat**'a yakın olma telaşı başlattı. **Vedat**'ı yakından tanıyan biri olarak, şu an eğer **Vedat** konuşuyor olsaydı, bu kadar ilgiyle herkesi ölüme teşvik ediyorsunuz, yaşamak ve düşmanı kahretmek lazım diyecekti diye düşünmeden edemedim. Tabii ki bu **Vedat AYDIN**'ı gerçek bir halk önderi yapan mütevaziliğinin eseriydi. Yoksa, bu insanlar en yüce değerleri olarak şehitlerine gösterdikleri ilginin yeterli olmadığını düşünüyorlardı. Konvoy uzunluğu için 15-20 km tahminleri yapılıyor, araba sayısı için 5-6 bin rakamları söyleniyordu. Bazen bir dönemeçte ya da bir rampayı tırmanırken geriye dönüp bakıldığında araba selinin ardı görülmüyordu ama, kıvrılarak uzayan konvoyun görkemi göz kamaştırıyordu. Yol boyu geliştekinden çok daha coşkulu, daha büyük kalabalıkla doluydu. Ve adeta yüz kilometreden fazla bir yolda geçit töreni yapılıyordu.

Diyarbakır'a yaklaştıkça yol kenarından yumrukları sıkılı slogan haykıran, zafer işareti yapan insan toplulukları daha da çoğalıyordu. Karayolları işçileri, DSİ işçileri ve daha birçok devlet kuruluşunda, o gün sendikaları sadece yemek boykotu kararı almakla yetinen işçiler, yol boyunca coşkun kalabalıklar halinde cenaze konvoyunu alkışlar arasında selamlıyorlardı. **Vedat** yoldaş onlara gülümsüyor ve adeta *"Ölüme tilîliyle gidiyoruz"* diyordu.

Şehrin Seyrantepe kavşağına kadar arada bir cenaze konvoyu üzerinden geçerken bütün herkesin sloganlarla tepkisini ifade ettiği helikopterden başka TC'nin varlığına rastlamamıştık. Herkes, "Bugün yolları bize terkettiler" diyordu. Ofis kavşağında askeri panzer ve komando yığınağı vardı. Arabalar şehir içinde yavaş ilerliyordu. Konvoy sloganlarla ve mitinge çağrılarla ilerlerken bütün binalardan coşkun alkışlarla halk konvoyu selamlıyordu.

Serîhildan coşkusuyla kitlenin konvoya doğru koşuşu, kitle gücünün azametini sergilerken, duygular fırtınası herkesi sarmıştı ve bin yıllık hasretin sonunda kavuşma coşkusu bütün bedenleri titretmişti.

İstasyona yaklaştıkça, bu alana açılan yolların polis tarafından tutulduğunu görüyorduk. Polis barikatlarının arkasından biriken halk, barikatı zorluyor, zaman zaman polisle çatışıyordu. Bütün Diyarbakır ayaktaydı. İstasyon alanına yaklaşan konvoya doğru önceden miting alanında biriken halk **"Vedat Nemir e"**, **"Bijî PKK"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî Kurdistan"** sloganlarını haykırarak koşmaya başladı. Cenaze arabasını aralarına aldılar ve adeta kucaklar gibi alana yürüdüler. O serîhildan coşkusuyla şahlanan kitlenin konvoya doğru koşuşu, kitle gücünün azametini sergilerken duygular fırtınası herkesi sarmıştı ve bin yıllık hasretin sonunda kavuşma coşkusu bütün bedenleri titretmişti.

İstasyon alanı kısa sürede doldu. **Vedat AYDIN**'ın ERNK bayrağına sarılı tabutu cami avlusuna götürüldü. **Vedat AYDIN**'ın kardeşinin ve HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar'ın konuşması sık sık sloganlarla kesiliyordu. Kitle tüm duyargalarıyla ayaktaydı ve beğenmediği en küçük sözde protestosunu yükseltiyordu. Saygı duruşunun ardından kitleden gelen **"Andımızı okuyalım"** talebi, **"mezar başında okunacak"** diye karşılanmadı. En çok bağırılan sloganlardan biri de **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** idi. HEP parti otobüsünün hoparlöründen sorulan **"Vedat Nerede?"** sorusuna on binlerin **"Burada"** cevabı bütün Diyarbakır'da çınlıyordu. Kitlenin yürüyüşe geçmesi ve **"Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"** sloganı Diyarbakır halkının katılma isteğini kamçılıyordu. Yol boyunca barikatların ardındaki kalabalık polisle çatışıyor, korteje ulaşmanın yollarını arıyordu. İstasyon caddesinin gidiş ve geliş kışmı sel gibi akan, slogan haykıran ve öfkesini TC'nin tüm varlığına yöneltmenin yollarını arayan kalabalıkla kaplanmıştı. Kavşaklarda barikat kurmuş olan polise taş fırlatan insanları HEP görevlileri engellemede başarısız kalıyorlardı. TRT binasının üstünden çekim yapanları ve binaya taşlarla yönelen halkı görevliler zor zaptediyordu.

Urfakapı surlarında mevzilenmiş olan özel timler kalabalıktan fırlatılan taşlar, onların fareler gibi kaçışmasına yolaçtı. Urfakapı'dan sur içine akan kalabalık, Melikahmet Caddesi'ni kesen asker ve polis barikatına taşlarla saldırdı. Barikatın gerisinde polisle çatışan, sokak başlarında birikip coşkun gösteriyle yürüyüşe katılmak için ileri atılan yığınlar vardı.

Turistik Cadde'de, cadde dolusu insan seli akıyordu. Mardinkapı şehitliğine yaklaştıkça **Vedat**'tan ayrılma anının yakınlaşması üzüntüsü TC'ye öfkenin daha da büyümesine, bedenlerin üstündeki özel timlerin daha öfkeli taşlanmasına, sloganların daha gür bağrılmasına yol açıyordu. Sokaklardan kadınlar insan seline su ulaştırmak için koşturuyor, dam üstlerinde çocuklar sloganlara katılıyor, kadınlar "tilîlî" çekiyorlardı. Gerilla daha kahredici vuruyor, Kürdistan'ı kuruyordu. Kontr-gerilla ise daha büyük kinle lanetleniyordu.

Mardinkapı kavşağına gelindiğinde karakola yığılan panzer, özel tim ve çevik kuvvet ile Balıkçılarbaşı yolunu kapatan polise taşla saldıran halkı HEP otobüsünden yapılan *"taş atmayın"* anonsları durduramıyordu.

Sur üstünde mevzilenmiş olan özel timin başlamasıyla, Mardinkapı karakolundan ve Turistik Otel önünden yoğun ve hedef gözeten yaylım ateşi başladı. HEP Genel Başkanı otobüsün üstüne çıktı ve bir taraftan halkı dağılmamaya, oturmaya çağırırken, diğer yandan polise *"Silah sıkmayın, sıkacaksanız önce bana sıkın"* diye sesleniyordu. Mezarlığın bulunduğu Mardinkapı alt tarafından uzun süre devam eden silah atışlarının ardından arabalar yaralıları taşımaya başladı. Gelen ambulansları polis bırakmıyordu. Kalabalık arasındaki yaralılar boş alana taşındı ve ambulanslara bindirildi. Üstlerinden vızır vızır uçuşan kurşun seslerinden HEP otobüsünün üzerindeki gazeteciler tam siper yatmışlardı. Sükunet sağlandıktan sonra kortej tekrar yola koyuldu ve Mardinkapı aşıldıktan sonra ölü ve yaralı sayısının hayli fazla olduğu, polisin kitleyi uçurumdan aşağı attıktan sonra taradığı anlaşıldı. Ama kitlede ne bir dağılma belirtisi, ne de bir korku görüntüsü vardı. Tersine daha büyük öfkeyle yumruklar sıkılı, mezarlığa doğru yürüdü.

Mezarlığın girişinde HEP otobüsü durdu ve HEP yetkilileri bir durum değerlendirmesi yaptılar. Ardından kitle **Vedat**'ı son yolculuğuna uğurlarken, HEP Genel Başkanı beraberinde birkaç kişi sömürge valisiyle görüşmeye gittiler. Geldiklerinde, sömürge valisinden polisin yürüyüşe müdahale etmeyeceği sözünü aldığını söyledi. Bu arada **Vedat AYDIN** Kürtçe telkinle ve tilîlî eşliğinde halkın kalbine gömüldü. Kürtçe telkinde sömürgecilik hakkında, Kürt kimliğini sahiplenme hakkında şeyler konuşuldu. Ardından **"Ey Raqîp"** marşı eşliğinde saygı duruşu yapıldı. Artık halk geriye dönmeye hazırlanıyordu. Polisle HEP'lilerin yaptığı görüşmede otobüsün öne geçmesini isteyen polisin isteğine uyulmadı. Halkın büyük kısmı otobüs önünde yürüyerek Mardinkapı'dan tekrar şehir içine yönelmişti ki, surlardan açılan yaylım ateşiyle ortalık karıştı. Tam bir savaş alanı haline dönen şehitliğin ön kısmında bir yandan panzer sirenleri, bir yandan helikopterden açılan yaylım ateşi, diğer yandan atılan sis ve göz yaşartıcı bombalarla göz gözü görmez olmuştu. Her şeye rağmen kitle sükunetini koruyordu.

Bu durumu gören faşist polisler panzerle kitle arasına dalarak, yere yatırarak üzerinde tepiniyor, kalaslarla dövüyor, tuttuklarını uçurumdan aşağı atıyordu. Saatlerce süren bu manzaradan sonra, şehir içinde yer yer süren çatışmalar gecenin geç saatlerine kadar devam etti.

Devlet güçleri bu kez şehre yöneldiler ve şehir içinde yolda yürüyen herkesi yere yatırarak ölümüne işkence ettiler, sonra da soruşturmaya götürdüler.

Üç gündür Diyarbakır'da konuşulan, görkemli serîhildan ve bunu hazmedemeyen faşist sömürgecilerin katliamı oldu. Herkes birbirine serîhildanı anlatıyordu. Dükkanlarını gönülsüzce açan esnaf, dükkan önlerinde olayı konuşuyor. Diyarbakır bir dönüm noktasını yaşıyor.